

Esikust. Hll 8/20.1.1989 M

INARI 370 SIUTTAVAARA

Koekaivaus latomus-,
kuopanne- ja kvartsilöytö-
alueella 1.9. - 30.9.1988.
Hilikka Oksala.

SISÄLTÖ	sivu
1. JOHDANTO	2
2. ESITIEDOT	4
3. KAIVAUSPAIKAN ESITTELY	
3.1. Muinaisjäännöksen ympäristö	6
3.2. Tutkimus- ja maankäyttöhistoriaa	7
4. TUTKIMUKSET 1988	
4.1. Tavoitteet	9
4.2. Menetelmät	
4.2.1. Strategia ja kaivamistekniikka	10
4.2.2. Mittaukset ja koordinaatisto	12
4.2.3. Dokumentointi	14
4.2.4. Näytteenotto	15
4.3. Stratigrafia ja löydöt	
4.3.1. Alue 1	16
4.3.2. Alue 2	20
4.3.3. Alue 3	22
4.4. Yhteenveto	24
4.5. Uudet kohteet ja perimätietoa	26
5. JATKOSUUNNITELMAT	27
6. LÄHDELUETTELO	29
LYHENTEITÄ	31
LIITTEET	
I Yhteyslista	32
II Kohdelista	34
III Valokuvaluettelot	
(a) Luettelo negatiiveista	35
(b) Luettelo diapositiiveista	40
IV Hiilinäytelistä	45
V Löytönumeroluettelo	46
VI Karttaluettelo	47
VII Uudet kohteet	48
VIII Kartat	52
IX Kuvataulut	76

1. JOHDANTO

Valtion työohjelmasta oli museovirastolle myönnetty 145 000 mk Siuttavaaran kaivauksia varten 1988. Museovirasto teki 10.6.1988 asiaa koskevan laskutyöurakkasopimuksen Inarin kunnan kanssa. Inarin kunnalla urakoitsijana oli oikeus laskuttaa museovirastoa (työn teettäjää) 72 500 mk:n arvosta. Siten museoviraston käyttöosuudeksi jäi niinikään puolet alkuperäissummasta. Kaivausten tieteellinen johtaja FM, MA Tuija Rankama toimi Suomen Akatemian tutkimusmäärärahan turvin, ja kaivausvälineistö pääosaltaan tuli Helsingin yliopiston arkeologian laitokselta. Käytössä oli niinikään Helsingin yliopiston maastoauto (Toyota Land Cruiser). Kaivauksen kokonaiskustannukset olivat n. 139 296 mk. Tästä museoviraston osuus oli n. 134 186 mk ja Suomen Akatemian osuus 5110 mk.

Museoviraston osalta kohteen valintaperusteena oli, että kyseinen muinaisjäännös on tuhoutumisuhan alainen. Työn motiivina olivat myös tieteelliset intressit: muinaisjäännöstyyppi oli Suomessa uusi ja ennen tutkimaton ja siksi tämän vuoden kenttäperiodilla oli koekaivauksen luonne. Lisäksi kohteen problematiikka liittyy Tuija Rankaman Tenojokivarren esihistoriasta tekeillä olevaan lisenssiaattityöhön. Työvoimapoliittisena näkökohtana kaivauksessa oli Angelin kylän asukkaiden työllistäminen.

Työaika jakautui eri työntekijöiden osalta seuraavasti:

	esityöt	kenttätyöt	jälkityöt
Kaivauksen tiet. joht.			konsultoitavissa
- FM, MA Tuija Rankama	toukok. 88	1. - 30.9.	1.10. - 23.12.
Kaivauksen ap.joht.			
- HuK Hilikka Oksala	22.8. - 31.8.	1. - 30.9.	1.10. - 23.12.
Piirtäjät			
- HuK Sirkka-Liisa Seppälä		1. - 30.9.	1.10. - 2.11.
- Fil.yo. Anne Keskitalo			28.11. - 16.12.
Tutkimusavustajat			
- Fil.yo. Minna Kähtävä		1. - 30.9	1.10. - 14.10.
- Fil.yo. Jan Engström			8.12. - 16.12.
Numeroitsija			
- Kaija Lehmonen			1 kk
Fosfaattianalyysi			20. - 25.10.
- Farmaseutti Kari Vahterniemi			21. - 31.12.
Miestyöpäiviä yht.	8	84	138

Kaivaustyöntekijät olivat paikallisia työttömiä Inarin Angelin kylästä:

	kenttätöaika	miestyötunteja	
Edvard Lantto	12. - 30.9.	120	
Toivo Länsman	8. - 30.9.	132	
Pentti Nuorgam	5. - 30.9.	156	
Eeva Nurmela	5. - 30.9.	161	
Lisbeth Ranttila	5. - 22.9.	106	
Nils-Erik Ranttila	5. - 22.9.	101	
Valde Ranttila	13. - 30.9.	37	
Maarit Anni Saijets	5. - 30.9.	160	YHT. 973

Miestyöpäiviä kaivajien osalle tuli kaikkiaan 121,6. Työskentelyyn vaikutti hidastavasti pakkasroutiminen ja lumisade ainakin kuutena työpäivänä. Ensilumi satoi 20.9. Christian Carpelan ja Aki Arponen kävivät kaivauksella 23.9.1988, jolloin otettiin TL-näyte.

Alueelta avattiin kaikkiaan kolmesta kohdasta yhteensä 51 m². Alue 1 oli kooltaan 26 m² ja siihen kuului pohjaankaivettu latomus 11 ja pinnalta avattu latomus 10. Alue 2 (kuopanne A) oli n. 11 m²:n suuruinen, ja kvarttsialueen 3 koko oli 14 m². Fosfaattikuoppia tehtiin yhteensä 213 kpl.

Helsingissä 23.12.1988

Hilikka Oksala

2. ESITIEDOT

Museovirasto esihistorian toimisto

Kaivauskertomus

Inari 370 Siuttavaara

Koekaivaus kivilatamus-, kuopanne- ja kvarttsialueella 1.9. - 30.9.1988

Kunta: Inari

Kylä: Angeli

Paikannimi: Siuttavaara

Maanomistaja: Valtio **Tila:** Valtion maa

Karttalehti: Top. kartta 3821 08 + 3821 11 ETELÄ-RIUTUSVAARA,

pain. Helsinki 1970 x = 7659 48 - 66

y = 451 24 - 31

z = 197.93 m mpy korkeusjärjestelmässä LN (N₄₃).

Löydöt: KM 24391:1 - 288

Diar.: 13.10.1988

Negatiivinumero: 73679 - 73796

Diapositiivinumero: 15836 - 15953

Aikaisemmat tiedot:

- Taiteilija T.-P. Pakkala, ilmoitus (?) (museovirasto, kansat. tsto: Itkonen 1957).
- Kapt. Erkki Innola, kirje esihist. osastolle 26.10.1953 (?) (museovirasto, esihist. tsto. top. arkisto: Utsjoki).
- T.I. Itkonen: Muistio. Suomen lappalaisten muinaisten talvikylien paikoista. 1.5.1957 (kopio; C. Carpelanin yksit. kok.).
- Ahti Paulaharju 1960 (Pohjois-Pohjanmaan museon kokoelmat, neg. nro.: AP-60-21, AP-60-22).
- Oula Näkkäläjärvi 1961: Ennakkotietoja Suomessa suoritettavista peurakuoppamittauksista (museovirasto, kansatieteen tston arkisto, kartta Sgr. 576:12).
- Christian Carpelan 1963: Lappalaisperäisten muinaisjäännösten inventointi 1963 (museovirasto, kansatieteen tston arkisto).
- Markku Torvinen 1978, tark., ei kertomusta.
- Christian Carpelan 1978, kartoitus (kartta C. Carpelanilla).
- Jarmo Kankaanpää 1985, tark. (museovirasto, esihist. tsto, top. arkisto: Inari).
- Eeva-Liisa Schulz 1987, tark. (museovirasto, esihist. tsto, top. arkisto: Inari).

Kaivauskertomukseen sisältyy:

28 sivua tekstiä	117 negatiivia
23 karttaa	117 diakuvaa
1 karttaluettelo	1 näyteluettelo
26 kuvataulua	1 yhteyslista
2 valokuvaluettelo	1 kohdelista
	1 löytöluettelo

3. KAIVAUSPAIKAN ESITTELY

3.1. Muinaisjäännöksen ympäristö (yleiskartta s. 53; valokuvat 1. - 9.)

Kohde "Inari 370 Siuttavaara" sijaitsee Inarin kunnan länsirajalla Inarijoen varressa. Joki on toinen Tenojoen suurista alkuhaaroista, ja se muodostaa myös valtakunnanrajan Suomen ja Norjan välillä. Inarin kirkonkylä on Siuttavaarasta n. 50 km linnuntietä suuntaan WNW, kun taas pohjoiseen Karigasniemeen Utsjoen puolelle on n. 48 km. Alue on n. 12 km lähimmästä kylästä, Angelista, pohjoiseen, Karigasniemestä Angeliin johtavan polkutien länsipuolella, joen ja tien välisellä rantatörmällä aivan maantien laidassa, Siuttavaaran autiotuvasta n. 40 m itään. Osa latomuksista (n:ot 18, 1 - 6) jää maantieltä poroaidassa olevalle portille vievän U:n muotoisen ajouran sisäpuolelle (Kankaanpää 1985; Schulz 1987; Rankama 1988, 1; Suomen tiekartta GT 19, 1983).

Latomukset sijaitsevat Siuttavaaran länsipuolelle muodostuneella ranta-
tasanteella, jokitörmällä, joka lännessä rajoittuu jyrkähkösti polvei-
lemaan, jokea kohti länteen viettävään rinteeseen. Muuten maasto on
tasaista hiekkakangasta, joka idässä loivasti nousee kohti Siuttavaa-
raa. Joen rantaan muinaisjäännösalueelta on n. 80 m. Korkeusero joen
pinnan ja kaivauksen korkeuskiintopisteen välillä on n. 18 m. Etelässä
muinaisjäännösaluetta rajoittaa vaaroilta itäkaakosta jokeen virtaava
pieni puro (Top. kartta 3821 08 + 3821 11, 1970). Maaperä on latomus-
ten ympäristössä hienoa huuhtoutunutta hiekkaa, syvemmällä esiintyy
karkeampaa soraa. Maannostyyppi on podsoli. Maasto on mäntyvaltaista
jäkäläkangasta, jossa kasvaa myös jonkin verran puolukkaa, variksen-
marjaa, karhunsammalta sekä joitakin heinäkasveja.

Muinaisjäännös muodostaa silmillä havaittavan kivilatomusaluekokonai-
suuden, johon liittyy myös kolme kuopannetta (A - C). Enemmän tai
vähemmän tuhoutuneita latomuksia alueella on yhteensä 23, joista n. 11
eteläisintä (latomukset 12 - 18 ja 1 - 6) muodostavat jokseenkin SW -
NE-suuntaisen jonon. Sen loppupää kaartuu S - N-suuntaiseksi linjaksi
johon kuuluu 8 latomusta (n:ot 7 - 11, 20). Neljä pohjoisinta latomus-
ta (n:ot 21 - 24) sijaitsevat muusta ryhmästä erillään, siitä 65 - 110
m pohjoiseen. Latomusten etäisyys toisistaan pääalueella vaihtelee 1.5
m:stä 9 m:iin, pohjoisalueella se on 13 - 21 m. Ehjimpien latomusten
pituudet vaihtelevat 1.2 ja 3 m:n välillä, leveydet ovat 1 - 2 m.

Muodoltaan latomukset ovat lähinnä suorakaiteita tai soikioita. Latomusten pitkittäisakselit näyttävät yleensä olevan kohtisuorassa jonon suuntaa vasten muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta.

Kuopanteet A - C puolestaan sijaitsevat W - E-suuntaisessa jonossa kohtisuoraan latomuslinjaa sekä alueen korkeuskäyriä vastaan, ja niiden keskinäiset etäisyydet ovat 20 ja 48.5 m. Kaivettu kuopanne A sijaitsee latomusjonon W-puolella, latomuksesta 8 n. 3.5 m suuntaan WNW. Muut kuopanteet sijaitsevat latomusten ja Angelintien itäpuolella. Myös kuopanteiden pitkittäisakselit ovat periaatteessa kohtisuoraan kuopannejonoa vastaan, muodoltaan kuopat ovat soikiomaisia, ja niiden mitat ovat 2.5 x 1 - 1.5 m. Syvyydeltään kuopanteet ovat vain 30 - 40 cm eikä niiden ympärillä ole valleja.

Lähin aiemmin tunnettu muinaisjäännös, yksittäinen pyyntikuoppa, on sijainnut Siuttavaarasta n. 150 m pohjoiskoilliseen (Inari 104 Angelintie). Siitä edelleen n. 3.5 km pohjoiseen on tunnettu asuinkenttä Vavddasjavrin eteläkärjessä (Kankaanpää 1985: Inari 369). Angelin kylän eteläpuolelta, n. 13 km Siuttavaarasta lounaaseen, on tunnettu myös kivikautisia asuinpaikkoja sekä laajahko pyyntikuoppajärjestelmä (Erä-Esko ja Pesonen 1972, 41 - 45, 135 - 139: Inari 100-103). Lisäksi kaivausten aikana tuli tietoon runsaasti uusia latomus- ja kuopannekohteita aivan Siuttavaaran lähituntumasta, sen eteläpuolelta (ote top. kartasta s. 52: Inari 434 - 439, ks. luku 4.5. s. 26) Norjan puolelta Ruijan tunturiylängöltä tunnetaan vastaavia latomusryhmiä, joita on kaivettu ainakin Kautokeinin Juntavaddassa ja Kaarasjoen Assebaktessa (Simonsen 1979). Utsjoeltakin latomusryhmiä tunnetaan nykyisin 10 kohteesta (Rankama 1988, 1; Rankama 1989).

3.2. Tutkimus- ja maankäyttöhistoriaa

Ensimmäiset Siuttavaaran muinaisjäännöistä koskevat tiedot lienevät saapuneet kansatieteen osastolle vuonna 1950, jolloin T.I. Itkonen mainitsee ilmoituksen saapuneen (Itkonen 1957, 1(/2.)). Seuraava ilmoitus lienee saapunut esihistorian toimistolle v. 1953 kapteeni Innolan kirjeessä (top. arkisto: Inari (?)). Ahti Paulaharju Oulun museosta tutki latomuksia vuonna 1960 paljastaen ainakin yhden kiveyksen turpeen alta (Paulaharju 1960). Oula Näkkäläjärvi puolestaan kartoitti 1961 alueelta kolme kuoppaa ja "18 tulisijaa tai hautaa" (Näkkäläjärvi 1961). Christian Carpelan mainitsi alueen v. 1963 Lappa-

laisperäisten muinaisjäännösten inventoinnissaan, ja kartoitti alueen v. 1978 (Carpelan 1963 ja 1988: suull. tiedonanto). Samana vuonna myös Markku Torvinen tarkasti aluetta. Jarmo Kankaanpää tarkasti ja kartoitti alueen v. 1985 ja samoin Eeva-Liisa ja Hans-Peter Schulz v. 1987 (Kankaanpää 1985; Schulz 1987). Kaivauksen yhteydessä on latomuksesta käytetty Kankaanpään ja Schulzin luomaa numerointia siitä huolimatta, ettei kaikkia heidän kartoittamiaan latomuksia enää kyetty paikantamaan.

Siuttavaaran latomusryhmä on Suomen ensimmäinen tunnettu tällainen muinaisjäännös. Tämän lisäksi niitä alkoi tulla arkeologien tietoisuuteen vasta vuodesta 1985 lähtien, jolloin J. Kankaanpää rekisteröi ensimmäisen Inarijoen varresta Utsjoen puolelta kunnanrajaa (Utsjoki 44 Mohkkaraskaidi). Sen jälkeen tietoisuuteen on tullut runsaasti lisää tällaisia kohteita Inarin Angelista ja Utsjoelta (Rankama 1988, 1; Rankama 1989).

Latomusalueantasanteen länsipuolta rajoittaa S - N-suuntainen poroaita, jonka länsipuolisessa rinteessä autiotupa ulkorakennuksineen sijaitsee. Tuvalle johtaa Angelin tieltä kahdesta kohdasta lähtevä ajoura, joka yhdistyy poroaidassa olevan veräjän kohdalla laskeutuen edelleen rinnettä alas kohti tupaa ja jokea. Ajourien kohdalla tasanne muodostaa avoimemman alueen, jota mm. kulkuvälineet rasittavat. Veräjän kohdalla on jonkin verran poroaidan rakennusjätettä, puunsäleitä, sahanpurua, tukkeja yms. S - N-suuntainen polkutie sivuaa idässä latomusaluetta, jonka kohdalla tiestä erkanee ajoura myös itään kohti Siuttavaaralla olevaa radiomastoa.

Kaivajien antamien tietojen mukaan latomusalueella nykyisin paikoin hyvälaatuisenakin kasvava poronjäkälä oli sodan jälkeen kaluttu täysin pois, jolloin alueelta puuttui pintakasvillisuus. Siuttavaaraan johtavan ajouran ja Angelintien väliseen kulmaan jäävällä maakaistaleella puolestaan vielä 1960-luvulla toimi sirkkelisaha, josta merkkeinä alueella on yhä runsaasti puusäleen jätettä ja suurikokoinen sahanpurukasa. Latomusaluetta ovat myös halkoneet vanhat, jo umpeen kasvaneet tieurat, joista yksi on kulkenut NE - SW-suunnassa latomusten 10 ja 19 välistä. Tästä osoituksena kaivausalue 1:n eteläpäästä löytyi suurikokoinen, rautainen maansiirtokoneen pultti, vasta kerroksesta 2.

Säilyneiden latomusten kunto on kohtalainen ottaen huomioon alueen

kärsimän kulutuksen. Latomukset 21 - 24 ovat lähes koskemattomia. Angelintien penkka sivuaa latomuksia 8 - 11, 19 ja 20, joten ne ovat erityisessä vaaravyöhykkeessä tien levennyssuunnitelmien vuoksi. Lisäksi latomuksen 8 kiviä on levitelty. Latomukset 6 ja 7 ovat osittain jääneet ajouran alle, latomuksesta 18 on jäljellä enää kuoppa ja pari kiveä, ja latomuksen 13 kivet on hiljattain käytetty tukemaan poroaidan paaluja. Latomusta 5 ei löytynyt. Lisäksi poroaidan veräjä ja sen kautta kulkeva ajoura sijaitsevat havaitun kvartsikeskittymän (alue 3) kohdalla, jonka yli on jatkuvasti kuljettu. Kuopanteet A - C vaikuttivat kohtuullisen hyvin säilyneiltä.

Karigasniemen TVL:n päällikön Antti Katekeetan mukaan Angelintien suunnitelmaan liittyvät tien levennys, ojitus ja päällystys, jotka aloitetaan vuonna 1995. Suunnitelmat vaarantavat siten Siuttavaaran muinaisjäännösalueen olemassaolon.

4. TUTKIMUKSET 1988

4.1. Tavoitteet

Kenttätutkimuksen ensisijaisena tavoitteena oli luoda käsitys muinaisjäännöksestä kokonaisuutena, sen luonteesta ja laajuudesta myöhempiä tutkimussuunnitelmia silmälläpitäen. Kysymyksenasettelun taustalla oli Povl Simonsenin (1979) ajatukset ja tulkinnat kaivamistaan vastaavankaltaisista latomuksista ja kuopanteista Norjassa. Tämän mukaisen - joskin kriittisen - ennakko-oletuksen perusteella voitiin arvioida myös Siuttavaaran latomusten mahdollisesti ajoittuvan n. 1100-luvulle j.Kr., saamelaiselle rautakaudelle. Simonsen oli tutkimustensa perusteella sillä kannalla, että kyse on polttohaudoista, vieläpä niin, että latomusten päällä olisi ollut jonkinlainen hirsirakennus, jonka sisällä vainaja ehkä olisi poltettu talvisaikaan, kun oli vaikeaa kaivaa kuoppaa ruumishaudalle. Myös Utsjoen saamelaisten keskuudessa tiedetään vallitsevan varsin selkeän perinteen tai tulkinnan siitä, että kivilatomusryhmät ovat saamelaiskalmistoja (Rankama 1988, 1-2).

Toisaalta tiedettiin, että on olemassa myös voimakas mielipide, jonka mukaan kyseessä ovatkin kodan tulisijat siitä huolimatta, ettei latomusryhmiin liity näkyviä kotavalleja tms. vastaavia rakenteita (Rankama 1988, 1-2).

Havaittujen rakenteiden perusteella päädyttiin seuraavaan kysymyksenasetteluun:

- Mikä on latomusten funktio, miksi ne on ladottu?
- Ovatko ne liesiä, joihin ehkä olisi liittynyt maatuneita puisia (tms.) kotarakenteita?
- Vai onko kyseessä ruumis- tai polttohaudat?
- Muodostavatko latomukset siis asuinpaikan, kalmiston vai näiden yhdistelmän, tai jotakin muuta?
- Mikä on kuopanteen A alkuperäinen rakenne? Onko se toiminut ehkä asuin- tai pyyntikuoppana tai muulla tavoin?
- Mikä on havaitun kvartsialueen luonne ja laajuus?
- Kuinka kaivetut kohteet ajoittuvat?
- Mikä on näiden kolmen kaivausalueen ajallinen ja funktionaalinen suhde toisiinsa?
- Liittyykö aluekokonaisuuteen muita maanalaisia rakenteita ja kulttuurikerroksia? Eli kuinka laaja muinaisjäännösalue on kokonaisuudessaan?

Tavoitteena oli siis kaivaa kaikkia kolmea havaittua muinaisjäännöstyyppeä -latomusta, kuopannetta ja kvartsialuetta - kutakin ainakin yksi kunnolla, sekä näiden ympäristöä.

4.2. Menetelmät

4.2.1. Strategia ja kaivamistekniikka

Avattaviksi tarkoitettut latomukset valittiin lähinnä niiden informatiivisen arvon ja tuhoutumisuhanalaisuuden perusteella. Siksi päädyttiin latomuksiin 10 ja 11, sillä niiden itäpäädyt sivuavat polkutietä ja sijaitsevat kiinni tievallissa, mutta ne ovat säilyneet ehjinä kokonaisuuksina. Sen sijaan esim. latomukset 6-8 katsottiin liian tuhoutuneiksi riittävän informaation nopean saamisen kannalta. Siitä huolimatta latomusten 6 ja 7 ympärille paalutettiin koordinaatisto, jota ei kuitenkaan ehditty avata.

Turpeenpoiston periaate alueilla 1 ja 2 oli se, että ensin raaputettiin varovasti kasvillisuuskerros pelkoilla mahdollisten pintarakenteiden havaitsemiseksi, sen jälkeen varsinainen turvekarike poistettiin niin-

peen mukaan kaivettiin myös 2.5 cm:n välikerroksia.

Latomukset 10 ja 11 yhdistettiin koekaistalla (alue 1), koska haluttiin saada käsitys kulttuurikerroksen ominaispiirteistä ja mahdollisista kotapuista tai muista rakenteista latomusten ympäristössä. Koekaista puolitti latomukset aluksi niiden länsipuolelta, myöhemmin aluetta laajennettiin itään kattamaan koko latomukset. Aika- ja säätekijöiden vuoksi päätettiin keskittyä kaivamaan latomus 11 pohjaan, latomuksen 10 päältä ehdittiin ainoastaan poistaa turve. Latomuksen 11 kaivamisessa toteutettiin erityistä varovaisuutta kaikkien erityispiirteiden selvillem saamiseksi, sen vuoksi se kaivettiin noudatellen omaa kerrosjärjestystä riippumatta alueen 1 koekaistan kerroksista. Latomus päätettiin kaivaa tasoina ilman profiilileikkauksia, koska purkutyössä varauduttiin aina mahdollisen ruumishautauksenkin varalta. Latomuksen 11 pintaturve poistettiin kahtena kerroksena, sen jälkeen päällä olleiden puunjäännösten alta paljastettiin kiveys, poistettiin sisäkivet, ja kaivettiin niiden alta vielä neljä n. 5 cm:n kerrosta aina puhtaaseen pohjahiekkaan asti. Myös aivan latomuksen vierellä, mutta sen ulkopuolella, toteutettiin mainittua seitsemän kerroksen systematiikkaa. Erityistarkkailun kohteena latomuksessa oli luumateriaali, kivien palaneisuus, mahdollinen kivien alla ollut maaton turvekerros sekä puun jäännökset Simonsenin havaintoja noudatellen.

Alueen 1 koekaistan turve poistettiin aluksi 1.5 m:n leveydeltä, mutta kaistaa levennettiin myöhemmin vielä 0.5 m länteen. Muuten kaista kaivettiin pääasiassa neljänä kerroksena.

Kuopanteesta A päätettiin kaivaa puolet sen luonteen varmistamiseksi. Kaivaminen tapahtui vaakasuorina tasoina yrittämättä seurata kuopan muotoa, koska arveltiin haudan tällä tavalla pysyvän parhaiten koossa ja katsottiin tasokarttojen ja profiilin riittävän kuopan muodon rekonstruoimiseen. Turve poistettiin kuopan kohdalta vähitellen kaivaustasojen mukaisesti. Kaivannon pohjoisosa kaivettiin tasoon 5, itä- ja länsiosa tasoon 7, mutta kuopan profiilin ympäriltä aina tasoon 14 saakka, tasolta 6 alkaen 10 cm:n kerroksina löydöttömyyden vuoksi. Siten profiilikaivannon kokonaissyvyudeksi tuli runsaat 1.60 m. Kuopanteen kaivaminen oli myös kaivaustekninen kokeilu (Rankama 1988, 3), jossa mukaellen toteutettiin Simonsenin peurahaudantutkimusmenetelmää (1979, 26). Loppuvaiheessaan kokeilu kuitenkin epäonnistui: pohjamaa oli niin pehmeää, että kun profiili ja siten kuopan lopullinen, alkupe-

räinen muoto oli saatu esille, profiili romahti. On mahdollista että maan routiminen edesauttoi tuhon syntymistä (Rankama 1988, 3). Kuopan ääriviivat kuitenkin saatiin dokumentoiduksi.

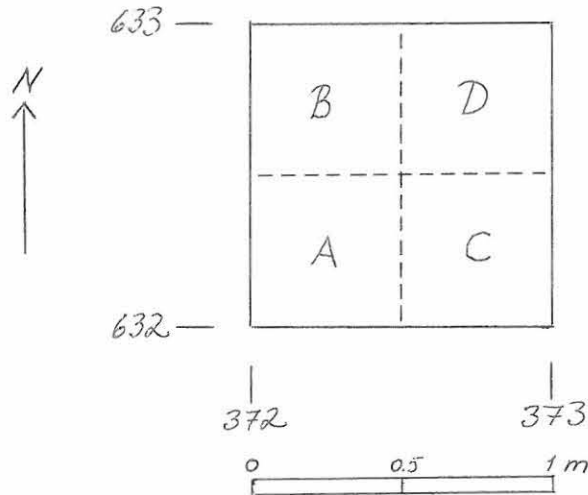
Poroaidan veräjän edustan tiheä kvartzialue (alue 3) havaittiin vasta kenttätöiden alussa, joskin Markku Torvinen oli maininnut löytäneensä alueelta kvartseja. Alueen kokonaiskuvan monipuolistamiseksi ja paikan maaperän jatkuvan kulutuksen vuoksi kohdalla suoritettiin aluksi systemaattinen pintapoiminta, jonka jälkeen paikkaan avattiin 9 m²:n tasokaivaus. Tätä laajennettiin myöhemmin mm. koeruuduin esiintymän rajojen selvittämiseksi. Alue kaivettiin pohjaan 4:nä 5 cm:n kerroksena.

4.2.2. Mittaukset ja koordinaatisto

Kaivauksen peruspisteeksi valittiin latomusalueen eteläosasta kohta, josta oli mahdollisimman pitkälle näkyvyys pohjoiseen. Piste sijaitsee niiden linjojen leikkauspisteessä, jotka saadaan, kun mitataan poroaidan veräjän etelänpuoleisesta paalusta 40 m suuntaan 143^g (SE), ja samasta paalusta 30 m aitaa pitkin etelään olevasta pisteestä 26 m suuntaan 100^g (E). Peruspisteen tunnukseksi annettiin $x = 600/y = 400$. Koordinaatiston x kasvaa pohjoiseen ja y itään. Pohjois-eteläsuuntaisen peruslinjan magneettisuunnaksi määräytyi 003^g peruspisteestä bussollilla suunnattuna.

Peruslinjalle sijoitettiin 10 m:n välein tukipaaluja, joista mittaukset suoritettiin. Siten kaivausalue 1 paalutettiin naulojen ja narujen avulla koordinaattipisteiden 692 - 705/407, 695 - 697/409 - 410.80 (latomus 10), 697 - 701.5/409 ja 701.5 - 703.7/410.1 (latomus 11) sisäpuolelle. Kaivausalue 2 paalutettiin koordinaattipisteiden 677 - 681/402 ja 677 - 691/406 välille siten, että pisteestä 677/402.13 pisteeseen 679/406 vedettiin naru, joka oli kohtisuorassa kuopanteen A pituusakselia vastaan. Narun tehtävä oli rajata viistoksi kaivausalueen eteläreuna kuopanteen profiilin piirtämistä varten. Varsinainen kaivettu alue siis sijaitsi kyseisen linjan pohjoispuolella, ja paalutetun alueen kaakkoisosa jätettiin siten kaivamatta. Aluetta 3 rajasivat puolestaan pisteet 631 - 634/374, 631/374 - 377, 631 - 632/377, 632/377 - 379, 632 - 633/379, 633 - 634/377, siihen kuuluivat myös 1 m²:n suuruiset koeruudut 632/372, 632/380 ja 629/375 (ks. esim. pinta-vaaituskartat, ss. 54 - 55, 57).

Kaivausalueen sisäinen perusmittayksikkö oli 1 x 1 m:n kokoinen ruutu, joka sijoittui kunkin koordinaattipisteen koillispuolelle. Siten ruutujen länsi- ja eteläraajat toimivat mittausten lähtökohtina ruutujen sisäisissä, senttimetrin tarkkuudella tehdyissä mittauksissa. Lisäksi karkeampaa mittausta varten ruudut oli jaettu vielä 1/4-ruutuihin 1. sektoreihin siten, että neljännesruudutus eteni suunnassa S - N ja edelleen W - E seuraavaan tapaan:

Fosfaatti- ja yleiskartoitusta varten alueelle mitattiin myös peruskoordinaatiston mukainen verkosto 5 m:n välein. Kuhunkin 5 m:n koordinaattipisteeseen kaivettiin näytteenottokuoppa, ja kohdasta otettiin myös vaaitusluku yleiskartan korkeuskäyrien interpolointia varten. Fosfaattikuoppaverkosto sijoittui Angelintien ja poroaidan väliselle alueelle jatkuen 150 m pohjoiseen ja alkaen peruslinjalta $x = 600$. Yleiskartoitettu alue ulottui pääpiirteittäin poroaidasta vielä n. 15 m länteen, Angelintiestä 5 - 35 m itään, peruslinjasta $x = 600$ 30 m etelään, ja latomuksesta 24 n. 15 m pohjoiseen (ks. kartat, ss. 53, 69).

Kaivauksen väliaikainen korkeuskiintopiste kiinnitettiin n. 1.3 km:n matkan päästä muinaisjäänöksestä lounaaseen, Inarijoen rannassa, Jokirannan talon pihapiirissä sijaitsevaan tarkkavaaituspisteeseen, jonka korkeus on 180.19 m mpy järjestelmässä LN. Kaivauskiintopisteeksi valittiin Angelintien itäpuolella oleva kanto, latomuksen 6 SE-kärjestä n. 15 m suoraan itään. Sen korkeudeksi saatiin 197.69 m mpy, sulkuvirheen oltua 6 cm. Kojeella oli kaksi kiinteää paikkaa, joista ensimmäisessä (alueesta 1 n. 7.5 m lounaaseen), k1:ssä, kojeen kiinteä mittauskorkeus oli 0.65 m, ja toisessa (k2, alueen 3 SE-kulmasta 5 m kaakkoon) vastaava kojeen korkeus oli 0.31 m. Paikasta k1 mitattiin alueet 1 ja 2, ja paikasta k2 alue 3.

Peruslinjan pisteisiin 600/400, 700/400 ja 740/400 jätettiin maahan isketyt rautaputket koordinaatiston uudelleen paikantamiseksi. Lisäksi latomusta 10 ympäröiviin koordinaattipisteisiin 695/409, 697/409, 697/410.80 ja 695/410.80 jätettiin pitkät naulat.

4.2.3. Dokumentointi

Löydöt tallennettiin kerroksittain pääasiassa neljännesneliömetrin tarkkuudella noudatellen ruuduittaista sektorijakoa. Kuitenkin alueen 1 turvekerroksen iskoslöydöt tallennettiin 1 m²:n tarkkuudella, mutta metallilöytö (KM 24391:4) mitattiin ja vaaittiin 1 cm:n tarkkuudella, kuten myös latomuksen 11 ja sen lähiympäristön koko materiaali. Myös alueen 3 selvät esinelöydöt, sekä kaikki hiilinäytteet mitattiin 1 cm:n tarkkuudella.

Maalajit määriteltiin niitä varten laadittuihin lomakkeisiin. Kullekin havaitulle maalajille annettiin oma yhteysnumerosa (Y), jonka avulla maaperän vaihtelut, erot ja lajit merkittiin myös kartoille. Myös ns. kohteet kuvailtiin lomakkeille. Kohteina dokumentoitiin ainoastaan yksi resentti läjä alueelta 3, yksi puunjäännöksen ja palaneen maanpinnan muodostama kokonaisuus alueelta 1 sekä latomus 11. Yhteyksistä ja kohteista oli niinikään erilliset luettelot numeroittain (LIITTEET I ja II). Maalajien värejä määritettäessä käytettiin Munsellin väriluokituksia (Munsell 1975). Kaivausalueiden kokonaiskuvauksista tehtiin myös muita kirjallisia muistiinpanoja.

Muinaisjäännösalueesta piirrettiin yleis- ja fosfaattikartat mittakaavaan 1:500, tasokartat ja alueen 2 profiilikartta piirrettiin mittakaavassa 1:25 lukuun ottamatta latomuksia 10 ja 11 sekä kuopan A puuta, joista tehtiin yksityiskohtakartat mittakaavassa 1:10. Alueen 3 kartat pienennettiin puhtaaksipiirrosvaiheessa mittakaavaan 1:50, johon myös pinta- ja pohjavaaituskartat piirrettiin. Alueen 2 pintavaaitus suoritettiin 25 cm:n välein suunnitellun verkkoprojektiokartan laatimiseksi. Lisäksi alueen latomuksista 1 - 7 ja 14 - 18 piirrettiin pintakartat 1:10 (LIITE VI). Karttaoriginaaleja säilytetään Helsingin yliopiston arkeologian laitoksella.

Valokuvauksessa toteutettiin samaa periaatetta kuin kartoituksessakin: yleiskuvauksen lisäksi valokuvattiin jokainen taso sekä mv- että dia-

filmille ja tarpeen vaatiessa otettiin yksityiskohtakuvia sekä työkuvia (LIITE III).

Kaivausalueiden dokumentointi tapahtui tasoittain riippumatta kaivettujen kerrosten paksuudesta. Kaivausprosessin aikana oli tehtiin jatkuvasti myös muita kirjallisia muistiinpanoja.

4.2.4. Näytteenotto

Näytteitä koottiin kolmea lajia:

Ajoituksia varten saatiin radiohiilinäytteitä kaikkiaan 12 kpl, joista puolet tallennettiin alueelta 1, kaikki nämä latomuksesta 11. Loput otettiin alueelta 2. Näistä edustavin on isohko hiiltynyt puukappale (näyte 12). Alueelta 3 ei saatu yhtään hiilinäytettä, koska siellä todettujen läikkien hiilipitoisuus oli liian pieni (LIITE IV).

Toinen ajoitusnäytelaji oli termoluminisenssinäyte, joka otettiin latomuksesta 11 Christian Carpelanin johdolla koemielessä. Myöhemmin näyte todettiin kuitenkin kelvottomaksi koe- ja mittausolosuhteiden epäonnistuttua, koska näytteenottohetkellä latomuksen kivet oli pääosin jo purettu.

Fosfaattinäytteiden keräämisen tarkoituksena oli selvittää koko muinaisjäännösalueen laajuutta. Tällä kenttäkaudella keskityttiin latomusalueen ydinympäristöön Angelintien ja poroaidan välillä (ks. kartta, s. 69). Tarkoituksena on laajentaa fosfaattikuoppaverkostoa myös polkutien itäpuolelle, leveyssuunnassa ainakin kuopanteelle C saakka ja lisäksi alueen eteläosaa rajoittavaan puroon sekä pohjoisessa aina latomukselle 24 saakka. Mahdollisesti kannattaisi ottaa näytteet myös poroaidan ja autiotuvan välisestä rinteestä. Kaikkiaan fosfaattinäytteitä otettiin 241 kpl, kun 5 m:n verkoston lisäksi näytteitä otettiin alueen 1 kaikkien ruutujen keskeltä, yht. 28 kpl pääasiassa tason 3 rikastumisläikistä. Koekuopista näyte otettiin podsolista välittömästi huuhtoutumiskerroksen alapuolelta rikastumiskerroksen yläosasta.

4.3. Stratigrafia ja löydöt

4.3.1. Alue 1

(Kartat ss. 54, 56, 58, 59; valokuvat 10. - 34.)

Alueen 1 turpeen poistaminen aloitettiin paalutetun kaistan pohjoispäästä. Alueen länsilaidalla oli kaksi suurehkoa mäntyä, jotka jonkin verran häiritsivät kaivaustyötä. Kaista leikkasi latomukset 10 ja 11 puoliksi siten, että niiden länsipäät osuivat kaivausalueelle.

Heti tasossa 0 havaittiin perusmaannoksen olevan karkeahkon hiekan muodostamaa metsäpodsolia, josta tällöin oli esillä huuhtoutumiskerros (Y 1008). Sen paksuus oli 2 - 3 cm. Kerroksen pinnassa oli hiilitäpliä, jotka ilmeisesti olivat vanhoja metsäpalon jälkiä ja peräisin turpeen pohjasta. Alueen länsilaidalla turve raaputettiin ohuemmalti pois mahdollisten kodansijakenteiden havaitsemiseksi jo heti turvekerroksessa (Y 1000). Turpeen seassa näkyi paikoin laikuittain hyvin ohuelti ruskeaa hiekkaa (Y 1007). Laajin tällainen esiintymä oli näkyvissä ruudun 700/407 alueella. Profiilista päätellen kerrostuma on kuitenkin kattanut koko alueen, ja se on sijainnut heti sammalen ja jäkälän alla. Kerrostuma on todennäköisesti peräisin joko tieltä tai porojen sodan jälkeen rikkomasta jäkäläpinnasta. Turpeen seassa esiintyneissä pikkukivissä havaittiin lieviä palojälkiä. Heti turpeen alta tuli esiin myös puiden jäännöksiä erityisesti ruudun 697 - 698/408 alueelta koekaistan itäreunalta, latomuksen 10 luoteispuolelta. Nämä saivat kohdenumeron 2. Lahonneet puut olivat kaatuneet ko. kohdassa SE - NW-suuntaisesti; niitä oli 2 kpl, toisen mitat olivat n 90 x 15 cm, toisen n. 60 x 20 cm. Pääasiassa ruudussa 698/408 sijainneen pidemmän tukin ympärillä oli lisäksi hiilipitoinen maatuneen puumateriaalin muodostama läikkä, jonka alla tasossa 2 tuli palanutta hiilensekaista maata laikkuna (Y 1021), sekä punertavaksi palanutta hiekkaa (Y 1020). Puut ja hiilet tulkittiin seuraukseksi metsäpalosta. Muodostuma hävisi 3. kerrosta kaivettaessa. Koekaistan kaakkoisosassa, ruudun 693/408 alueella oli myös hyvin ohut puupitoinen läikkä (Y 1013), halkaisijaltaan n. 130 cm. Myös alueen pohjoisprofiilista pisti esiin ohut laho puuriuku ruudussa 704/408. Rikastumiskerrosta (Y 1009) näkyi laikuittain jo tasossa 0, mutta se oli vallitsevana maalajina vasta tasossa 2. Tasossa 3 esiintynyt pohjahiekka oli kellertävää.

Alueen löydöt (KM 24391:1-78) sijoittuivat kaikki kaistan pohjoispäähän, latomuksen 11 länsipäädyn ympärille ja etenkin alueen luoteisimpaan ruutuun 704/407, josta tuli kaikkiaan 25 yksittäistä löytöä. Näihin sisältyi mm. kvartsi-iskoskeskittymä (KM 24391:33) aivan ruudun luoteisnurkassa, sekä kupari- tai pronssiastian reunakatkelma (KM 24391:31) ruudun keskiosasta (molemmat krs. 1/Y 1008). Tältä alueelta löytyivät myös kaivauksen kaksi muuta kupari- tai pronssilevyn katkelmaa turvekerroksesta, KM 24391:4 edellisestä n. 1 m etelään ja KM 24391:46 latomuksen 11 pohjoisreunalta kerroksesta 2. Alueen kvartsi oli varsin huonolaatuista; iskentään oli runsaasti käytetty ns. bipolaaritekniikkaa. Palanutta luuta tuli latomuksen 11 ympäriltä kolmesta kohdasta yhteensä alle 1.5 g. Latomuksen 10 länsipäädystä eli kaivausalueen eteläosasta löytöjä ei tullut. Eteläisin löytö (kvartsi-iskos) tehtiin kaivausruudun 698/407 pohjoispäästä. Tiheimmät löytökerrostumat olivat kaivauskerros 1 ja rikastumiskerros Y 1009.

Löytöjen kappalemääräinen jakautuma materiaaleittain ja kaivauskerroksittain:

	turve	krs.1	krs.2	krs.3	krs.4	krs.5
Pronssi- tai kuparikatkelmia	1	1	1			
Hiotun kiviesineen kpl (?)				1		
Sertti-iskos			1			
Kvartsiesine		1				
Bipolaarisia kvartsiytimiä	2			1	1	
Bipolaarisia kvartsi-iskoksia	2	6				
Kvartsi-iskoksia	9	63	24	13	4	
Palanutta luuta			11		1	3
YHT.	14	71	37	15	6	3

Löytömäärän kappaleittainen jakautuma yhteyksittäin:

Y 1000 14 kpl
 Y 1007 4 kpl
 Y 1008 37 kpl
 Y 1009 57 kpl
 Y 1013 -
 Y 1020 -
 Y 1021 11 kpl
 Y 1007, 1008, 1009 16 kpl
 Y ei ilmoitettu 6 kpl

puolella kiveyksen ulkopuolella tuli esiin vasta Y 1025:n ja Y 1007:n alta. Rikastumiskerros (Y 1009) alkoi jo karikekerroksen alta latomuksen luotessivustalla, pääasiassa kiveyksen ulkopuolella. Laajimmillaan se kuitenkin oli vasta kiveyksen ja löytökerroksen alla. Sen kokonaispaksuus oli yli 12 cm.

Latomuksen sisäkiviä ympäröi länsipäässä turve, itäpäässä kivet (Y 1026) olivat peittyneet Y 1007:n ja Y 1025:n alle. Kiveys oli kokonaan esillä tasossa 2. Kaikissa kivissä havaittiin lievähkön tasainen palopinta, mutta rapautuneita ne eivät olleet. Latomuksen eteläreuna oli ladottu varsin selkeään reunakiveyksen muotoon neljästä suuresta kivistä, joihin yhtyi suorakulmaisesti länsipäädyn kolme kiveä. Näistä keskimmainen, ikäänkuin koko latomuksen päätykivi, oli suurin. Myös tämän latomuksen (vrt. n:o 10) pohjoisreuna oli epämääräisempi, mahdollisesti kivet ovat siirtyilleet. Alkuperäismuoto vaikuttaa tässäkin olleen suorakaide. Latomuksen sisäkivet olivat jonkin verran reunakiviä pienempiä. Sisäosaa halkaisi viistottain SE-NW-suuntainen kuuden kiven (halkaisijat 10 - 15 cm) ladottu rivi. Sen molemmin puolin epämääräisen samansuuntaisesti oli muutama suurempi kivi. Muut kivet olivat jokseenkin hajallaan latomuksen sisällä. Latomuksen vieressä heti sen eteläpuolella oli W - E-suuntainen selvästi neljästä pienestä kivistä ladottu rivi, jolla mahdollisesti oli tuettu yhtä reunakivistä.

Latomuksen sisällä kiviä ympäröivä maaperä oli hiiltynyttä melkein mustaa paksua turvetta (Y 1029). Tästä saatiin hiilinäytteet 3 ja 4 latomuksen keskeltä sekä hiilinäyte 5 latomuksen SW-osasta. Poistettujen kivien kuopanteissa oli hahtuvaista vihreänkellertävää kasvustoa. Kivien alapinnat olivat vahvasti mustuneita. Kerroksen Y 1029 ja kivien alta paljastui lähes kirkkaan oranssinpunaiseksi palanut hiekkalue (Y 1028), joka oli vahvimmillaan latomuksen keskikohdasta hieman koilliseen. Tästä otettiin näyte TL-ajoitusta varten. Täällä myös kivien alapinnat olivat vahvasti mustuneita. Palanut hiekkakerros kattoi lähes koko reunakiveyksen rajaaman alueen. Länsipäädyssä oli myös valkoiseksi palanut läikkä (Y 1033). Paikoin n. 13 cm:kin paksun palokerroksen alta palajastui rikastumiskerros, jonka jälkeen saavutettiin koskematon pohjahiekka. Kiveyksen sisäosan maalajit poikkesivat melkoisesti ympäröivästä perusmaannoksesta. Kaiken kaikkiaan latomusta kaivettiin seitsemän kaivauskerrosta l. n. 25 cm.

Latomus 10

(kartta s. 60; valokuvat 17. - 20.)

Ennen kaivausta latomus 10 kohosi maanpinnasta n. 20 cm soikeahkona, heikosti erottuvana kumpareena, jonka pohjoisreunasta pisti heikosti esiin muutama kivi. Latomusta peitti pääasiassa poronjäkäläkerros ja muutama variksenmarjan varpu. Kooltaan latomus on n. 1.50 x 1.20 m, sen pituusakselin suunta on jokseenkin SE - NW.

Latomuksen päältä ehdittiin ainoastaan poistaa pintakasvillisuus alta paljastuneeseen tasaiseen, ruskean hiekansekaiseen turvekerrokseen (Y 1007) saakka. Latomuksen lounaispuolella havaittiin joitakin heikohkoja hiiliesiintymiä. Kiveys paljastui sen verran karikkeen alta, että voitiin havaita näkyvissä olevien 12 kiven olevan halkaisijoiltaan 20 - 30 cm. Latomuksen eteläisempi pitkä sivu vaikutti varsin säännöllisen suoralta verrattuna kaarevampaan pohjoissivuun. Havainto antoi vaikutelman, ikäänkuin latomuksen eteläreuna olisi paremmin säilynyt alkuperäismuodossaan (suorakaide?) verrattuna pohjoisreunaan. - Yhtään löytöä latomuksesta ei saatu.

Latomus 11

(kartat ss. 56, 61 - 63; valokuvat 21. - 31.)

Myös latomus 11 - kohde 3 (LIITE II) - muodosti soikeahkolta näyttävän, maanpinnasta n. 20 cm kohoavan loivan kumpareen, jonka pituusakseli oli W - E-suuntainen. Latomuksen koko oli 1.80 x 1.30 m. Latomusta peitti poronjäkälä, variksenmarja sekä puolukka, kivien halkaisijat pinnasta katsoen olivat 20 - 40 cm.

Karikkeen alta latomuksen itäosasta paljastui jälleen ohut kerros pintaturpeen sekaista ruskeaa hiekkaa (Y 1007). Latomuksen länsipäätä hallitsi turve (Y 1000 ja 1024). Y 1007:n alta paljastui latomuksen itäpuoliskossa hiiltyneitä puunjäännöksiä (Y 1025) ohuena kiinteänä kerroksena tasossa 1 (n. 1.5 cm tason 0 alapuolella). Puualueen laajuus latomuksen itäpäädyssä oli n. 85 x 38 cm ja puunsyiden suunnat oli havaittavissa.

Latomuksen lounais- ja koillispuolella kiveyksen ulkopuolella karikkeen alta paljastui turpeensekainen huuhtoutumiskerros (Y 1008), joka itä-

Latomuksen löydöt (KM 24391:79 - 137) olivat keskittyneet sen länsipäätyyn, kaivausruudun 702/408 alueelle, ja jälleen rikastumiskerrokseen. Ensimmäiset löydöt tehtiin vasta kerroksesta 2 päällimmäisten kaivauskerrosten ohuuden vuoksi, mutta eniten löytöjä (25 kpl) saatiin vasta kerroksen 5 palo- ja rikastumiskerrostumista. Suurin löytöryhmä olivat kvartsi-iskokset (yht. 41 kpl/36 alanumeroa). Tosin palanutta luuta saatiin 120 murua, mutta niiden yhteispaino jäi alle 8 gramman. Siksi taulukoissa niitä on käsitelty alanumeroittain. Suuri osa luusta tuli hiiltyneestä turvekerroksesta kivien väleistä keskittyminä latomuksen luoteis- ja lounaiskulmista sekä keskeltä. Latomuksen lounaisnurkasta löytynyt kirjava granodioriittimöhkäle on saattanut toimia alueen kvartsi-iskosten raaka-ainelähteenä. Bipolaarisia iskoksia tuli latomuksen sisältä vain yksi, kun taas ytimiä löytyi suhteellisen runsaasti (3 kpl). - HUOM! Latomuksen 11 yksityiskohtakartoissa löydöt on merkitty niiden kenttätöiden aikana saamin numeroin (LIITE V).

Löytöjakautumat kerroksittain, muut paitsi luu kappalemäärinä:

	krs.2	krs.3	krs.4	krs.5	YHT.
Pii-iskoksia	1			1	2
Granodioriitti-kappale				1	1
Kvartsiesine (?)			1		1
Bipolaarisia kvartsiytimiä	1	1	1		3
Bipolaarisia kvartsi-iskokosia		1			1
Kvartsi-iskoksia	12	7	9	13	41
Palanutta luuta	2	3	1	10	16 (<8g)
YHT.	16	12	12	25	65

Löytömäärät yhteyksittäin, käsitelty alanumeroittain:

Y 1008 7 kpl
 Y 1009 32 kpl
 Y 1021 1 kpl
 Y 1024 8 kpl
 Y 1029 12 kpl
 Y 1033 2 kpl

4.3.2. Alue 2

(kartat ss. 55, 56, 64 - 67; valokuvat 35. - 52.)

Alueella 2 päätarkoituksena oli kaivaa kuopanteen A NW-puolisko ympäristöineen ja tarkkailla sen rakennetta. Kohde erottui maastosta

selvänä, loivana soikeahkona kuopanteena, jonka pitkittäisakseli oli NW - SE-suuntainen. Kuopan ulkomitat olivat n. 2.5 x 1.5 m, syvyys n. 30 cm. Kuopan pohjaa peitti sama kasvillisuuskerros kuin ympäristöäkin: NW-puolisko oli tuuhean jäkälän peitossa, SE-osassa kasvoi lisäksi puolukkaa ja variksenmarjaa.

Jo heti turvekerroksesta (Y 1000) paljastui kuopan ympäriltä muutamia NW - SE-suuntaisia (kuopan pituusakselin suuntaisia) puunjäännöksiä, joita puolestaan ympäröi orgaanisseekoitteinen, humus-, hiili- ja kaarnapitoinen aines (Y 1012). Nämä muodostivat laajahkon laikun (leveimmillään n. 50 cm) kuopanteen NW-puolelle, lähinnä ruutuihin 678 - 679/402 - 403 tasoissa 1 ja 2. Puunjäännökset ja niitä ympäröivä orgaaninen aines tulkittiin metsäpalon jäännöksiksi. Turpeen alta paljastui myös huuhtoutumiskerros (Y 1010), joka muodosti leveähkön N - SE-suuntaisen vanan kaivausalueen keskelle yhtyen kuopanteeseen sen NE-puolella. Kaivausalueen W- ja E-reunojen vieressä oli tasossa 2 esillä jo rikastumiskerros (Y 1011). Ruudun 679/405 länsirajalla oli myös pieni palanut likäläikkä (Y 1019), jonka keskellä oli hiilikeskittymä (Y 1018). Tasossa 3 alkoi kaivausalueen pohjoispään keskellä häämöttää jo vaalean kellertävä, puhdas karkea pohjahiekkakerros (Y 1022). Tasossa 5 se oli jo vallitseva. Näiden yhteyksien lisäksi havaittiin ruudun 679/405 puhtaan lustohiekan keskellä hienojakoisen ruskean hiekan muodostama läikkä (Y 1031/1032), joka kuitenkin tulkittiin luontaiseksi.

Kuopan A keskikohdasta poistettiin turve vasta kaivauskerroksessa 6. Kuitenkin kuopan horisontaaliset ääriviivat olivat alkaneet hahmottua kehämäisinä jo tasossa 2. Maalajierot näkyivät sisäkkäisinä, rengasmaisesti erottuvina vaihteluina. Ylimmissä kaivustasoissa oli kuopan kehällä havaittavissa normaali podsolimaannos: uloimpana renkaana rikastumiskerros, seuraavana huuhtoutumiskerros ja sisimpänä turve. Syvemmillä, tasoissa 4 ja 5, havaittiin rikastumiskerroksen sisällä sekoittunut, punertavan harmaa, hiilenpaloja sisältänyt kerros (Y 1027), jolla kuoppa oli täyttynyt. Täyttökerroksen päältä näytti rikastumiskerros puuttuvan. Sen sijaan päällä oli kuopan nykyiselle pohjalle muodostunut huuhtoutumiskerros ja turve. Tasossa 8 kuopan ääriviivojen W- ja E-reunoille oli tullut esiin uusi maalajityyppi ohuena nauhana. Profiiliin perusteella se nimettiin romahtamiskerrokseksi (Y 1034).

Tasossa 7 alkoi hahmottua kuopan keskusta, joka erottui mustana, pitkähkönä, kapeana ja kuopan pituusakselin suuntaisena suorakaiteena jatkuen profiiliin. Rakenteen pohjoispuolella esiintyi pari likaläikkää täyttökerroksessa. Musta suorakaide paljastui lopulta tasossa 9, täyttökerroksen keskellä, hiiltyneeksi kourumaiseksi puunjäännökseksi. Puu otettiin talteen mm. C14-analyysia varten (näyte 12.). Se jäikin alueen ainoaksi "löydöksi".

Luoteesta käsin piirretystä profiilista voidaan rekonstruoida kuopan mahdollinen kehityshistoria. Vertikaalisten ääri viivojen perusteella kuopan alkuperäinen syvyys on ollut n. 150 cm nykyiseen maanpintaan nähden, mikäli oletetaan ääri viivojen merkitsevän kuopan todellista, alkuperäistä leikkauslinjaa. Tämä onkin ilmeistä, sillä kuoppaa ympäröineen puhtaan pohjamaan vaakasuorat lustot katkesivat kuopanteen kohdalla. Pohjan muoto on ollut hieman epäsymmetrisen soikeasti kaareva, ja kuopan alkuperäinen leveys vaikuttaa olleen n. 0.5 m suurempi kuin ennen kaivausta. Lähes välittömästi kuopan kaivamisen jälkeen näyttävät sen seinämät romahtaneen (Y 1034). Kuopanteen pohjalle oli kerääntynyt 20 - 50 cm vahva mineraalimaakerros, joka oli alttiina podsoloitumisprosessille satoja vuosia, koskapa sen pinnalle muodostui jonkinlainen karike- ja huuhtoutumis- sekä hyvin vahva rikastumiskerros, joka suippenee terävästi kohti kuopan alkuperäistä pohjaa. Tämän jälkeen kuoppa peittyi täytekerroksella (Y 1027), jonka päälle joutui pitkittäin nyt hiiltyneenä löytynyt puu. Maa puun ympärillä oli huuhtoutunutta, joten vaikka puu sijaitsikin melko syvällä kuopassa, on maassa sen yläpuolella täytynyt alunperin olla syvätkö kolo. Sittemmin kuopan täytekerros on saanut pinnalleen nykyisen turvekerroksensa ja podsoloitunut. Näkyvissä on siten selvä huuhtoutumiskerros, jonka alle ei kuitenkaan vielä ole ehtinyt muodostua selvästi näkyvää rikastumiskerrosta. Kun tiedetään podsoloitumisen vaativan satoja, ehkä tuhansiakin vuosia, voidaan olettaa kuopanteen A alkuperän olevan varsin kaukana nykyajasta (Rankama 1988, 3).

4.3.3. Alue 3

(kartat ss. 54, 56, 68; valokuvat 53. - 56.)

Poroaidan veräjän itäpuolinen edusta oli hienohiekkaista tieuranpohjaa, joka osittain koostui myös tummaksi tallaantuneesta, humuksensekaisesta

ja kulumisen seurauksena likaantuneesta ja sekoittuneesta (Y 1001) maasta. Pinnalla oli myös poroaidan rakennusjätteitä sekä kvartsi-iskoksia. Tässä, tasossa 0, suoritettiin pintapoiminta kaivauskoordinaatiston mukaisesti.

Ensimmäinen kaivauskerros poistettiin 2.5 cm:n vahvuiseena, ja alta tuli esille podsoli, jonka huuhtoutumiskerros (Y 1002) oli hyvin ohut. Tason 1 pinta oli varsin kirjava ja laikukas. Tasossa oli jäänteitä sekoittuneesta pintakerroksesta ja sen keskellä, lähinnä ruudun 632/ - 375 länsireunalla, oli ruskeasta hiekasta (Y 1006) koostunut pitkulainen laikku, josta löytyi runsaasti iskoksia. Välittömästi tämän pohjoispuolella oli maatuneita puunjäännöksiä (Y 1004), jotka olivat pinnalta hiiltyneitä. Alueella puunjäänteitä oli useassa kohdassa pitkänomaisina esiintyminä; niidenkin pääasiallinen suunta oli SE - NW tai W - E. Tasossa 1 ruudun 631/376 koillisnurkassa havaittu tumma ohut läikkä määritettiin kohteeksi 1 (K1), joka kuitenkin todettiin resentiksi sen sisältämän kaarnan vuoksi, ja koska se hävisi sitä ympäröineen sekoittuneen pintakerroksen mukana (LIITE II). Sen alle oli kuitenkin vielä jäänyt multapitoisia täpliä sisältänyt läikkä (Y 1017). Jo tasossa 1 alueen luoteiskulmassa oli näkyvissä pääasiassa rikastumiskerros (Y 1003), joka laajeni käsittämään koko kaivausalueen seuraavassa tasossa. Rikastumiskerroksen maksimipaksuus oli n. 10 cm.

Kerrosta 2 kaivettaessa havaittiin kaivausalueen lounaisosassa, ruudun 631/374 kaakkoiskulmassa pyöreä, hiiltynyt ja nokinen, 3-4 cm paksu alue (Y 1016), josta tuli joitakin iskoksia. Myös ruudun 633/374 lounaiskulmassa oli mustanhiiltyntä pyöreähkö juova (Y 1014), joka häipyi profiiliin. Varsinaisen kaivausalueen ulkopuolelle kaivettujen koeruutujen kerrosjärjestys ei poikennut muusta alueesta 3. Ruudut olivat lähes löydöttömät, minkä perusteella pääteltiin, että kvartsi-keskittymä ei juuri ulottunut nyt kaivetun alueen ulkopuolelle. Kaivausalueen 3 pohjamaa (Y 1015) oli kellertävää, karkeahkoa kerrostunutta hiekkaa. Kaiken kaikkiaan aluetta kaivettiin n. 20 cm. Kokonaisuutena alue, jolla kvartsikeskittymä sijaitsi, oli suunnilleen kaivetun aluee kokoinen, eikä se sisältänyt sellaisia rakenteita, joista olisi saanut kunnollisia C14-näytteitä.

Useimmat alueen 3 löydöistä (KM 24391:138 - 286) tulivat heti sekoittuneesta pintamaasta Y 1001, 1. kaivauskerroksesta, josta niitä saatiin kaikkiaan 332 kpl. Eniten niitä tuli ruudusta 632/376, joka osoittautui koko alueen löydökkäimmäksi kohdaksi: yhteensä 229 löytökappaletta.

Ruudun tihein löytökerros (josta yhteensä 101 löytöä) oli kuitenkin vasta kerros 3, jonka keskiosassa havaittiin palaneen luun keskittymä. Luuta oli myös ruudun 633/376 eteläreunassa. Ruutujen 632/375 - 376 ja 631/375 yhtymäkohdan ympärillä oli varsin runsas iskostihentymä. Alueelta löytyneistä 6 kaapimesta (KM 24391: 142, 184, 188, 200, 227, 285) kaksi tavattiin kerroksesta 2 ruudun 631/376 koillisnurkasta, kohteen 1 läheisyydestä. Tyypillistä löydöille on kvartsin erittäin hyvä laatu, joka poikkeaa huomattavasti alueen 1 kvartsista. Kuitenkin myös alueen 3 kvartsiainekselle antaa leimansa bipolaaritekniikka (Rankama 1988, 3). Omaleimaista alueella 3 oli niukka vihreän liuskeen esiintyminen.

Löytöjen kappaleittainen materiaalijakautuma kerroksittain:

	pinta poim.	krs.1	krs.2	krs.3	krs.4	YHT.
Liuskekatkelmat ja -iskokset		3	5	1		9
Kvartsikaapimet ja niid. katk.	2	4				6
Kvartsiesineen katk. ja teelm.		1	1			2
Materiaalikpl/ iskukivi			1			1
Bipolaarisia kvartsiytimiä ja katkelmia		7	5	1		13
Bipolaarisia kvartsi-iskoksia	3	10	6			19
Kvartsi-iskoksia	89	297	248	27	1	662
YHT.	94	322	266	118	1	801

Löytömäärä yhteyksittäin, kappaleittain laskettuna:

Y 1001	340 kpl	
Y 1002	13 kpl	
Y 1003	260 kpl	
Y 1004		
Y 1005		
Y 1006	53 kpl	
Y 1014		
Y 1015		
Y 1016	1 kpl	
Y 1017		
Yhdistelmä Y 1002/1003	49 kpl	
Yhteyttä ei ilmoitettu (luettelon perust.)		85 kpl

4.4. Yhteenveto

Vuoden 1988 tutkimuksella on pyritty selvittämään Siuttavaaran muinaisjäännösalueen luonnetta, ajoituksia ja havaittujen rakenteiden

suhteita toisiinsa, sekä koko alueen laajuutta.

Useimmat alueen 1 pohjoispään löydöistä näyttävät liittyvän latomukseen 11 sijaintinsa ja kvarsimateriaalin samankaltaisuuden perusteella: latomuksen sisältä ja sen ulkopuolelta tullut kvartsiaines näyttää melkoisen yhtäläiseltä sekä varsin huonolaatuiselta mineraalisine epäpuhtauksineen. Latomuksen ympäriltä löytyneet kupari- tai pronssi-palat ovat mahdollisesti peräisin jostakin astiasta ja osoittavat, että jokin osa alueen aktiviteetista ajoittuu saamelaiselle rautakaudelle (Rankama 1988, 4), ehkä viikinki- tai varhaiskeskiaikaan, sillä tämänkaltaisen materiaali on varsin yleistä vanhoilla saamelaisasuinsijoilla (Simonsen 1979, 17; Carpelan 1988, suull. tied.). Ovatko sitten kvartsi ja metalli sekä latomusrakenne varmasti samanaikaiset, jää vielä kysymykseksi samoin kuin se, onko kvartsilla mahdollisesti ollut funktionaalinen merkitys esim. tulentekotarvikkeena, johon myös latomuksesta löytynyt pii voisi viitata. Mikään latomuksen rakenteessa tai löydöstössä ei välttämättä viittaa hautaukseen, joskin tulisijaksi-kin se on kooltaan suurempi kuin kodansijoissa tavallisesti olevat liedet (Rankama 1988, 4). Tätä ongelmaa selvittäisi luuanalyysi, joskin latomuksen luumateriaali saattaa olla liian vaatimatonta osteologisesti analysoitavaksi.

Kuopanteen A oma sisäinen suhteellinen kronologia näkyi varsin selkeästi profiilista. Podsoloituskehityksen perusteella näyttää siltä, että kuoppa on saatettu kaivaa ehkä jo kauankin ennen latomuksien rakentamista, mutta täytekerroksen ja hiiltyneiden puunjäännösten perusteella kuoppaa on ehkä käytetty johonkin tarkoitukseen myöhemmin, kuitenkin mahdollisesti jo satojakin vuosia sitten ylimmän podsoloitumiskerroksen perusteella (vrt. Rankama 1988, 3). Kaivauksen perusteella kuopan pohjan keskustan kapean suorakaidemainen muoto - vaikkakin se suurelta osin ehkä johtui pohjalla maanneesta puusta - muistutti tyypillisiä lähialueiden peurahautoja, joiden pohjalla, esim. Karigasniemen Luomusjärvien tienoilla (kohde Utsjoki 101 Kamahpelvarri), näkyy usein pitkä suorakaiteen muotoinen painanne.

Alueen 3 kvartsiaines erosi laadullisesti huomattavasti edukseen alueen 1 kvartsista. Materiaalin erilaisuus saattaa merkitä eriaikaisuutta; terrassin reunalla sijainnut alue 3 voisi olla sijaintinsa perusteella jopa kivikautinen. Alueelle ei tiedetty tuodun muualtakaan soraa tieuran pohjaksi. Kvartsin käsittely bipolaaritekniikan avulla on kuitenkin sekä alueella 1 että 3 ollut sama, mutta bipolaari-iskentähän

on ollut kvartsin lohkeamisominaisuuksien vuoksi sille yleisesti edullisin käsittelytapa. Mikäli alue 3 on kivikautinen, se saattaa sitoa kuopanteen A alkuperää ehkä lähemmäksi itseään.

Myös yhdestä fofaattikuopasta, no. 645/405, latomuksen 3 läheisyydestä, saatiin yksi kvartsi-iskos (KM 24391:287), mikä materiaalinsa puolesta voisi liittyä alueen 3 ainekseen. Latomusalueen pohjoispäästä, tieleikkauksesta, löytyi myös pari suurehkoa kvartsiitti-iskosta (KM 24391:288).

4.5. Uudet kohteet ja perimätietoa

Kaivausten yhteydessä paikallisten asukkaiden - sekä kaivajien, heidän sukulaistensa että muiden - välityksellä saatiin tietoja paristakymmenestä uudesta muinaisjäännöskohteesta, joista 8 (9) ehdittiin tarkastaa. Näistä kuusi on Siuttavaaran kaltaisia latomus- ja peurahauta-alueita, jotka sijaitsevat n. 1.5 km:n säteellä Siuttavaaran eteläpuolella (Inari 434 - 437 Vaddejohka 1 - 4; Inari 438 ja 439 Jokiranta 1 ja 2; ks. ote top. kartasta, s. 52; LIITE VIII). Nämä voitaneen tässä vaiheessa katsoa tietynlaiseksi muinaisjäännöstihentymäksi, vaikka asukkaat puhuivatkin vastaavista alueista myös muualla ja joka puolella pitkin Inarijoen vartta.

Utsjoen saamelaisten keskuudessa vallitsee selkeä perinne siitä, että kivilatomusryhmät ovat saamelaiskalmistoja. Angelin asukkaiden keskuudessa vastaavaa perinnettä ei havaittu - siellä kaivajat liittivät latomukset pikemminkin vainolaisperinteeseen (Rankama 1988, 2, 4). Kysymyksiksi jää vielä, onko kyse todellisesta, muinaisjäännöksiin mimenomaisesti liittyvästä perimätiedosta vai ehkä jonkinlaisista kollektiivisista arvailuista ja olettamuksista, joiden taustalla on oma saamelainen perinne ja intuitiivinen käsitys esihistoriallisten muinaisjäännösten luonteesta. Ainakin kaivaustoiminta vaikutti hyvinkin elvyttävästi paikalliseen folkliseen - samoin näytti tehneen Norjan saamelaisten tekemä elokuva "Ofelas" 1. "Tiennäyttäjät".

Esimerkiksi Uula Valle ja Maarit Anni Saijets kertoivat seuraavanlaista tarinaa:

Siuttavaaran (?) alue olisi ollut tsuudien (vainolaisten) asuinpaikka, joten latomukset olisi tulkittu asumusten liesiksi. Tarinan mukaan

tsuudeihin liittyisi myös kodanpohja Angelin kaakkoispuolella Kaggasjoen suulla. Lappalaiset houkuttelivat tsuudit ko. kotaan, jossa kaksi lappalaistyttöä pidätteli tsuudeja. Kun tsuudit kysyivät: "Mikä kohisee?", tytöt vastasivat: "Tuuli se Lintupuolivaarassa vain kohisee", vaikka ääni tuli lähestyvien lappalaisten suksista. Lappalaiset olivat sytyttäneet kodan tuleen. Tsuudit ja toinen tytöistä paloivat kotaan, josta jäljelle jäivät vain rauniot. Tarinaan liittyy myös avzi, kuru, joka puolestaan liittyy lappalaisten pakomatkaan. Tällaista ei kuitenkaan Angelin seudulla ole.

Tuija Rankama kävi Uula Vallen kanssa tarkastamassa oletettua kodanpohjaa Kaggasjoen suussa, mutta kohdetta ei voitu todeta muinaisjäännöksi, vaikkakin paikalta löytyi hieman hiiltä.

5. JATKOSUNNITELMAT

Vuoden 1989 valtion työllisyystyöohjelmaan on varattu määräraha Siuttavaaran jatkotutkimuksia varten elokuuksi. Tuolloin Siuttavaaran muinaisjäännösalueella suositeltavia toimenpiteitä olisivat lähinnä fosfaattikuoppaverkoston laajentaminen (ks. luku 4.2.4., s. 16), sen mukaan, mihin tämän vuoden analyysitulokset antavat aiheutta. Alueella 3 muutamista pintalöydöistä huolimatta avaamatta jääneistä ruuduista (631/377, 632/373, 633/373) voisi etsiä sopivaa ainesta radiohiiliajoitusta varten. Lisäksi tulisi kyseeseen latomuksen 10 kaivaustyön loppuunsaattaminen, sekä latomusten 6 ja 7 ympärille paalutettujen alueiden avaaminen sekä mahdollisesti muidenkin latomusten tutkiminen.

Tutkimuksia olisi syytä laajentaa tänä vuonna löytyneille uusille latomusalueille, jotta saataisiin valaistusta koko tähän muinaisjäännöstyyppiin liittyviin kysymyksiin eikä ainoastaan Siuttavaaran latomusalueeseen yksittäisenä kohteena. Vertailevaan tarkasteluun voisi liittyä seuraavanlainen kysymyksenasettelu:

- "1) Ovatko kaikki latomukset todella samantyyppisiä?
- 2) Onko kaikissa tapauksissa kysymys tulisijoista?
- 3) Ovatko latomusryhmät yhdenikäisiä?/Mille aikavälille ne sijoituvat?
- 4) Jos vastaus kysymykseen 2 ja kysymyksen 3 alkuosaan on myönteinen, mikä on aiheuttanut tällaisen asutustihentymän?
- 5) Jos latomukset osoittautuvat haudoiksi, mikä on aiheuttanut tällai-

sen kalmistotihentymän?

6) Mistä tässä muinaisjäännöstyypissä oikeastaan on kysymys?"
(Rankama 1988, 5).

Edellisiin kysymyksiin liittyen olisi aihetta suorittaa koko Angelin aluetta ja etenkin Inarijoen vartta käsittävä systemaattinen inventointi yhteistyössä paikallisen väestön kanssa, jotta kuva muinaisjäännösten, ja etenkin latomusalueiden levinnästä, tiheydestä ja sijainnista selvenisi.

Itse Siuttavaaran kohdalla tulisi pitää mielessä myös suojelulliset näkökohdat suhteessa TVL:n tienlevennyssuunnitelmiin v. 1995.

6. LÄHDELUETTELO

Arkistolähteet

- Carpelan 1963 Christian Carpelan: Lappalaisperäisten muinaisjäännösten inventointi 1963. Helsinki, 1963. Museoviraston kansatieteen tsto.
- Erä-Esko ja Pesonen 1972 Aarni Erä-Esko ja Liisa Pesonen: Inarin inventointi. Helsinki, 1972. Museoviraston esihistorian tston top. arkisto.
- Itkonen 1957 T.I.Itkonen: Muistio: Suomen lappalaisten muinaisten talvikylien paikoista. Laatinut T.I. Itkonen 1.5.1957. Museoviraston kansatieteen tsto. (Kopio C. Carpelanilla).
- Kankaanpää 1985 Jarmo Kankaanpää: Inari 370 Angeli Siuttavaara. Esihistoriallisen kohteen tarkastus. Museoviraston esihistorian tston top.arkisto.
- Kankaanpää 1985 b Jarmo Kankaanpää: Inari 369 Vavddasjavri. Esihistoriallisen kohteen tarkastus. Museoviraston esihistorian tston top. arkisto.
- Näkkäläjärvi 1961 Oula Näkkäläjärvi: Ennakkotietoja Suomessa suoritettavista peurakuoppamittauksista. Museoviraston kansatieteen tston arkisto.
- Paulaharju 1960 Ahti Paulaharju: PPM:n museon neg.no: AP -60-21: Tsiutahvaaran kämpän läheinen seitsemäs kivituliraunio, Inarijoki. Päiväys molemmissa 9.7.1960. Pohjois-Pohjanmaan museon kokoelmat.
- Rankama 1988 Tuija Rankama: Inari 370 Siuttavaara. Alustus museoviraston esihistorian toimiston kaivaus esittelytilaisuudessa 10.11.1988. Tuija Rankaman yksityiset kokoelmat.
- Rankama 1989 Tuija Rankama: Utsjoen inventointi 1988. Museoviraston esihistorian tston top. arkisto.
- Schulz 1987 Eeva-Liisa Schulz: Inari 370 Siuttavaara. Kivilatomusten tarkastus 25.8.1987. Helsinki, 1987. Museoviraston esihistorian tston top. arkisto.

Suullisia tiedonantoja

- Carpelan 1988 Christian Carpelan: 23.9.1988.

Painettuja lähteitä

- Munsell 1975 Munsell Soil Color Charts. Baltimore, 1975.

Simonsen 1979

P. Simonsen: Juntavadda og Assebakte - to utgravninger på Finnmarksvidda. Tromsø Museum. Acta Borealia, B. Humaniora. No. 17. Tromsø, 1979.

Suomen tiekartta GT 19, 1983 Matkailukartasto. Maanmittaushallitus. Helsinki, 1983.

LYHENTEITÄ

K	kohde
k	koje
KM	Kansallismuseo
kp	kiintopiste
krs.	kerros
mk.	mittakaava
mpy	meren pinnan yläpuolella
PK	peruskartta
PPM	Pohjois-Pohjanmaan museo
TL	termoluminisenssi
top.	topografinen
Y	yhteys

Yhteyslista

LIITE I

YHTEYS	KOHDE	ALUE	KUVAUS	MÄÄR.		DOK.	NIMI
				PVM.	PVM.		
1000	-	koko	turve	6.9			
1001	-	3	sekoittunut pintakerros	6.9	6.-7.9		TR
1002	-	3	huuhtoutumiskerros	7.9	8.9		HO
1003	-	3	rikastumiskerros	7.9	12.9		HO
1004	-	3	puunjäännöksiä	7.9	8.9		HO
1005	1	3	sekoittunut läjä	7.9	8.9		HO
1006	-	3	ruskea hiekka	8.9	8.9		HO
1007	-	1	ruskea hiekka pintaturpeen seassa	8.9	9.9		TR
1008	-	1	huuhtoutumiskerros	8.9	9.9		TR
1009	-	1	rikastumiskerros	8.9			
1010	-	2	huuhtoutumiskerros	8.9	9.9		HO
1011	-	2	rikastumiskerros	8.9	9.9		HO
1012	-	2	orgaanissekoitteinen aines	8.9	9.9		HO
1013	-	1	sekoittunut puupitoinen läikkä	9.9	9.9		TR
1014	-	3	noki/hiilimaa	9.9	12.9		HO
1015	-	3	pohjahiekka	14.9			
1016	-	3	värjäytynyt hiilipitoinen läikkä	14.9	14.9		TR
1017	-	3	likainen läikkä jossa multa- pitoisia täpliä	14.9	14.9		TR
1018	-	2	hiilipitoinen läikkä	14.9	14.9		TR
1019	-	2	likainen, palanut läikkä	14.9	14.9		TR
1020	2	1	punainen palanut läikkä	15.9	15.9		TR
1021	2	1	palanut hiilensekainen läikkä	15.9	15.9		TR
1022	-	2	puhdas pohjahiekka	16.9			
1023	3	1	ruskea pintahiekka (Y1007)	16.9			TR
1024	3	1	turve latomuksessa	16.9			TR
1025	3	1	puunjäännöksiä	16.9			TR
1026	3	1	latomuksen kivet	16.9	23.9		HO
1027	-	2	täyttökerros	23.9	23.9		HO
1028	3	1	palanut hiekka	23.9	26.9		TR
1029	3	1	hiiltynyt turvekerros	23.9	26.9		TR
1030	3	1	maatunutta juuristoa	23.9	26.9		TR
1031	-	1	hienojakoinen ruskea hiekka	26.9	26.9		TR

1032	-	2	hienojakoinen ruskea hiekka	26.9		
1033	3	1	valkoiseksi palanut hiekka	27.9	27.9	TR
1034	-	2	romahtamiskerros			

Kohdelista

KOHDE	YHTEYS	ALUE	KUVAUS	MÄÄR. PVM	DOK. PVM	NIMI
1	1005	3	lätä	7.9	8.9	HO
2	1020 1021	1	maatunut puu ja sen alla oleva palanut hiekka	15.9	15.9	TR
3	1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030	1	latomus n:o 11	16.9		

Luettelo negatiiveista

LIITE III (a)

neg. n:o	koko	kuva n:o	aihe	suunta	kuvaaja
73679	6 x 7		Latomus 10.	S	HO
73680	"		Latomus 11.	S	HO
73681	"		Latomus 20.	S	HO
73682	"		Latomus 19.	S	HO
73683	"		Latomus 9.	S	HO
73684	"	35	Alue 2, kuopanne A.	S	HO
73685	"		Latomus 8.	S(SW)	HO
73686	"		Latomus 7.	S	HO
73687	"	4	Latomus 6.	S	HO
73688	"	6	Latomus 12.	S	HO
73689	"	7	Latomus 13.	S	HO
73690	"		Alue 2, taso 0.	NW	TR
73691	"	53	Alue 3, taso 1.	W	TR
73692	"	36	Alue 2, työkuva.	SW	TR
73693	"	10	Alue 1, taso 0.	S	TR
73694	"	11	Alue 1, taso 0.	N	TR
73695	"	37	Alue 2, taso 1.	NW	TR
73696	"	54	Alue 3, taso 2.	W	HO
73697	"	19	Alue 2, taso 2.	NW	HO
73698	"		Alue 1, taso 1, löytö 4 in situ.	N	HO
73699	"		Alue 1, taso 1.	S	TR
73700	"		Alue 1, taso 1.	N	TR
73701	"		Alue 3, ruutu 632/380, taso 1.	N	TR
73702	"	55	Alue 3, ruutu 629/375, taso 1.	E	TR
73703	"		Alue 3, taso 3.	W	TR
73704	"		Alue 2, taso 3.	NW	TR

neg. no.	koko	kuva no.	aihe	suunta	kuvaaja
73705	6 x 7	5	Latomus 7 paalutettuna.	ESE	HO
73706	"		Latomus 6 paalutettuna.	S	HO
73707	"		Alue 1, taso 2.	S	TR
73708	"	38	Alue 2, taso 4.	NW	TR
73709	"		Latomus 14.	SE	HO
73710	"		Latomus 15.	SW	HO
73711	"	8	Latomus 16.	WSW	HO
73712	"		Latomus 17.	S	HO
73713	"		Latomus 18.	S	HO
73714	"	3	Latomus 1.	SW	HO
73715	"		Latomus 2.	SW	HO
73716	"		Latomus 3.	SW	HO
73717	"		Latomus 4.	S	HO
73718	"	23	Alue 1, latomus 11, taso 1, puun jäännökset.	E	TR
73719	"		Alue 1, latomus 11, taso 1, yksityiskohta.	E	TR
73720	"		Alue 1, latomus 11, taso 1, puunjäännökset.	E	TR
73721	"	24	Alue 1, latomus 11, taso 1, yksityiskohta.	E	TR
73722	"		Alue 2, taso 5.	NW	TR
73723	"	39	Alue 2, taso 5.	NW	TR
73724	"	25	Alue 1, latomus 11, taso 2 paljastettuna.	E	HO
73725	"		Alue 3, ruutu 632/380, taso 3.	S	HO
73726	"		Alue 3, ruutu 629/375, taso 3.	E	HO
73727	"		Alue 3, ruutu 632/372, taso 2.	W	HO
73728	"	33	Katokset latomuksien 10 ja 11 päällä.	SE	TR

neg. no.	koko	kuva no.	aihe	suunta	kuvaaja
73729	6 x 7	26	Alue 1, latomus 11 kivet poistettuina.	E	TR
73730	"	20	Alue 1, latomus 10, pinta.	E	TR
73731	"	42	Alue 2, taso 6.	NW	TR
73732	"		Alue 2, taso 6.	NW	TR
73733	"		Alue 3, 632/372, taso 3.	W	TR
73734	"	32	Alue 1, työkuva.	SE	TR
73735	"	14	Alue 1, taso 3.	S	TR
73736	"	15	Alue 1, taso 3.	N	TR
73737	"		Alue 2, taso 7.	NW	TR
73738	"	27	Alue 1, latomus 11, taso 3 (1. taso kivien alla).	E	TR
73739	"		Latomus 21.	S	HO
73740	"		Latomus 22.	S	HO
73741	"		Latomus 23.	SSW	HO
73742	"	9	Latomus 24.	SE	HO
73743	"		Alue 2, taso 7-8, puunjäännökset.	W	TR
73744	"	45	Alue 2, taso 7-8, puunjäännökset.	W	TR
73745	"		Alue 2, taso 8.	NW	TR
73746	"	43	Alue 2, taso 9.	NW	TR
73747	"	28	Alue 1, latomus 11, taso 4, (2. taso kivien alla).	E	TR
73748	"	46	Alue 2, puunjäännös peurahaudassa.	NW	TR
73749	"		Alue 2, puunjäännös peurahaudassa.	SW	TR
73750	"	47	Alue 2, puunjäännös peurahaudassa.	NE	TR
73751	"		Alue 2, puunjäännös peurahaudassa.	SE	TR
73752	"		Alue 2, taso 10.	NW	TR

neg. no.	koko	kuva no.	aihe	suunta	kuvaaja
73753	6 x 7	48	Alue 2, puunjäännöstä pakataan.	NE	TR
73754	"	29	Alue 1, latomus 11, taso 5, (3. taso kivien alla).	E	TR
73755	"	44	Alue 2, taso 12.	NW	TR
73756	"	30	Alue 1, latomus 11, pohja.	E	TR
73757	"	50	Alue 2, romahtanut profiili.	NW	TR
73758	"		Alue 2, romahtanut profiili.	NW	TR
73759	"		Alue 2, profiili.	NW	TR
73760	"		Alue 2, profiili.	NW	TR
73761	"		Alue 2, profiili.	NW	TR
73762	kino	12	Alue 1, taso 2.	N	TR
73763	"	13	Alue 1, taso 2, palanut läikkä.	E	TR
73764	"		Alue 1, taso 2, palanut läikkä.	E	TR
73765	"	21	Alue 1, latomus 11.	NE	TR
73766	"		Alue 3, ruutu 632/380, taso 2.	N	TR
73767	"		Alue 3, ruutu 629/375, taso 2.	E	TR
73768	"		Alue 3, ruutu 632/372.	W	TR
73769	"	22	Alue 1, latomus 11, työkuva.		TR
73770	"		Inari 434 Angeli, Vaddejohka 1, Heinon talo, peurahautamaisema.	NE	TR
73771	"		Inari, Angeli, Sotavuoma, Kaggasjoen suu: "kotapaikka" ja Uula Valle.	NE	TR
73772	"		Lumiauto Kuoppanivassa (Karigasniemi, Utsjoki).		TR
73773	"	16	Alue 1 lumessa.	SE	TR
73774	"	40	Alue 2 lumessa.	ESE	TR

neg. no.	koko	kuva no.	aihe	suunta	kuvaaja
73775	6 x 7	57	Kaivajat luminuotiolla.		TR
73776		31	Alue 1, työkuva, Sirkka Seppälä piirtää latomusta 11.	SE	TR
73777	"	41	Alue 2, työkuva.	ESE	TR
73778	"		Inari 437 Angeli, Vaddejohka 4, latomus.	W	TR
73779	"		Inari 437 Angeli, Vaddejohka 4, latomus.	W	TR
73780	"		Inari 437 Angeli, Vaddejohka 4, latomus.	SW	TR
73781	"		Inari 437 Angeli, Vaddejohka 4, maisema.	NW	TR
73782	kino	49	Alue 2, profiili.	NW	TR
73783	"		Alue 2, profiili.	NW	TR
73784	"		Alue 2, profiili.	NW	TR
73785	"	51	Työkuva peittämisestä.	E	TR
73786	"	52	Alue 2 peitettyinä.		TR
73787	"	34	Alue 1 peitettyinä.	S	TR
73788	"	56	Alue 3 peitettyinä.	E	TR
73789	"	1	Latomus 1.	SW	TR
73790	"	2	Latomus 1.	SW	TR
73791	"		Latomus 1.	SW	TR
73792	"		Latomus 10.	NE	TR
73793	"	18	Latomus 10.	NE	TR
73794	"	17	Latomus 10.	NE	TR
73795	"		Inari 104 Angelintie, peurakuoppa.		TR
73796	"		Inarinköngäs.	SE	TR

Luettelo diapositiiveista

LIITE III (b)

dia n:o	koko	aihe	suunta	kuvaaja
15836	kino	Tutkimusalue poroaidan portilta.	SW	TR
15837	"	Yleistyokuva -9°C.	E	TR
15838	"	Alue 1 lumessa.	SE	TR
15839	"	Alue 2 lumessa.	ESE	TR
15840	"	Latomus 1.	SW	TR
15841	"	Latomus 1.	SW	TR
15842	"	Latomus 1.	SW	HO
15843	"	Latomus 1.	SW	TR
15844	"	Latomus 2.	SW	HO
15845	"	Latomus 3.	SW	HO
15846	"	Latomus 4.	S	HO
15847	"	Latomus 6.	S	HO
15848	"	Latomus 6 paalutettuna.	SE	HO
15849	"	Latomus 7.	S	HO
15850	"	Latomus 7 paalutettuna.	ESE	HO
15851	"	Latomus 8.	SW	HO
15852	"	Latomus 9.	S	HO
15853	"	Latomus 10.	NE	TR
15854	"	Latomus 12.	S	HO
15855	"	Latomus 13.	S	HO
15856	"	Latomus 14.	SE	HO
15857	"	Latomus 15.	SW	HO
15858	"	Latomus 16.	WSW	HO
15859	"	Latomus 17.	S	HO
15860	"	Latomus 18.	S	HO
15861	"	Latomus 19.	S	HO
15862	"	Latomus 21.	S	HO

dia n:o	koko	aihe	suunta	kuvaaja
15863	kino	Latomus 22.	S	HO
15864	"	Latomus 23.	SSW	HO
15865	"	Latomus 24.	SE	HO
15866	"	Kuopanne A.	S	HO
15867	"	Alue 1, taso 0.	S	TR
15868	"	Alue 1, taso 0.	N	TR
15869	"	Alue 1, taso 1.	S	TR
15870	"	Alue 1, taso 1.	N	TR
15871	"	Alue 1, taso 2.	S	TR
15872	"	Alue 1, taso 2.	N	TR
15873	"	Alue 1, taso 2, paloläikkä.	E	TR
15874	"	Alue 1, taso 3.	S	TR
15875	"	Alue 1, taso 3.	N	TR
15876	"	Alue 1 peitettyinä.	S	TR
15877	"	Latomus 10, pinta.	E	TR
15878	"	Latomus 10 turve poistettuna.	W	HO
15879	"	Alue 1 latomus 11.	NE	TR
15880	"	Latomus 11, taso 0.	E	TR
15881	"	Latomus 11, puunjännökset esillä, taso 1.	E	TR
15882	"	Latomus 11, puut, taso 1.	E	TR
15883	"	Latomus 11, puunjännökset yksi- tyiskohta, taso 1.	E	TR
15884	"	Latomus 11, puut yksityiskohta, taso 1.	E	TR
15885	"	Latomus 11 paljastettuna, taso 2.	E	HO
15886	"	Latomus 11 sisäkivet poistettuna.	E	HO
15887	"	Latomus 11, taso 3 (1. taso kivien alla).	E	TR
15888	"	Latomus 11, taso 4 (2. krs. kivien alla).	E	TR

dia n:o	koko	aihe	suunta	kuvaaja
15889	kino	Latomus 11, taso 5 (3. krs. kivien alla).	E	TR
15890	"	Latomus 11, pohja.	E	TR
15891	"	Alue 2, taso 0.	NW	TR
15892	"	Alue 2, taso 1.	NW	TR
15893	"	Alue 2, taso 2.	NW	HO
15894	"	Alue 2, taso 3.	NW	TR
15895	"	Alue 2, taso 4.	NW	TR
15896	"	Alue 2, taso 5.	NW	TR
15897	"	Alue 2, taso 5.	NW	TR
15898	"	Alue 2, taso 6.	NW	TR
15899	"	Alue 2, taso 6.	NW	TR
15900	"	Alue 2, taso 7.	NW	TR
15901	"	Alue 2, taso 7-8, puunjäännökset.	W	TR
15902	"	Alue 2, taso 7-8, puunjäännökset.	W	TR
15903	"	Alue 2, taso 8.	NW	TR
15904	"	Alue 2, taso 9.	NW	TR
15905	"	Alue 2, taso 10.	NW	TR
15906	"	Puunjäännös peurahaudassa, taso 10.	NW	TR
15907	"	Puunjäännös peurahaudassa, taso 10.	NE	TR
15908	"	Puunjäännös peurahaudassa, taso 10.	SE ylh.	TR
15909	"	Puunjäännös peurahaudassa, taso 10.	SW	TR
15910	"	Alue 2, puunjäännös paketissa.	NE	TR
15911	"	Alue 2, taso 12.	NW	TR
15912	"	Alue 2, profiili.	NW	TR
15913	"	Alue 2, romahtanut profiili.	NW	TR
15914	"	Alue 2, profiili.	NW	TR
15915	"	Alue 2 peitettyinä.	ESE	TR
15916	"	Alue 3, taso 1. Taulussa virheellisesti taso 0.	W	TR

dia n:o	koko	aihe	suunta	kuvaaja
15917	kino	Alue 3, taso 2.	W	HO
15918	"	Alue 3, taso 3.	NW	TR
15919	"	Koeruutu 632/372, taso 1.	W	TR
15920	"	Koeruutu 632/372, taso 2.	W	HO
15921	"	Koeruutu 632/372, taso 3.	W	TR
15922	"	Koeruutu 629/375, taso 1.	E	TR
15923	"	Koeruutu 629/375, taso 2.	E	TR
15924	"	Koeruutu 629/375, taso 3.	E	HO
15925	"	Koeruutu 632/380, taso 1.	N	TR
15926	"	Koeruutu 632/380, taso 2.	N	TR
15927	"	Koeruutu 632/380, taso 3.	S	HO
15928	"	Yleistyokuva.	SE	TR
15929	"	Tyokuva alueelta 1.	SE	TR
15930	"	Ansari latomuksen 10 päällä.	SW	TR
15931	"	Tyokuva, latomus 11: Maarit Anni Saijets ja Eeva Nurmela.	SE	TR
15932	"	Tyokuva, alue 1, latomus 11: Maarit Anni, Sirkka Seppälä ja Eeva.	NE	TR
15933	"	Tyokuva, latomusta 11 piirretään: Sirkka.	SE	TR
15934	"	Tyokuva, alue 2, krs.:n 1 kaivamista: Eeva, Maarit Anni, Toivo (Topi) Länsman, Pentti Nuorgam, Nils-Erik ja Lisbeth Ranttila.	SW	TR
15935	"	Tyokuva alueelta 2: Edvard (Eetu) Lantto, Nils-Erik, Lisbeth, Maarit Anni ja Eeva.	ESE	TR
15936	"	Tyokuva peittämisestä, alue 2: Pentti, Eetu, Topi ja Valde Ranttila.	E	TR
15937	"	Tyokuva, fosfaattinäytteiden otto: Eeva, Minna Kähtävä ja Maarit Anni.	E	HO
15938	"	Kaivajat luminuotilla: Lisbeth, Eetu, Nils-Erik, Topi ja Maarit Anni.	NW	TR

dia n:o	koko	aihe	suunta	kuvaaja
15939	kino	Kaivajat luminuotiolla: Pentti, Eetu, Eeva, Lisbeth, Nils-Erik, Topi ja Maarit Anni.	NWW	TR
15940	"	Koppia viedään pois: Sirkka ja Minna katselevat.	S	TR
15941	"	Inari 440 Angeli Vaskojoki Kirkko- outa. Talonpohja.	W	TR
15942	"	Inari 440 Angeli Vaskojoki Kirkko- outa. Talonpohja.	SE	TR
15943	"	Inari 441 Angeli Malten kesätupa.	W	TR
15944	"	Inari 441 Angeli Malten kesätupa. Kodansija.	W	TR
15945	"	Inari 441 Angeli Malten kesätupa. Kodansija.	SW	TR
15946	"	Inari 434 Angeli Vaddejohka 1 Hei- non talo. Peurahautamaisema, edessä hauta no. 1.	NE	TR
15947	"	Inari 437 Angeli Vaddejohka 4. Latomus ja maisema.	NW	TR
15948	"	Inari 437 Angeli Vaddejohka 4. Latomus.	W	TR
15949	"	Inari 437 Angeli Vaddejohka 4. Latomus.	W	TR
15950	"	Inari 437 Angeli Vaddejohka 4. Latomus.	SW	TR
15951	"	Inari 437 Angeli Vaddejohka 4. Latomus.	SW	TR
15952	"	Inari 104 Angelintie. Kuoppa.	SE	TR
15953	"	Inari Angeli Sotavuoma Kaggasjoen suu. "Kotapaikka" ja Uula Valle.	NE	TR

Luettelo diapositiiveista (jatk.)

dian:o	koko	aihe		pvm	suunta	kuvaaja
16786	"	Inari latomus 10.	370 Siuttavaara:	2.9.	S	HO
16787	"	Inari latomus 11.	370 Siuttavaara:	2.9.	S	HO
16788	"	Inari latomus 20.	370 Siuttavaara:	2.9.	S	HO

Kuvaaja: HO = Hilikka Oksala

Hiilinäytelistä

NÄYTE 1

Hiiltä, 23.7g.

Alueelta 1, kohde 3. $x = 702.60 - 80$; $y = 409.40 - 60$; $z = 152$.

Y 1024 ja Y 1025, hiiltä ja hiiltynyttä puuta. Kp 1/1.

NÄYTE 2

Hiiltä, 23.3g.

Alueelta 1, kohde 3. $x = 702.50$; $y = 409.45$; $z = 156$.

Y 1024 ja Y 1025, hiiltä ja hiiltynyttä puuta. Kp 1/1.

NÄYTE 3

Hiiltä, 2.0g.

Alueelta 1, kohde 3. $x = 703.78 - 88$; $y = 409.14 - 27$; $z = 158$.

Y 1029, hiiltä ja hiiltynyttä maata. Kp 1/1.

NÄYTE 4

Hiiltä, 33.0g.

Alueelta 1, kohde 3. $x = 702.77 - 92$; $y = 408.82 - 98$; $z = 159$.

Y 1029, hiiltä ja hiiltynyttä maata. Kp 1/1.

NÄYTE 5

Hiiltynyttä maata, 175.9g.

Alueelta 1, kohde 3. $x = 702.39 - 60$; $y = 408.60 - 80$; $z = 160$.

Y 1029, mustunutta ja hiiltynyttä maata. Kp 1/1.

NÄYTE 6

Hiiltä ja hiekkaa, 6.0g.

Alueelta 2. $x = 670.85$; $y = 404.12$; $z = 184$.

Y 1027, kuopan reunan sisäpuolelta. Kp 1/1.

NÄYTE 7

Hiiltä, 13.1g.

Alueelta 2. $x = 678.85$, $y = 404.00$; $z = 184$.

Y 1027, kuopan reunan sisäpuolelta. Kp 1/1.

NÄYTE 8

Käpy, 2g.

Alueelta 1, kohde 3. $x = 702.48$; $y = 408.42$; $z = 166$.

Y 1028, jokseenkin hiiltymätön, kiven alta. Kp 1/1.

NÄYTE 9

Hiiltynyttä puuta, 18.5g.

Alueelta 2, kohde 3. $x = 678.70$; $y = 404.00$; $z = 189 - 195$.

Y 1027, suttua. Kp 1/1.

NÄYTE 10

Hiiltä, turvetta ja hiekkaa, 266.3g.

Alueelta 2, kohde 3. $x = 678.15 - 25$; $y = 404.00$; $z = 194 - 199$.

Mustaa hiekkaa. Kp 1/1.

NÄYTE 11

Hiiltä, turvetta ja hiekkaa, 177.4g.

Alueelta 2, kohde 3. $x = 678.00 - 20$; $y = 404.00 - 04$; $z = 199 - 204$.

Mustaa humuspitoista hiekkaa. Kp 1/1.

NÄYTE 12

Hiiltynyttä puuta.

Alueelta 2, kohde 3. $x = 677.93 - 678.32$; $y = 403.86 - 404.08$;

$z = 206 - 213$. Alueelta 2, kohde 3. Hiiltynyt puukouru. Kp 1/1.

Löytönumeroluettelo

LIITE V

kenttäno.		KM 24391:	kenttäno.		KM 24391:
1	=	184	56	=	75
2	=	4	57	=	108
3	=	15	58	=	109
4	=	31	59	=	104
5	=	33	60	=	105
6	=	resentti	61	=	112
7	=	79	62	=	106
8	=	80	63	=	110
9	=	81	64	=	107
10	=	82	65	=	113
11	=	83	66	=	114
12	=	88	67	=	poistettu
13	=	84	68	=	poistettu
14	=	poistettu	69	=	111
15	=	85	70	=	74
16	=	86	71	=	73
17	=	42	72	=	115
18	=	87	73	=	76
19	=	90	74	=	77
20	=	43	75	=	116
21	=	poistettu	76	=	117
22	=	91 ja	77	=	118
		92	78	=	133
23	=	89	79	=	93 ja
24	=	47			132
25	=	93	80	=	119
26	=	48	81	=	78
27	=	49	82	=	125
28	=	46	83	=	134
29	=	50	84	=	126
30	=	51	85	=	120
31	=	103	86	=	127
32	=	67	87	=	135
33	=	68	88	=	128
34	=	poistettu	89	=	129
35	=	69	90	=	121
36	=	70	91	=	136
37	=	poistettu	92	=	137
38	=	71	93	=	122
39	=	100	94	=	123
40	=	101	95	=	130
41	=	60	96	=	124
42	=	61	97	=	234
43	=	62	98	=	poistettu
44	=	63			
45	=	64			
46	=	65			
47	=	95			
48	=	94			
49	=	96			
50	=	102			
51	=	poistettu			
52	=	poistettu			
53	=	97			
54	=	98			
55	=	99			

Karttaluettelo	LIITE VI		
kuvaus	koko	mk.	sivu
Ote topografikartasta n:o 3821 08 + 3821 11 Etelä-riutusvaara	A4	1:20000	52
Yleiskartta	A2	1:500	53
Pintavaaituskartta, alue 1 ja 3	A3	1:50	54
Pintavaaituskartta, alue 2	A3	1:25	55
Pohjavaaituskartta, alue 1, 2 ja 3	A3	1:50	56
Pintavaaituskartta, latomukset 6 ja 7	A3	1:50	57
Tasokartta, alue 1, taso 0	A2	1:25	58
Tasokartta, alue 1, tasot 1 ja 2	A2	1:25	59
Yksityiskohtakartta, alue 1, latomus 10, taso 0	A3	1:10	60
Yksityiskohtakartta, latomus 11, tasot 0 ja 1	A2	1:10	61
Yksityiskohtakartta, latomus 11, tasot 2 ja 3	A2	1:10	62
Yksityiskohtakartta, latomus 11, tasot 4 ja 5	A2	1:10	63
Tasokartta, alue 2, kuoppa A, tasot 0, 1, 2 ja 3	A2	1:25	64
Tasokartta, alue 2, kuoppa A, tasot 4, 5, 6 ja 7	A2	1:25	65
Tasokartta, alue 2, kuoppa A, tasot 8, 9, 10 ja 11	A2	1:25	66
Taso- ja profiilikartta, alue 2, kuoppa A, tasot 12 ja 14	A2	1:25	67
Tasokartta, alue 3, tasot 1, 2 ja 3	A3	1:50	68
Fosfaattikartta, koko alue	A3	1:500	69
Pintakartta, latomus 4	A4	1:25	70
Pintakartta, latomus 14 ja 15	A3	1:25	71
Pintakartta, latomus 16	A4	1:25	72
Pintakartta, latomukset 18 ja 3	A3	1:25	73
Pintakartta, latomukset 1, 2 ja 17	A3	1:25	74
Pintakartta, latomukset 6 ja 7	A3	1:25	75
Vertikaaliprojektio kartta	A3	1:25	

Inarin Siuttavaaran 1988 kaivauksen yhteydessä tarkastetut ja tietoon saadut uudet kohteet

1. TARKASTETUT KOHTEET

INARI 434 ANGELI VADDEJOHKA 1 HEINON TALO

Peuranhautoja 5 kpl.

Sijainti: Top. kartta 3821 08 + 3821 11 ETELÄ-RIUTUSVAARA

x = 7657 90, y = 405 52, z = n.200

Informantti: Maarit Anni Saijets

Tark. Tuija Rankama 19.09.1988

Valokuvat: dia 15946 ;f 73770.

Yleiskartta.

INARI 435 ANGELI VADDEJOHKA 2

Kotakenttä: pyöreä tulisija.

Sijainti: Top. kartta 3821 08 + 3821 11 ETELÄ-RIUTUSVAARA

x = 7658 02, y = 540 68, z = n. 190

Tark. Tuija Rankama 19.9.1988

Löytyi tarkastusmatkalla.

INARI 436 ANGELI VADDEJOHKA 3

Kivilatomuksia 12 kpl.

Sijainti: Top. kartta 3821 08 + 3821 11 ETELÄ-RIUTUSVAARA

x = 7657 98, y = 450 77, z = n. 190

Tark. Tuija Rankama 19.09.1988.

Löytyi tarkastusmatkalla.

INARI 437 ANGELI VADDEJOHKA 4

Kivilatomuksia 16 kpl.

Sijainti: Top. kartta 3821 08 + 3821 11 ETELÄ-RIUTUSVAARA

x = 7657 87, y = 450 99, z = 210

Informantti: Hans Länsman

Tark. Tuija Rankama 19.09.1988

Valokuvat: dia 15947-15950; f 73778-73781.

INARI 438 ANGELI JOKIRANTA 1

Kivilatomuksia 9 kpl.

Sijainti: Top. kartta 3821 08 + 3821 11 ETELÄ-RIUTUSVAARA

x = 7658 43, y = 450 80, z = 196

Informantti: Eeva Nurmela, Pentti Nuorgam; yleisesti tiedossa alueella; rauhoitustaulu.

Tark. Tuija Rankama 9.9./30.9.1988.

Yleiskartta.

INARI 439 ANGELI JOKIRANTA 2

Kivilatomuksia 6 kpl.

Sijainti: Top. kartta 3821 08 + 3821 11 ETELÄ-RIUTUSVAARA

x = 7658 84, y = 450 99, z = n. 190

Informantti: Hans Länsman

Tark. Tuija Rankama 19.9.1988.

INARI 440 ANGELI VASKOJOKI KIRKKO-OUTA

Rakennuksen pohjia.

Sijainti: Lintupuolijoen Vaskojokeen laskevan suun NE-puolella lounaaseen viettävässä mäntyjä ja varpuja kasvavassa rinteessä.

Top. kartta 3821 10 PYHÄJÄRVENKAITA

x = 7642 40, y = 450 38, z = 200 - 210

Opas: Eeva Nurmela

Tark. Tuija Rankama

Valokuvat: dia 15941, 15942.

INARI 441 ANGELI MALTEN KESÄTUPA

Hirsirakennus, rakennuksen pohja, kodan (?) pohja, kuopanteita.

Sijainti: Lemmenjoen kansallispuiston NE-nurkan E-puolella, 50-300 m kansallispuiston rajapyykistä suuntaan N Inarijoen varressa.

Top. kartta 3821 07 ANGELI

x = 7645 16, y = 443 56, z = 200

Opas: Eeva Nurmela

Tark. Tuija Rankama 11.9.1988

Valokuvat: dia 15943, 15944.

2. TARKASTAMATTOMAT KOHTEET

INARI ANGELI KALTOJÄRVI

Kodansijoja (?), latomuksia (?), peurahautoja.

Sijainti: Kaltojärven S-päässä, järven ja pienen lammen välisessä maastossa.

Top. kartta 3821 08 + 3821 11 ETELÄ-RIUTUSVAARA

Informantit: Veikko ja Jouni Saijets.

INARI ANGELI TUPAVAARA L. VANHAN PAIKAN VAARA L. BOARESPAIHKIVARRI

Rakennusten pohjia.

Sijainti: Vaaran huipulla, Kaltojärvestä n. 340 m länteen.

Top. kartta 3821 08 + 3821 11 ETELÄ-RIUTUSVAARA

Informantti: Hans Länsman.

INARI ANGELI HANS LÄNSMANIN TALO

Epävarma hautapaikka, kuopanne ja siihen liittyvä kivi.

Sijainti: Hans Länsmanin talosta n. 100 m, ympäröivässä jäkäläkankaassa.

Top. kartta 3821 08 + 3821 11 ETELÄ-RIUTUSVAARA

Informantti: Hans Länsman

Ei löytynyt: S.Seppälä ja H.Oksala 27.9.1988.

INARI ANGELI KOMSIJÄRVI

Kivilatomuksia ja peurakuoppia.

Sijainti: Aarne- ja Komsijärvien välisellä S - N-suuntaisella kannasharjaanteella S - N-suuntaisena jonona.

Top. kartta 3821 09 + 3821 12 JUNNASVARRI

Informantti: Jouni Saijets.

INARI ANGELI RUOPPASELKÄ

Tulisija, N-nuoli kivistä, uhripaikka(?).

Sijainti: Top. kartta 3821 08 + 3821 11 ETELÄ-RIUTUSVAARA

Informantti: Toivo Länsman.

INARI ANGELI KAISAVAARA

Keihään- tai nuolenkärjen löytöpaikka.

Sijainti: Sijaitsee n.20 km NE Siuttavaarasta.

Top. kartta 3823 03 KAISAVARRI

Informantti: Toivo Länsman, Angeli; löytäjä Matti Saijets, asuu Inarinkönkään jälkeen Vuomajoen sillan takana Angelista Karigasniemeen mentäessä.

3. MAHDOLLISESTI ENNESTÄÄN TUNNETUT KOHTEET

INARI 103 ANGELI AMPUMARADAN TAUSTA L. REIKÄKIVI (KOSKI)

Pyyntikuoppia 16 kpl, kivilatomoja (?) 4 kpl.

Sijainti: Top. kartta 3821 07 ANGELI

x = 7647 18, y = 445 72, z = n. 200

Inv. A.Erä-Esko ja L.Pesonen 1972.

Tark. Tuija Rankama 11.9.1988.

INARI ANGELI ANTTI LANTON PIHAPELTO

Pellosta hiiltä, poron (?) luita.

Sijainti: Top. kartta 3821 07 ANGELI

Informantti: Antti Lantto

Inv. A.Erä-Esko ja S.Pesonen 12.8.1972: Inari 102 Angeli Lantto (?)

tai Inari 100 Angeli, Rajavartiosto (?) tai Inari 101 Angeli,

Ampumaradantie (?)

Tila: Siltaoja

INARI ANGELI VUOMAJOEN SILTA

Tuuran löytöpaikka.

Sijainti: Vuomajoen sillan ja lammen välillä.

Top. kartta 3821 09 + 3821 12 JUNNASVARRI

Informantti: Uula Saijets; M. Torvinen, museoviraston esihist. tsto.

INARI ANGELI KÖNKÄÄNNISKA (??)

Peurakuoppia.

Sijainti: Top. kartta 3821 09 + 3821 12 JUNNASVARRI

Informantti: M. Torvinen, museoviraston esihist. tsto.

4. TARKASTETTU, PERÄTTÖMÄKSI TODETTU TIEDONANTO

INARI ANGELI SOTAVUOMA KAGGASJOEN SUU

Perättömäksi todettu kodansija ja perimätietoa tsuudeista.

Sijainti: Top. kartta 3821 10 PYHÄNJÄRVENKAITA

Informantti: Uula Valle

Tark. Tuija Rankama, syyskuu 1988

Valokuvat: dia 15953; f 73771.

5. TIEDONANTOJA UTSJOELTA

UTSJOKI KARIGASNIEMI KUOLNA

Kivilatomuksia, tien penkassa tuhkerkerros ja palanutta luuta.

Sijainti: molemmin puolin tietä ojan N-puolella n. 100 m.

Informantit: Nils Henrik Valkeapää ja Ilmari Laiti, Kuolna sekä Antti Laiti, Aslakkala.

UTSJOKI KARIGASNIEMI KUOPPANIVA

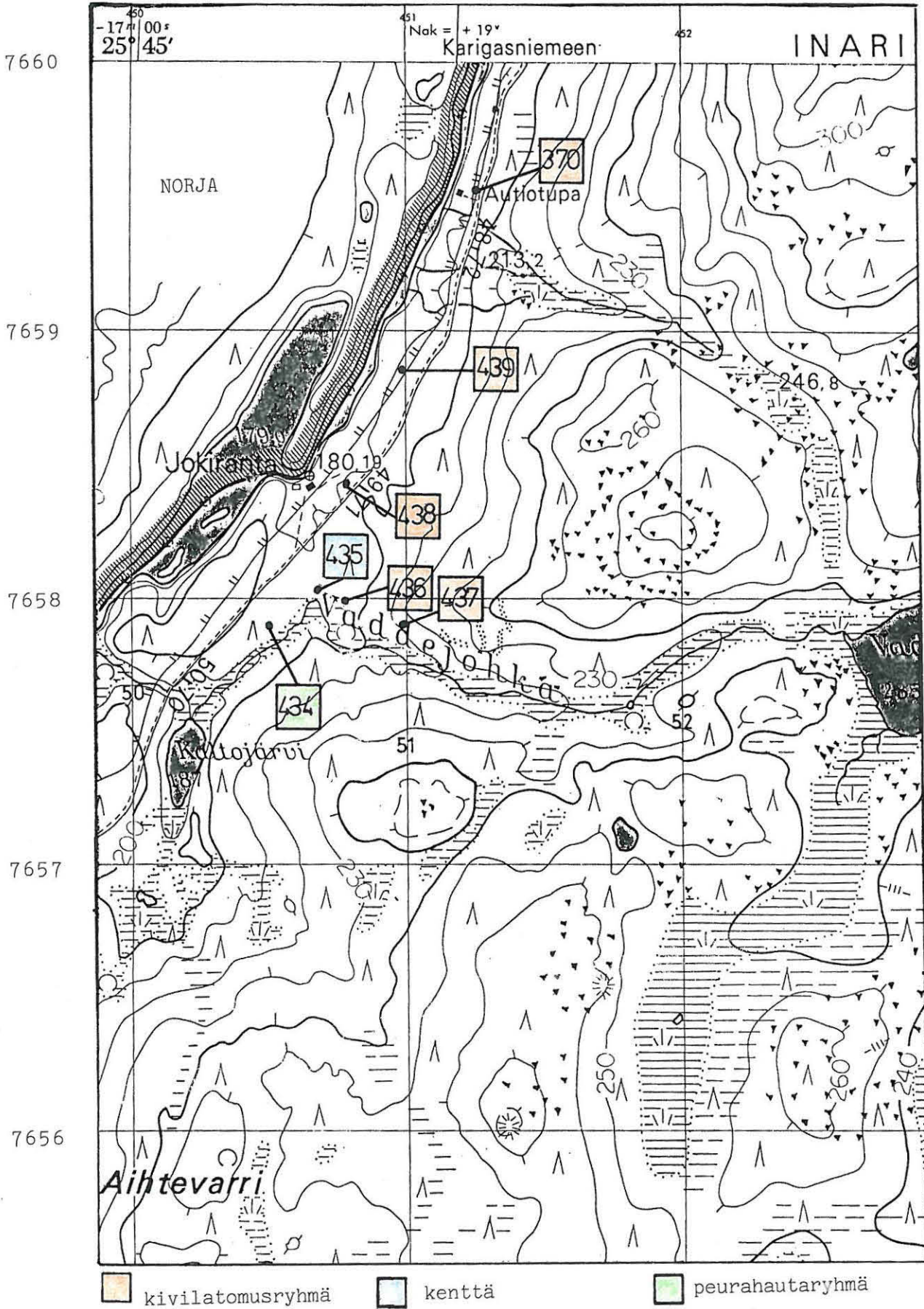
Pyyntikuoppia.

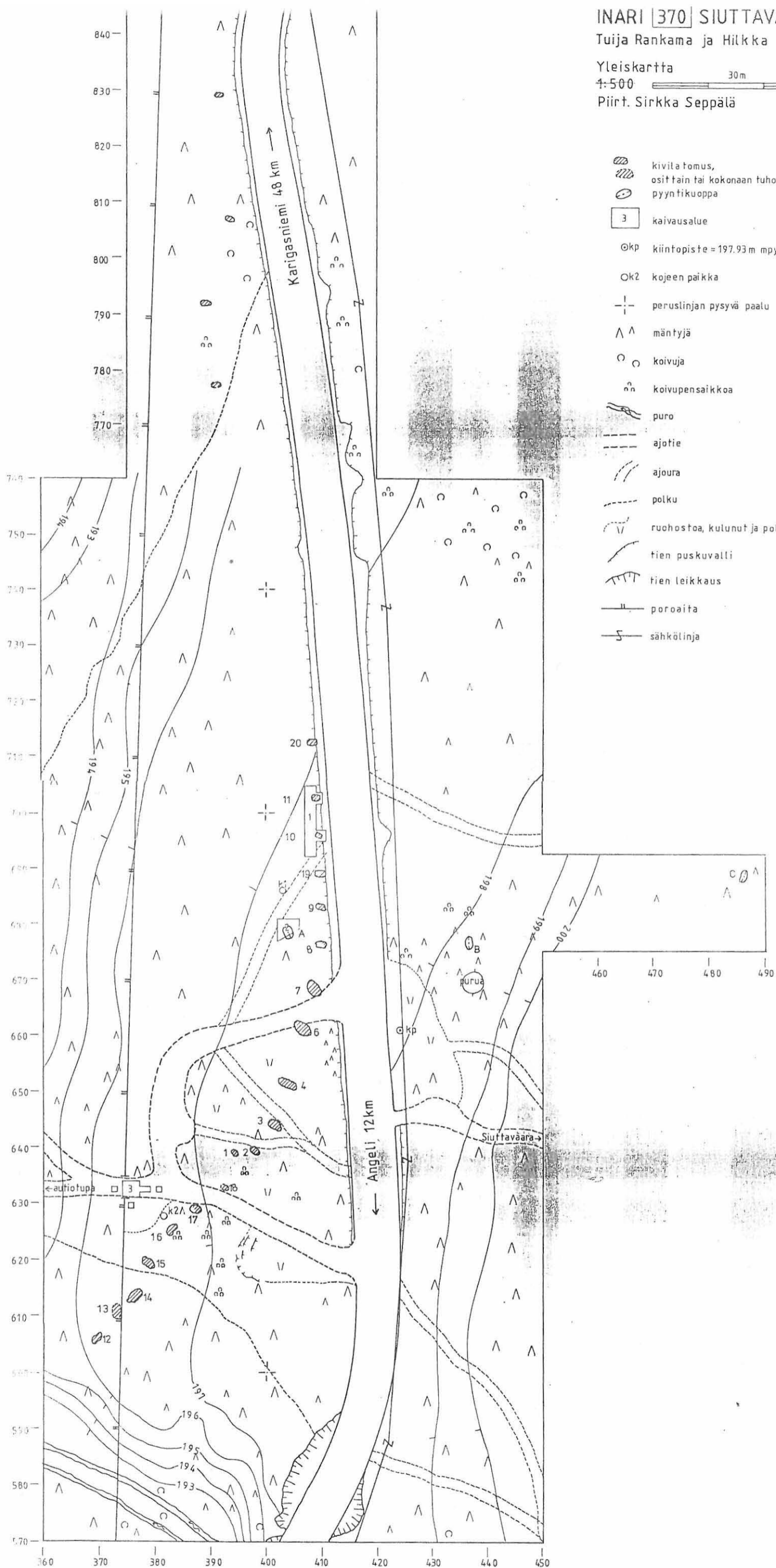
Sijainti: Niittyvuopion talosta n. 100 m (?) Angeliin päin, tien vasemmalla puolella peltosaarekkeen takaisella harjanteella.

Harjanteella pari vanhaa autiota (?) rakennusta, joista toisessa on asunut joku Mihkkul.

Informantti: Heikki Niittyvuopio.

Ote top. kartasta no. 3821 08 + 3821 11 ETELÄ-RIUTUSVAARA

- kivila tomus, osittain tai kokonaan tuhoutunut
- pyyntikuoppa
- kaivausalue
- kiintopiste = 197.93 m mpy
- kojeen paikka
- perustinjan pysyvä paalu
- mäntyjä
- koivuja
- koivupensaikkaa
- puro
- ajotie
- ajoura
- polku
- ruohostoa, kulunut ja poljettu alue
- tien puskuvalli
- tien leikkaus
- poroaita
- sähkölinja

INARI 370 SIUTTAVAARA

Tuija Rankama ja Hilikka Oksala 1988

pintavaaituskartta

alue 1, koje 1=065

alue 3, koje 2=031

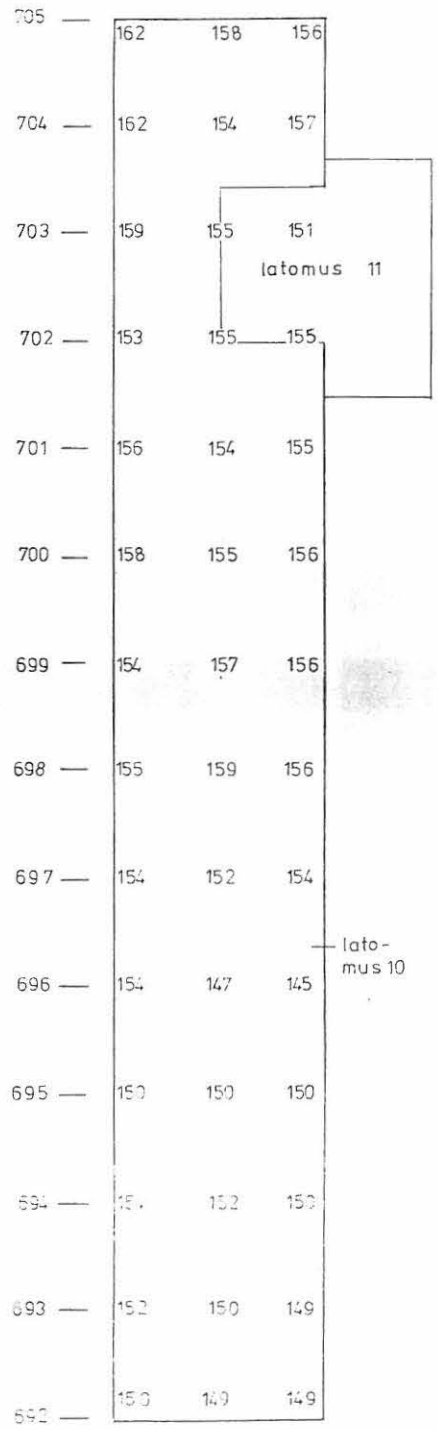
mk 1:50 2m

kp 1=197.93 m mpy

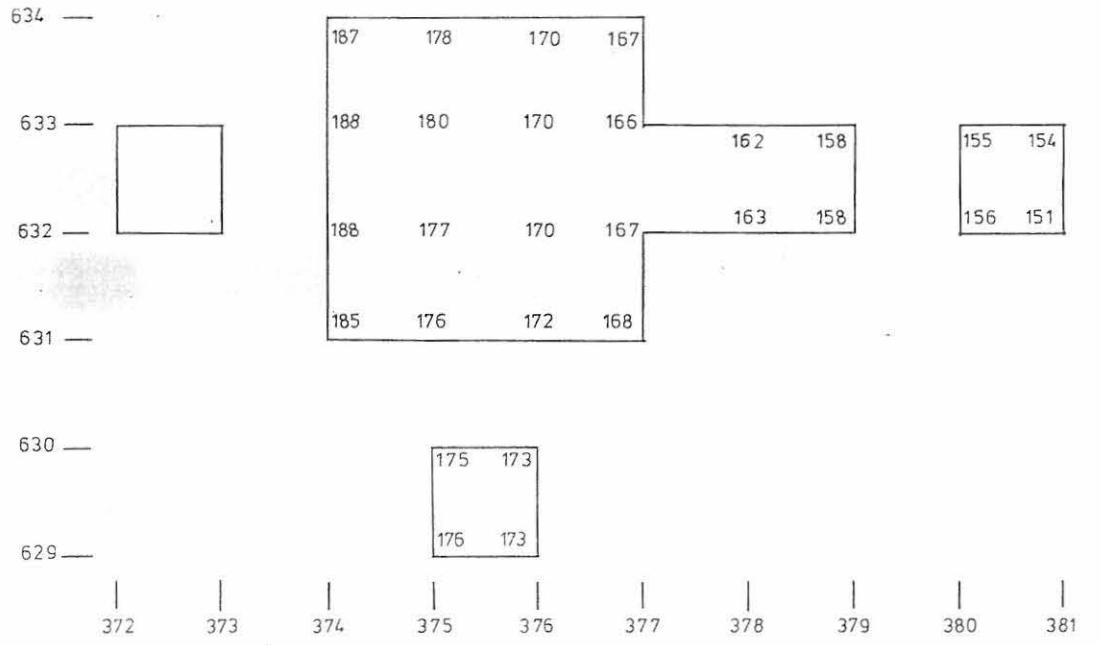
piirt. Sirkka Seppälä

alue 1 kp 1/1=065

alue 3 kp 1/2=031

372 373 374 375 376 377 378 379 380 381

INARI 370 SIUTTAVAARA

Tuija Rankama ja Hilikka Oksala 1988

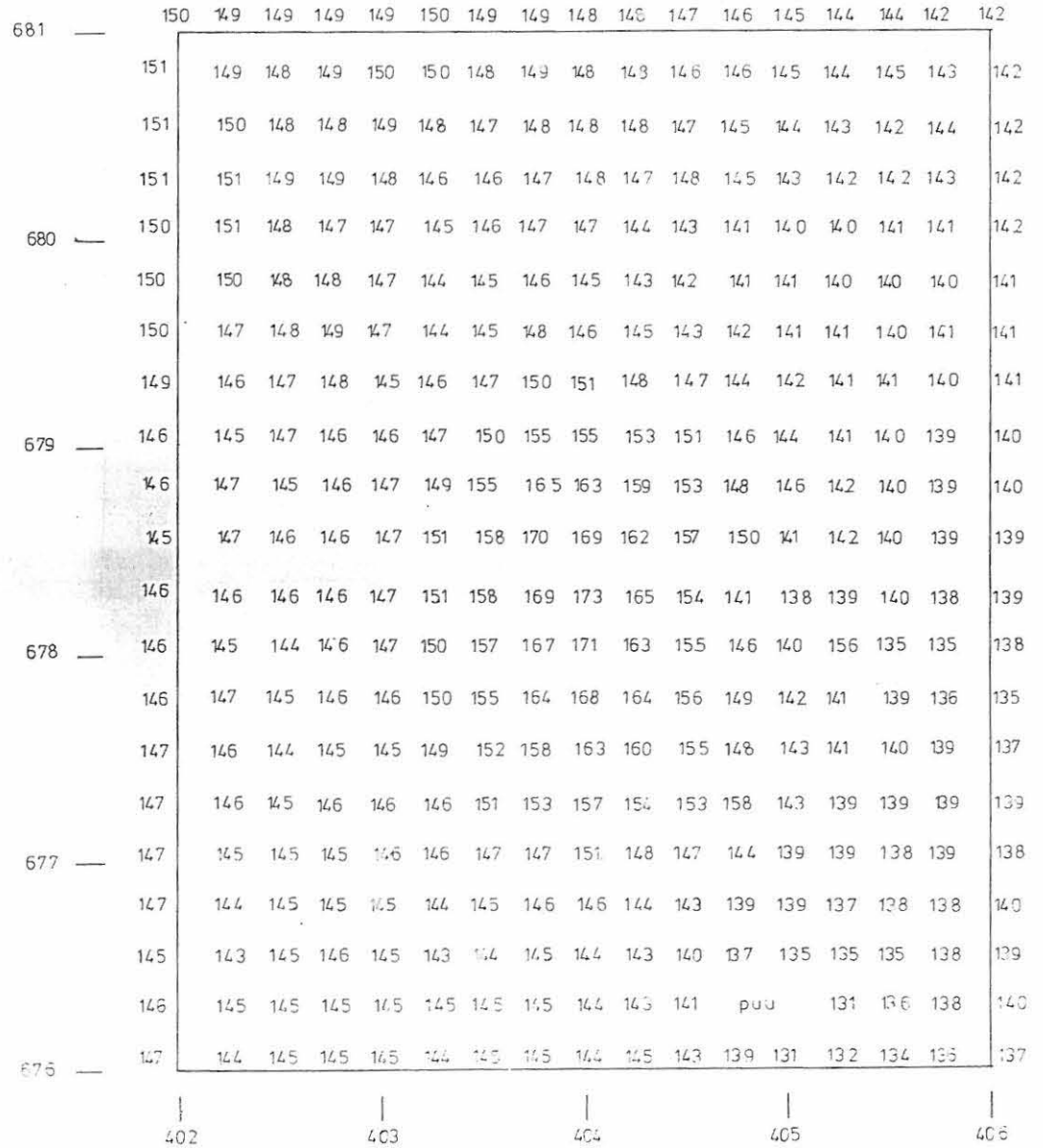
pintavaaituskartta

alue 2

mk 1:25 1m

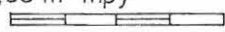
kp 1=197.93 m mpy, koje 1=065

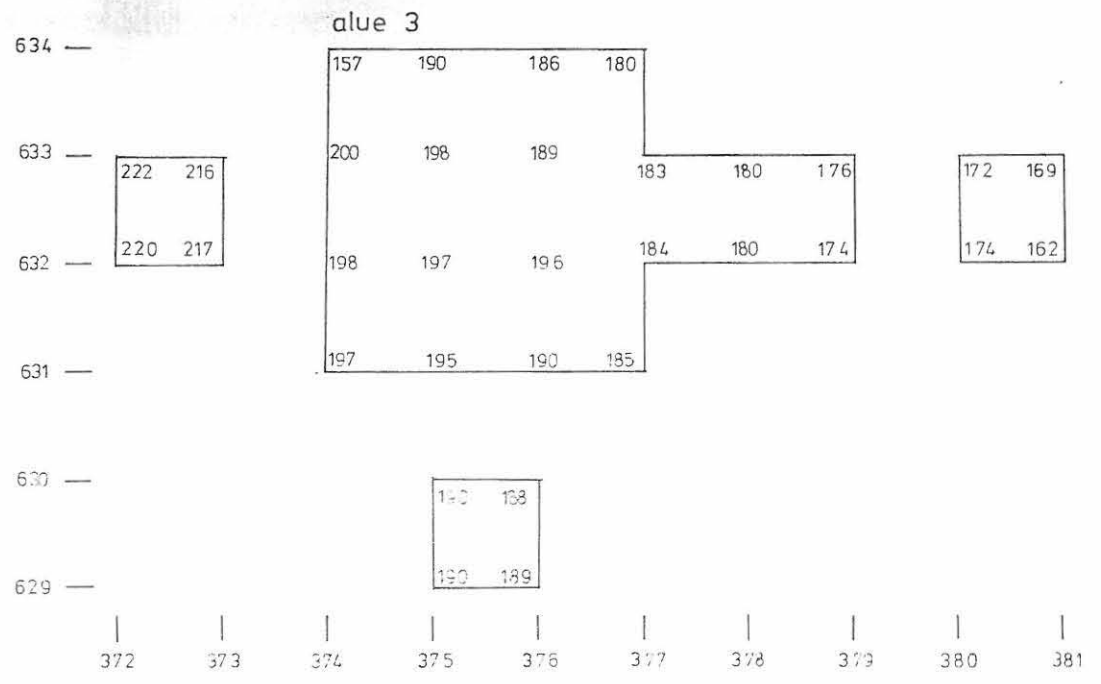
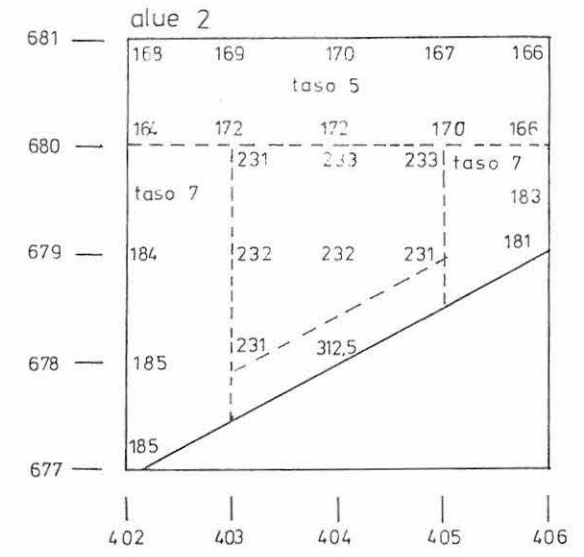
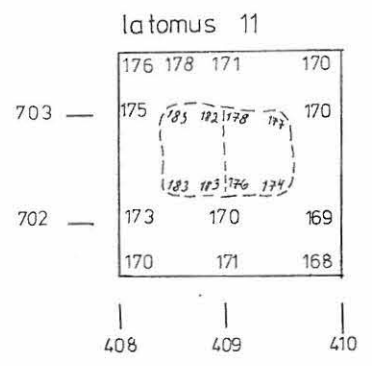
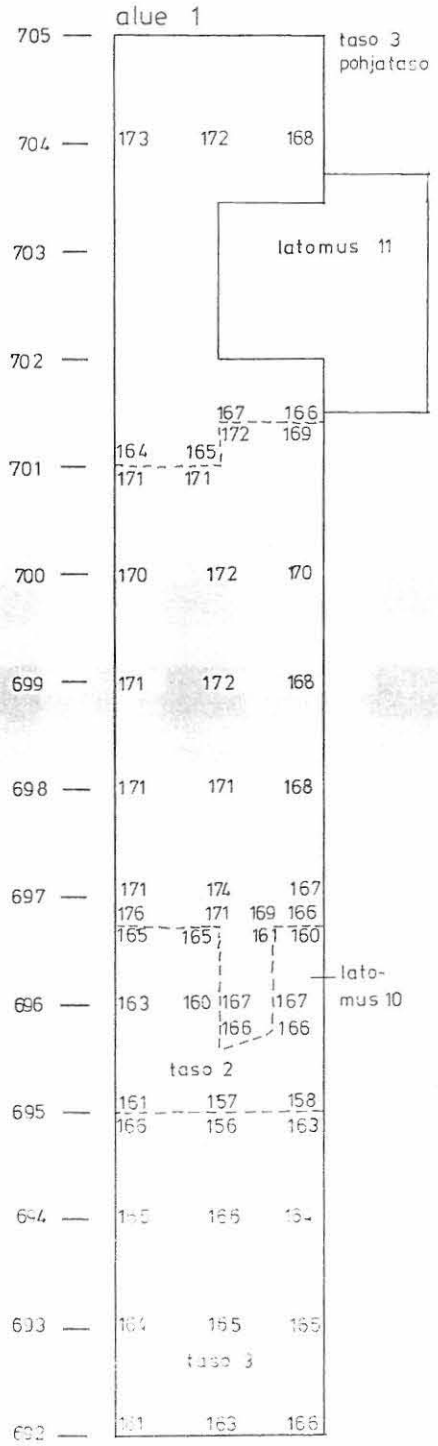
piirt. Sirkka Seppälä

INARI 370 SIUTTAVAARA

Tuija Ränkämä ja Hilikka Oksala 1988

pohjavaaituskartta
 alue 1 ja 2, koje 1=065
 alue 3, koje 2=031
 kp 1= 197,93 m mpy
 mk 1:50 2 m
 piirt. Sirkka Seppälä

INARI 370 SIUTTAVAARA

Tuija Rankama ja Hilikka Oksala 1988

pintavaaituskartta
latomukset 6 ja 7

mk-1:50 2 m

kp 1=197.93 m mpy
piirt. Minna Kähtävä

671	140	136	132	133	131	129	126	128
670	138	132	123	132	131	123	125	128
669	140	127	127	131	126	128	128	127
				latomus 7				
668	136	134	126	133	126	123	127	125
667	133	133	132	132	131	132	129	127
666								
665								
664								
663	138	138	136	133	127	123	120	166
662	137	135	135	126	125	118	118	118
661	137	134	128	122	122	118	118	117
				latomus 6				
660	133	131	131	123	124	120	118	116
659	132	131	126	124	125	120	117	118
658	132	128	125	123	122	121	114	115
	404	405	406	407	408	409	410	411

INARI 370 SIUTTAVAARA

Tuija Rankama ja Hilikka Oksala 1988

tasokartta, alue 1

1:25 1m

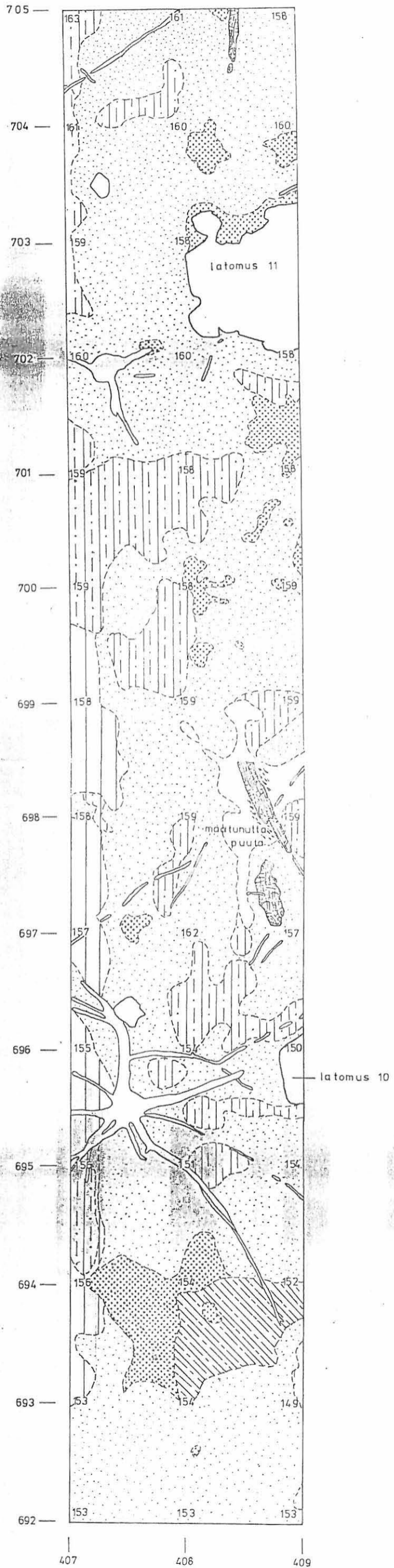
kp1=179.93m mpy. koje 1=065

piirt. Sirkka Seppää

taso 0

- ruskea hiekka pintaturpeen seassa
- huuhtoutumiskerros
- rikastumiskerros
- turve
- sekoittunut puupitoinen läikkä
- puuta
- hiiltä
- juuri

INARI 370 SIUTTAVAARA

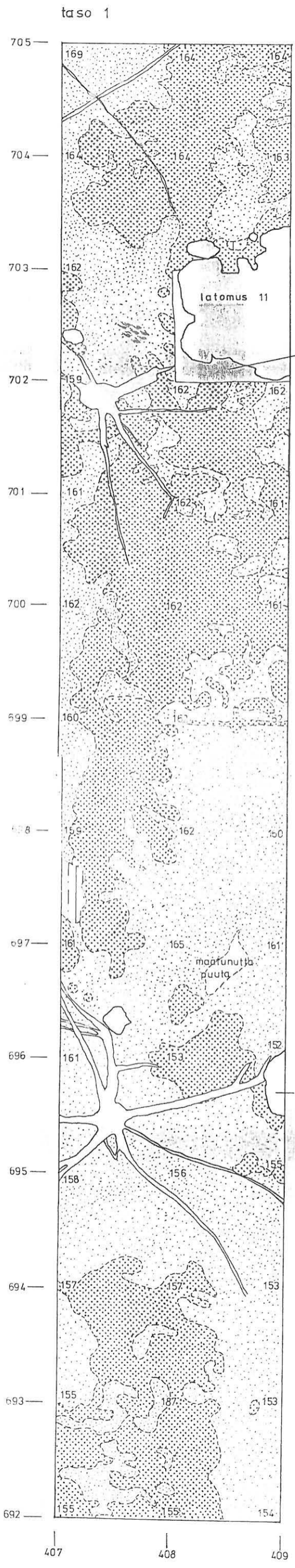
Tuija Rankama ja Hilikka Oksala 1988

tasokartta, alue 1

1:25 1m

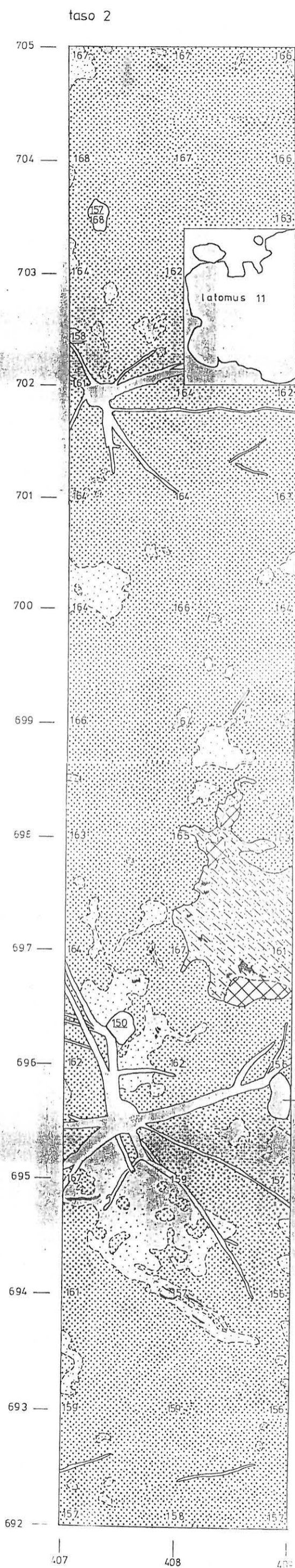
kp1=179.93m mpy, koje 1=065

piirt. Sirkka Seppälä

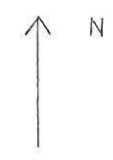
lat.n 11
kaiv.
taso

lato-
mus 10

lato-
mus 10

- Y1007 ruskea hiekka pintaturpeen seassa
- Y1008 huuhtoutumiskerros
- Y1009 rikastumiskerros
- Y1020 punainen palanut hiekka
- Y1021 palanut hiilensekainen läikkä
- 123
134 vaaitusluku
- hiehta
- puunjuuri

INARI 370 SIUTTAVAARA

Tuija Rankama ja Hilikka Oksala 1988

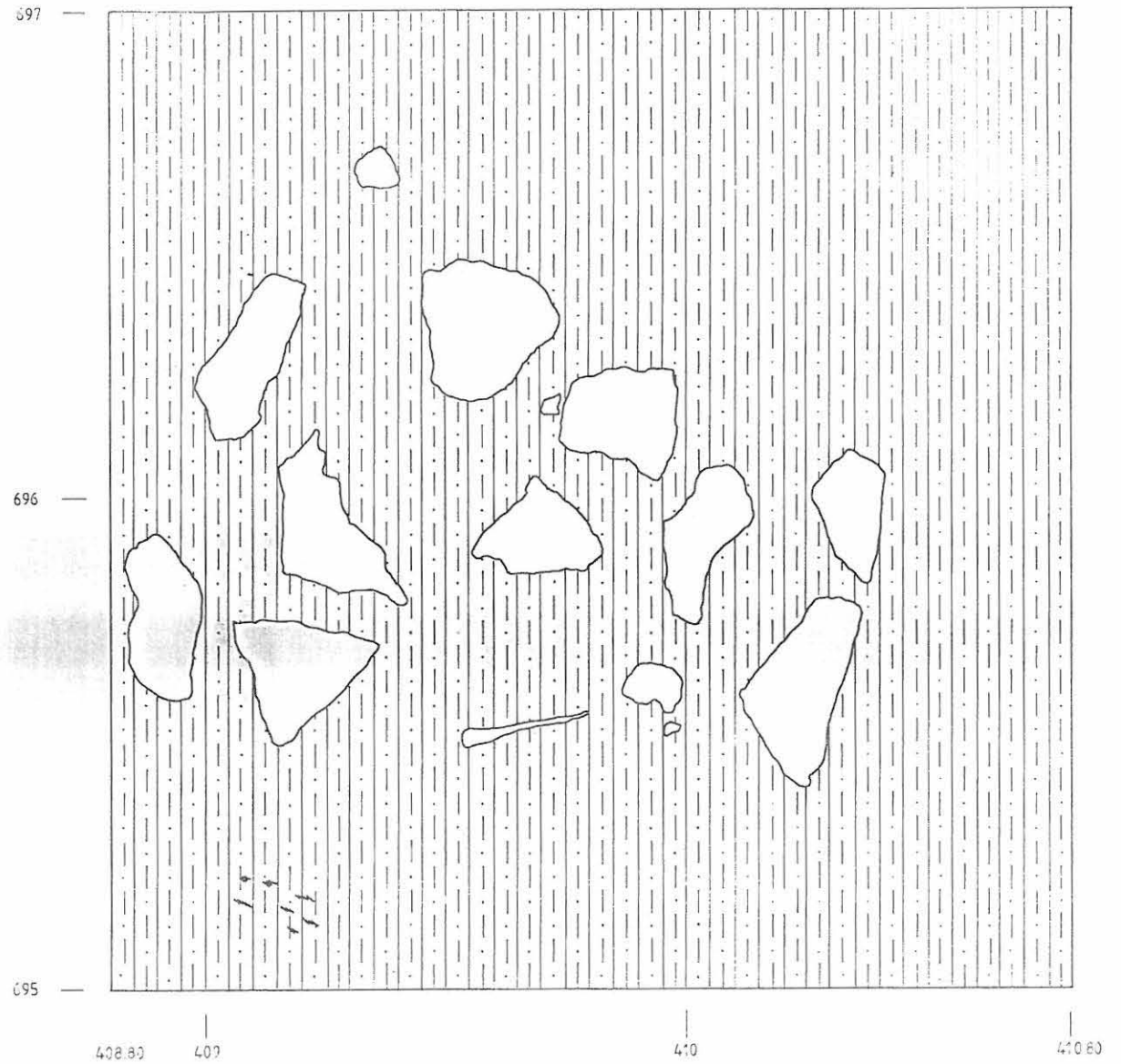
yksityiskohtakartta
 alue 1, latomus 10

mk 1:10 0.5m

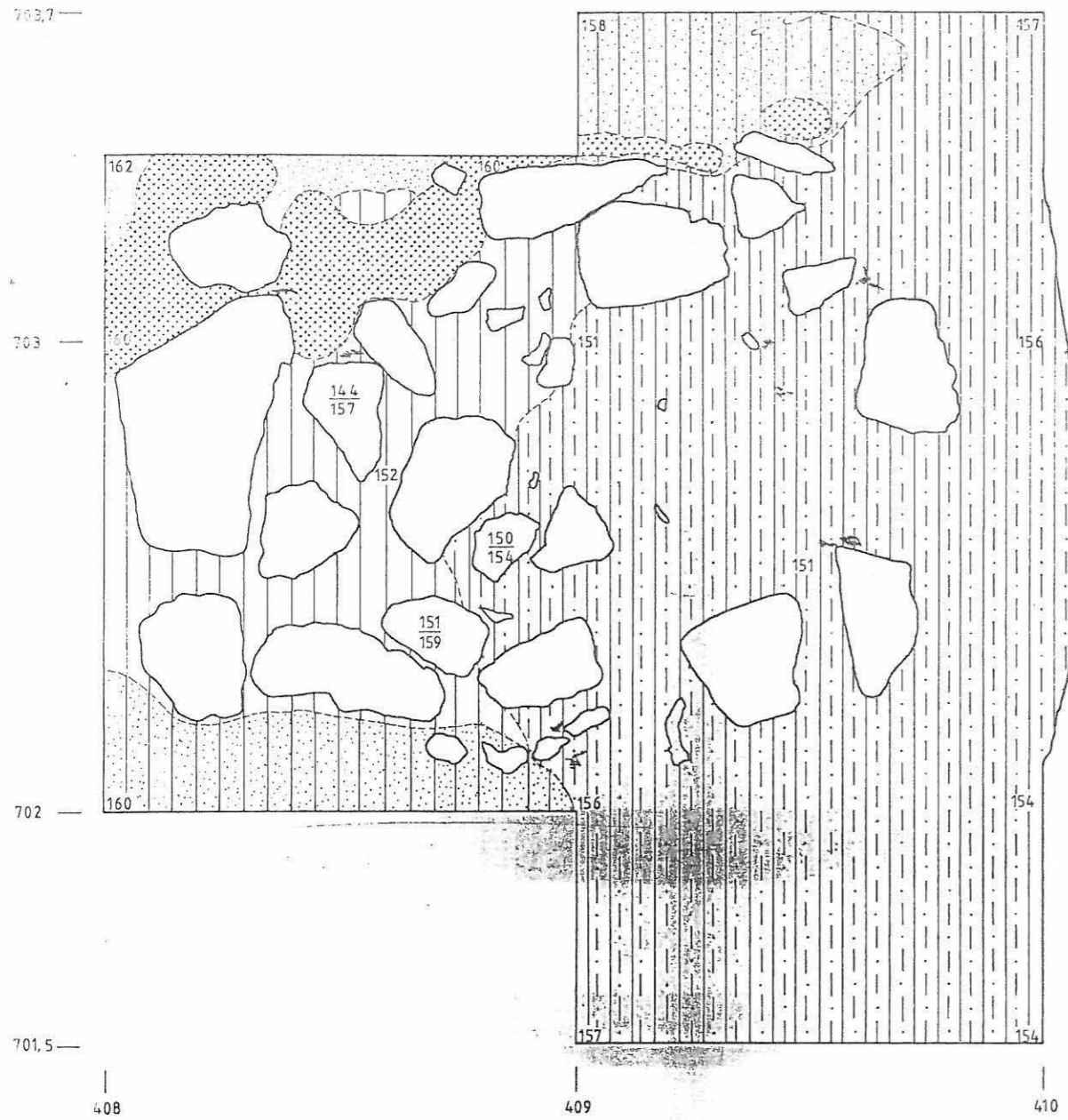
piirt. Sirkka Seppälä

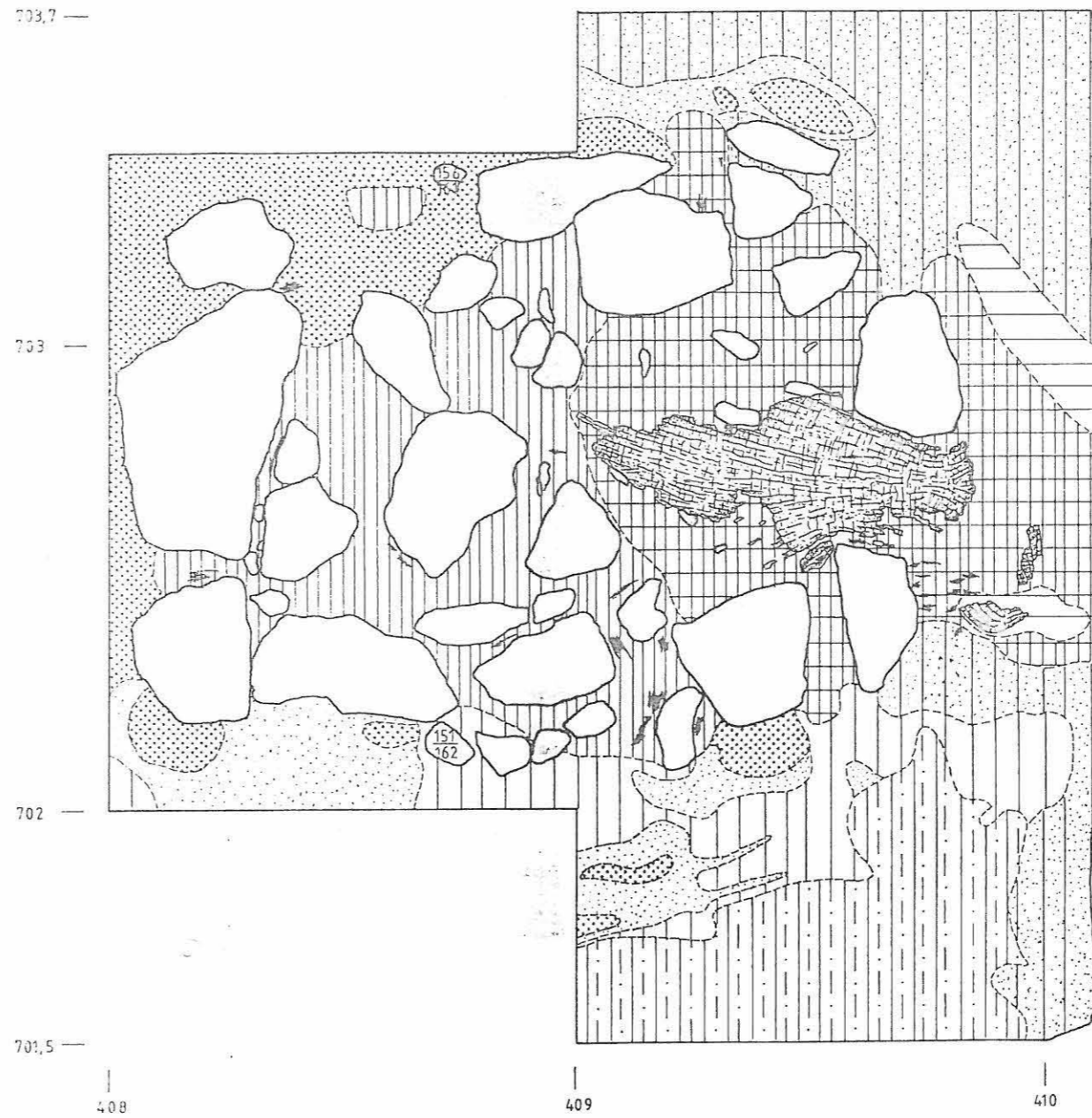
Y1007 ruskea hiekka pintaturpeen seassa

taso 0

taso 1

INARI 370 SIUTTAVAARA

Tuija Rankama ja Hilikka Oksala 1988

yksityiskohtakarftta, latomus 11

1:10 0.5m

kp1=179.93 m mpy, koje 1=065

piirt. Sirkka Seppälä

Y1000	turve	156 161	vaaitusluku
Y1002	muuntotumiskerros		hiiltä
Y1009	ihäntumiskerros		puuta
Y1024	turve latomuksessa		
Y1025	puunjännöksiä		
Y1026	latomuksen kivet		
Y1000 Y1008			
Y1024 Y1025			
Y1000	muuntotumiskerros		

INARI 370 SIUTTAVAARA

Tuija Rankama ja Hilkka Oksala 1988

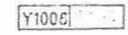
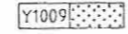
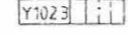
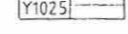
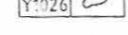
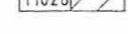
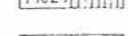
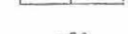
yksityiskohtakarftta, latomus 11

1:10 0.5 m

kp1=197.93mmpy, koje 1=065

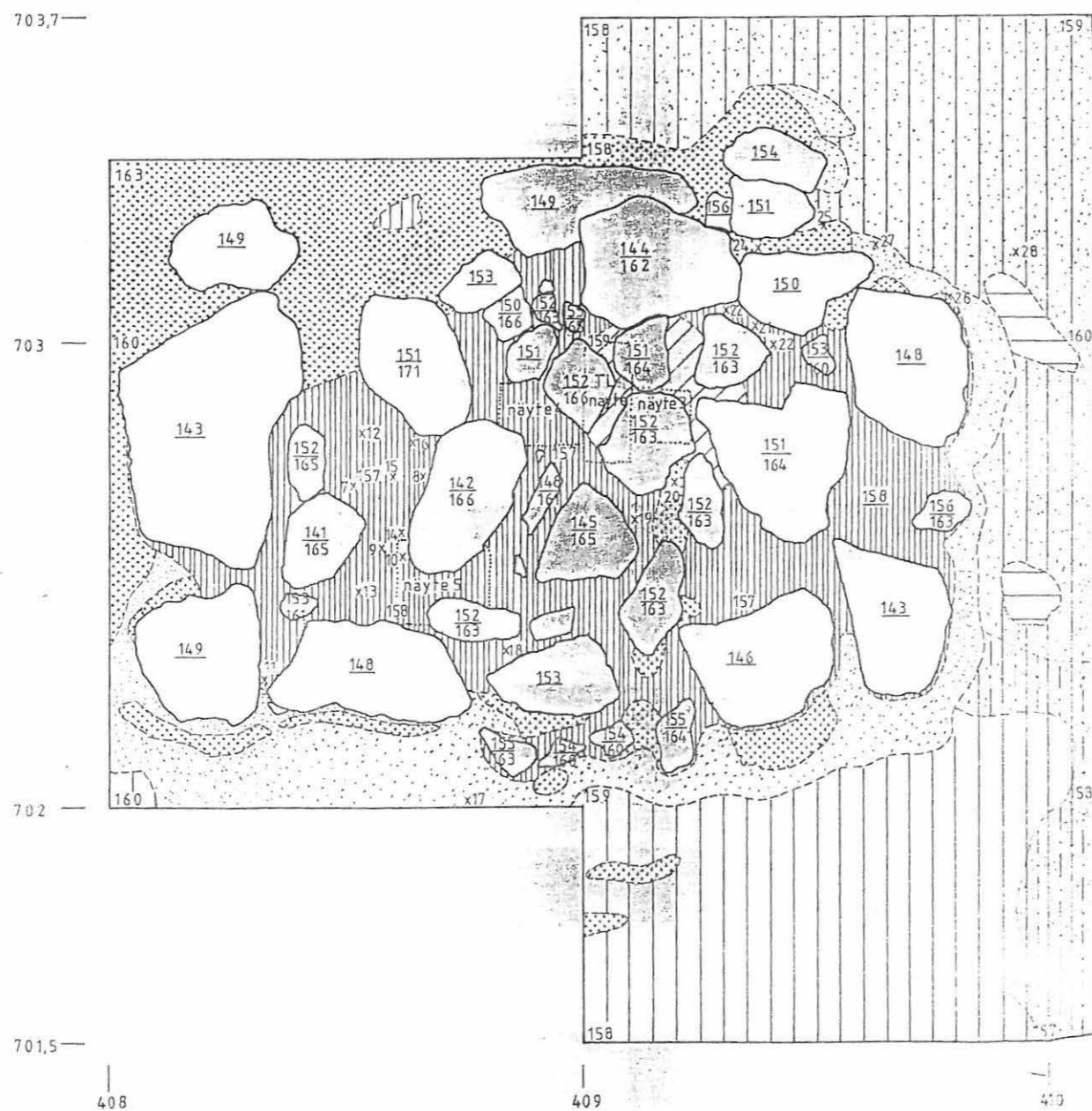
piirt. Sirkka Seppälä

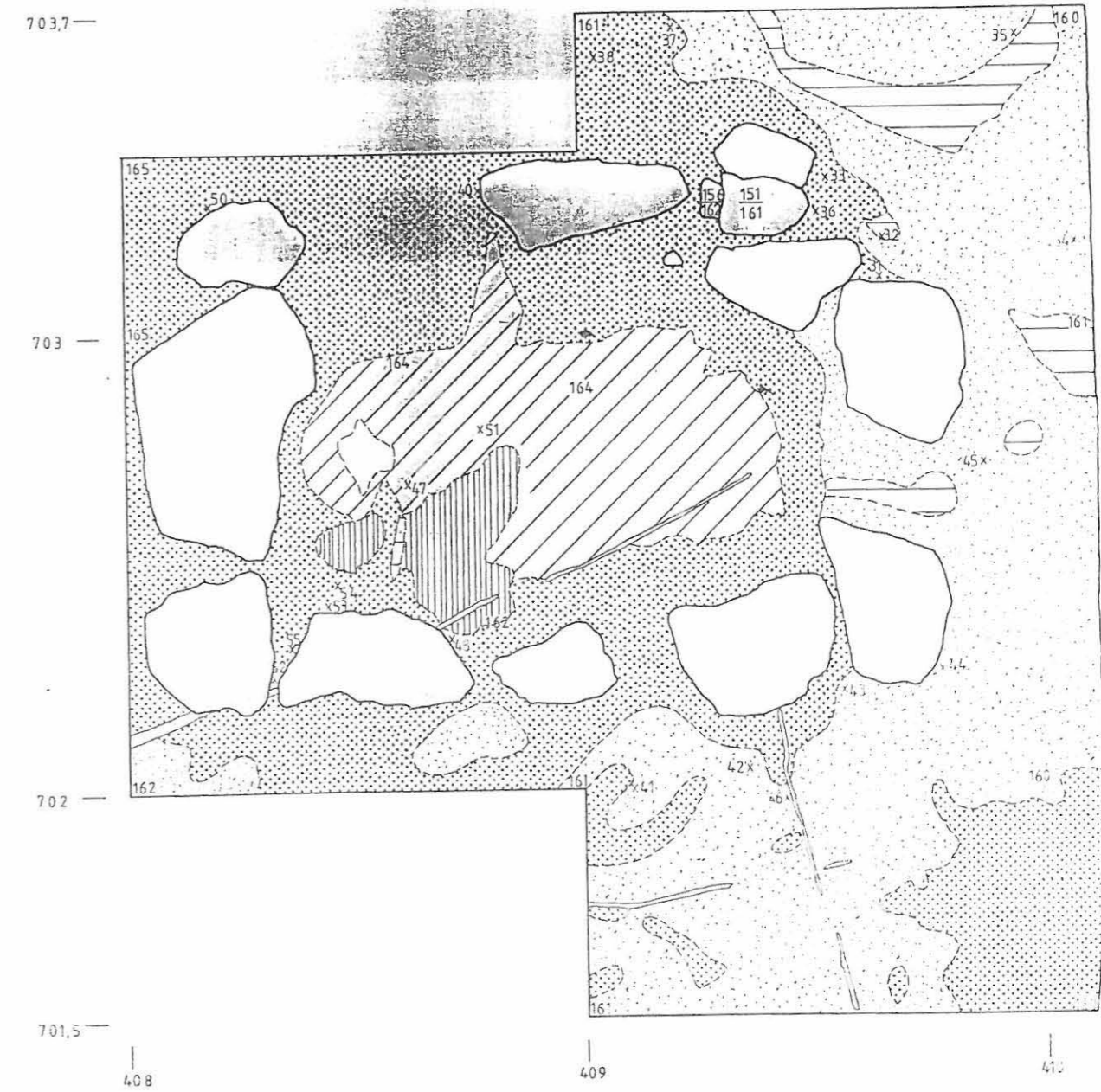
- Y1007 ruskea hiekka, hiltatärpeen seassa
- Y1008 huuhtoumiskerros
- Y1009 rikastumiskerros
- Y1023 ks Y1007
- Y1025 puunjaänhöksiä
- Y1026 latomuksen kivet
- Y1028 palanut hiekka
- Y1029 hiltynyt turvekannos
- Y1033 valkoiseksi palanut hiekka
- x50 löytö

- Y1022 hiltatärpeä
- hiltä
- puunjuuri

taso 2

taso 3

SIUNTAALARA
Tuija Rankama ja Hilikka Oksala 1988

yksityiskohtakarftta, laomus 11

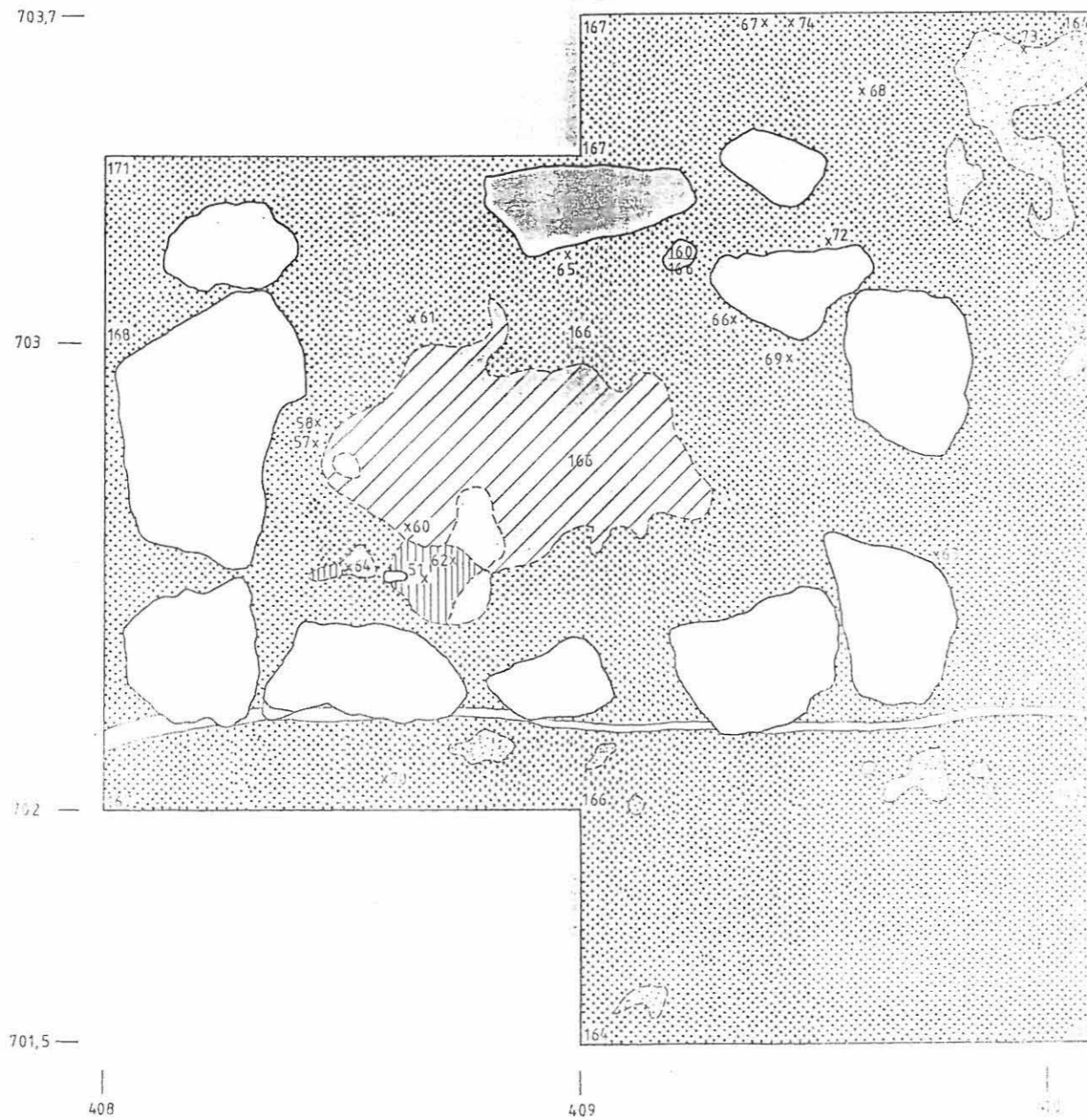
1:10 0.5 m

kp 1=197.93m mpy, koje 1= 065

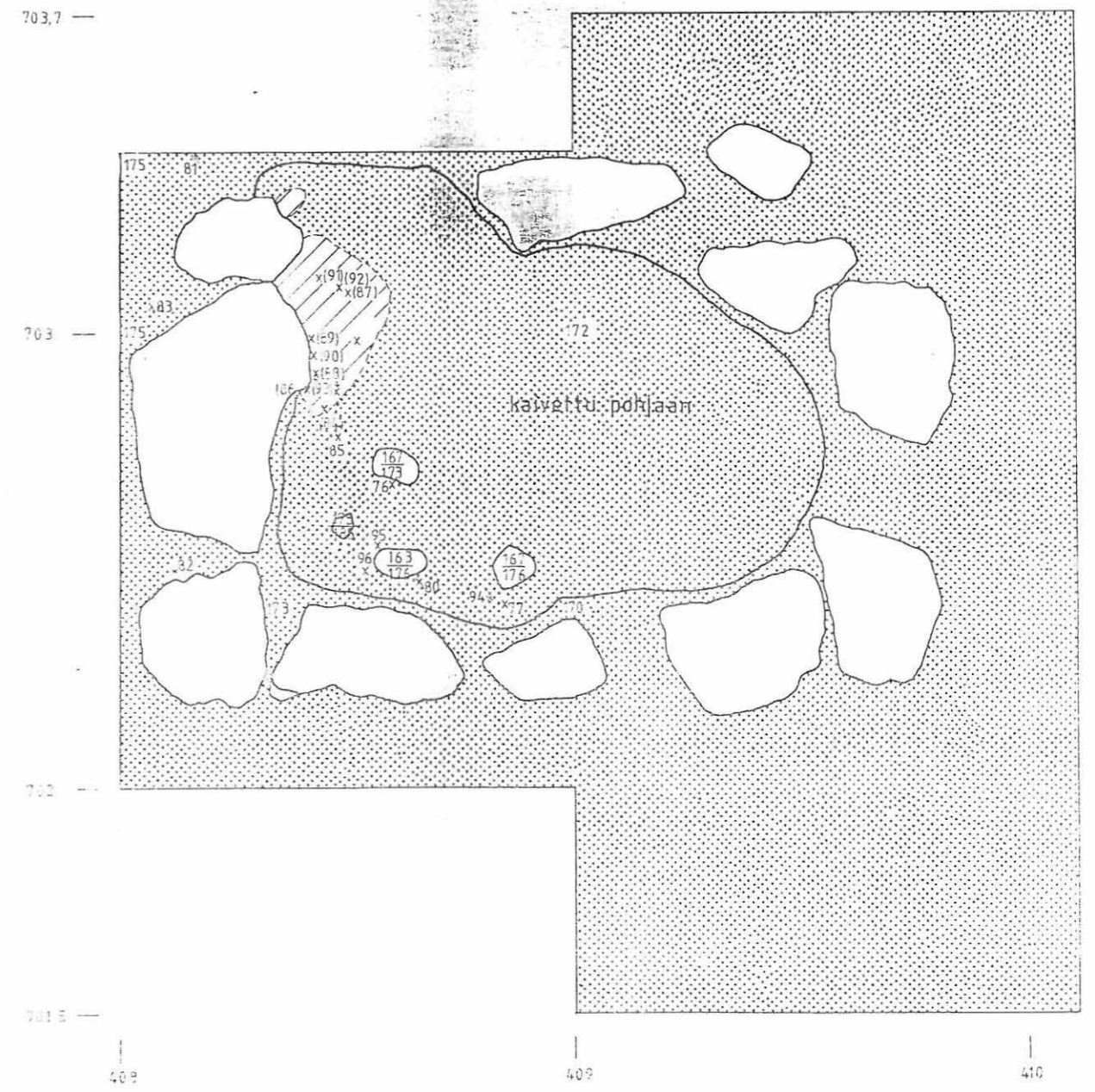
piirt. Sirkka Seppälä

- hioksiuniseentus
- hiitynyt turvekeros
- palanut hiekka
- laomuksen kivet
- valkoiseksi palanut hiekka
- vaafusluku
- löyts, sulkeissa pohjaan kaivetun kuopan löydit
- puunjuuri

taso 4

taso 5

INARI 370 SIUTTAVAARA

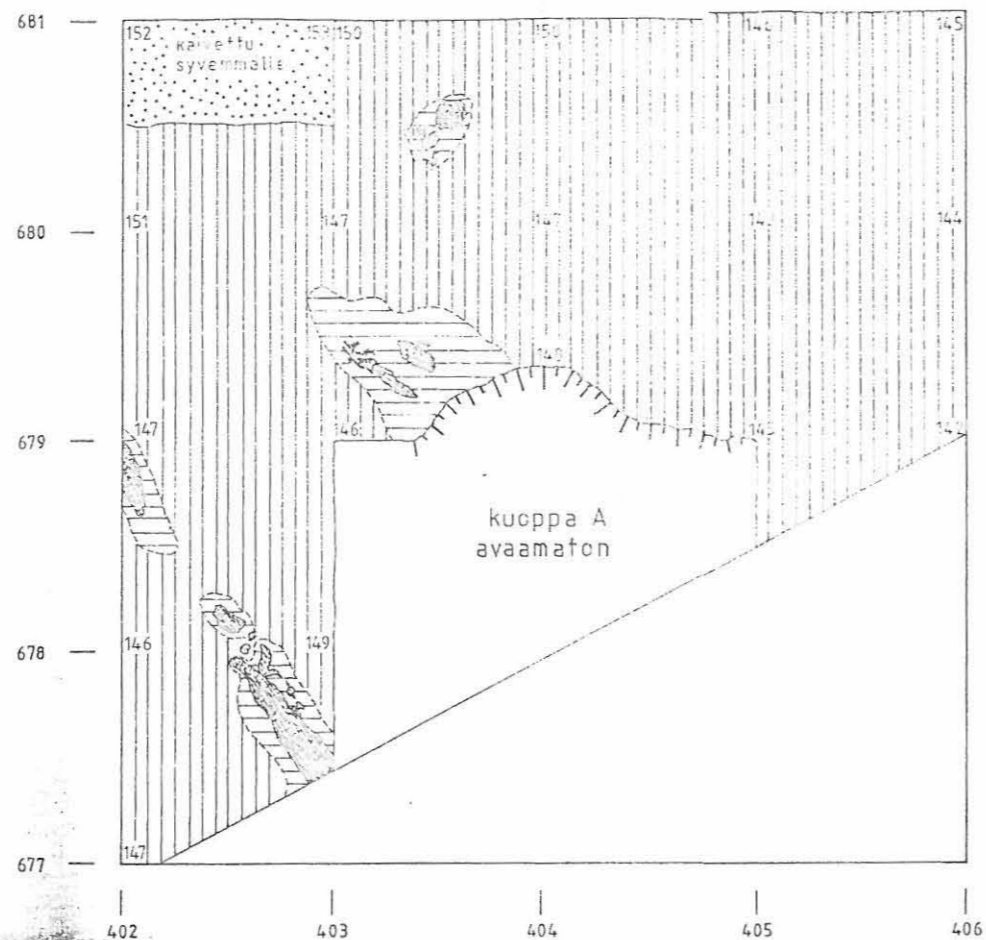
Tuija Rankama ja Hilikka Oksala 1988

tasokartta
alue 2, kuoppa A
kp1=197.93 m mpy, koje 1=065
mk 1:25
piirt. Sirkka Seppälä

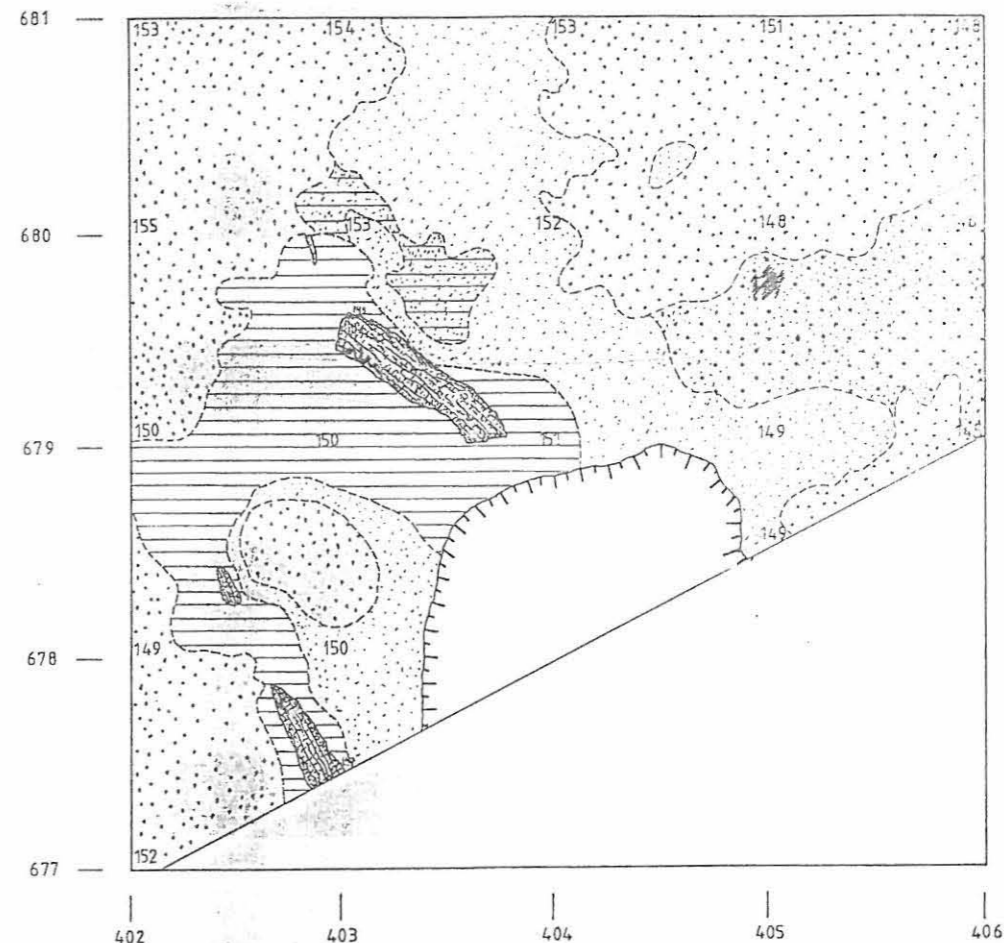
- Y1009 turve
- Y1010 huuhtoutumiskerros
- Y1011 rikastumiskerros
- Y1012 orgaanisekoittainen aines
- Y1013 hiilipitoinen läikkä
- Y1019 likainen, palanut läikkä
- Y1022 puhdas pohjahiekka
- Y1027 täyttökerros
- Y1011 Y1022 Y1010 Y1011
- puuta
- hiiltä

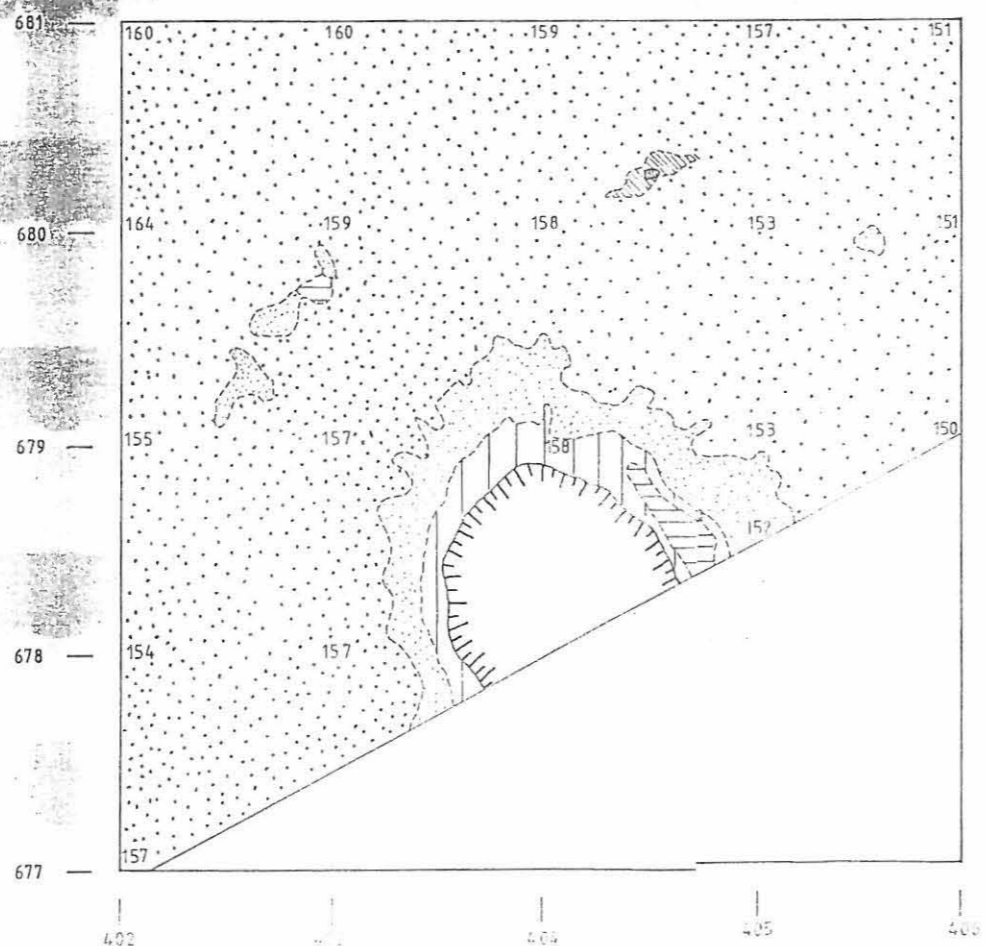
taso 0

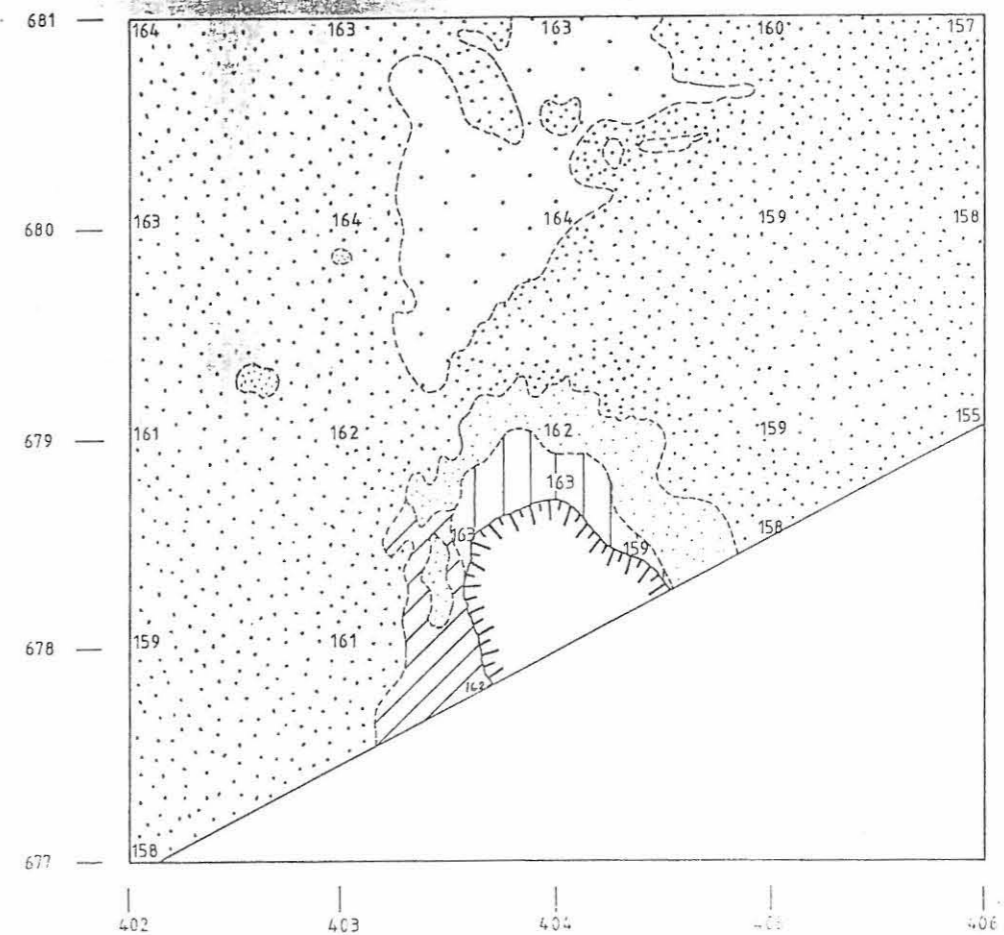
taso 1

taso 2

taso 3

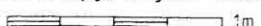
INARI 370 SIUTTAVAARA

Tuija Rankama ja Hilikka Oksala 1988

tasokartta

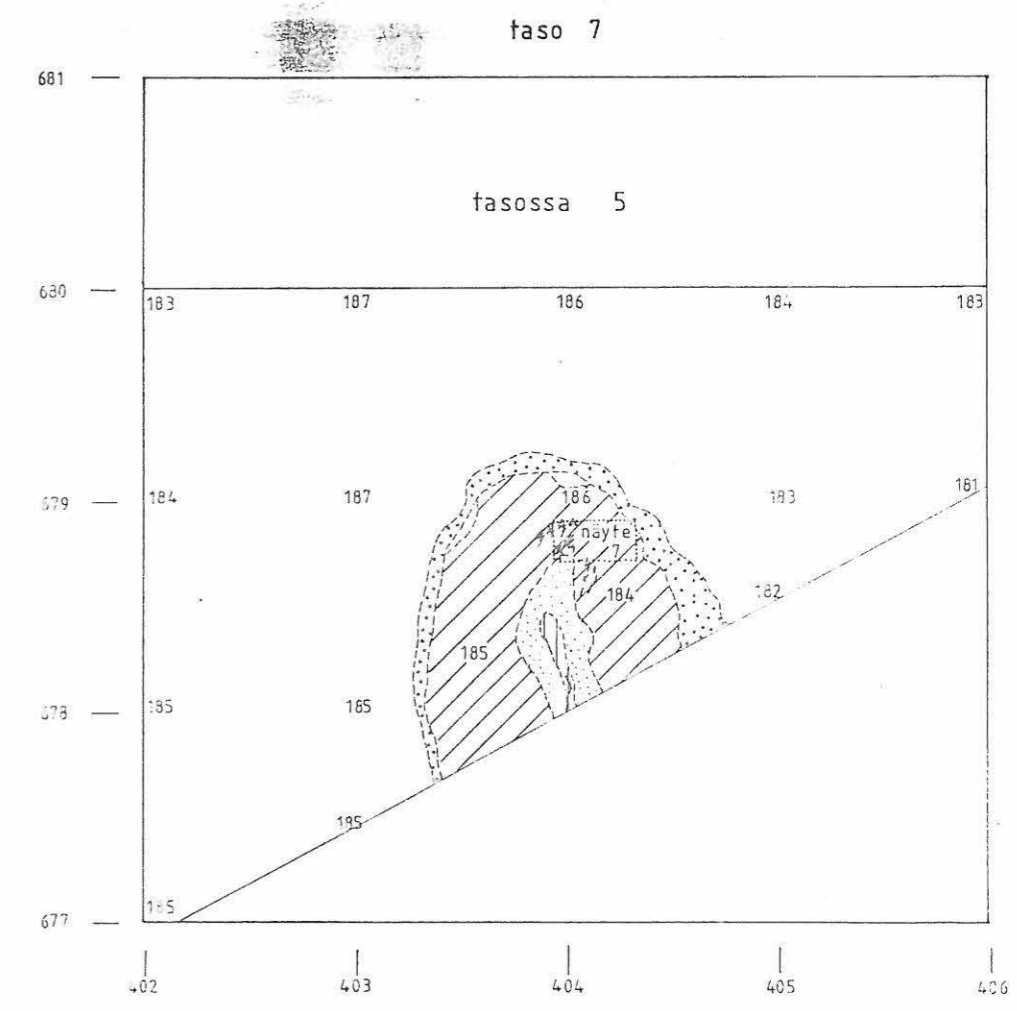
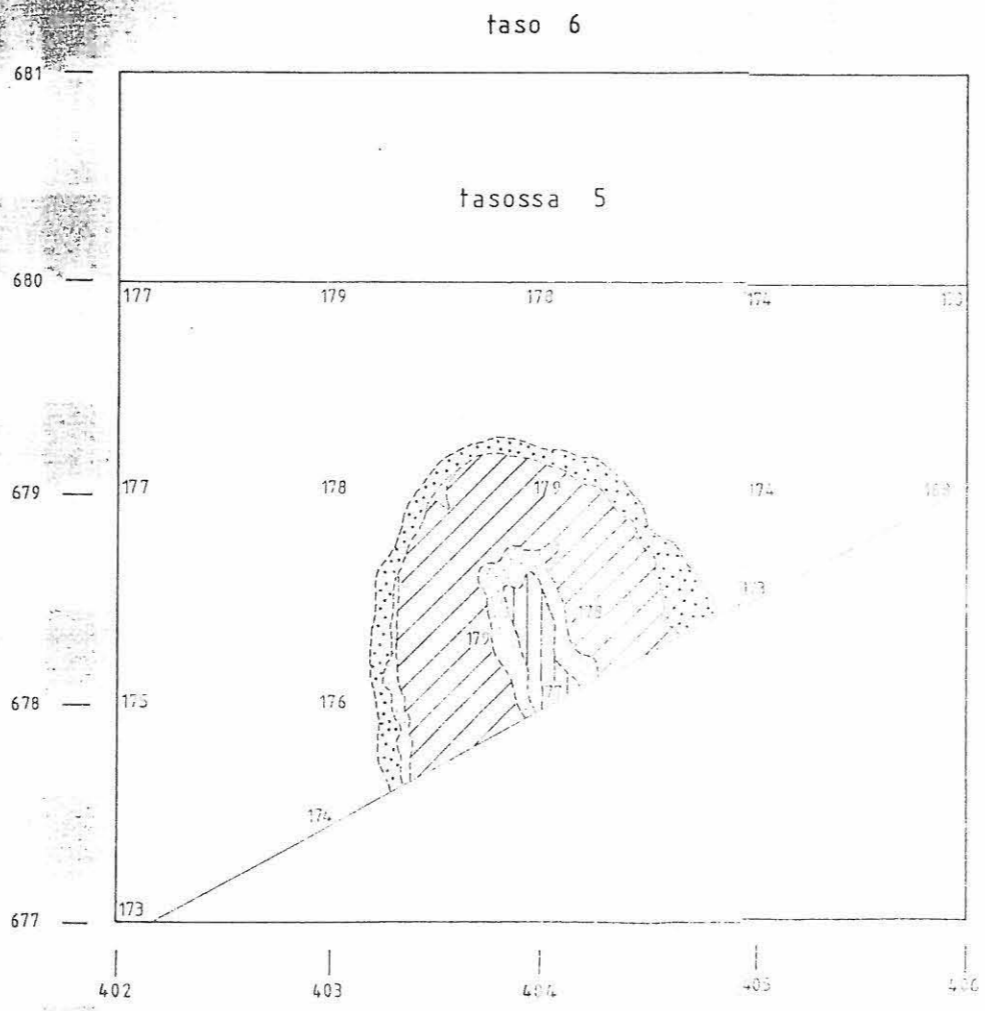
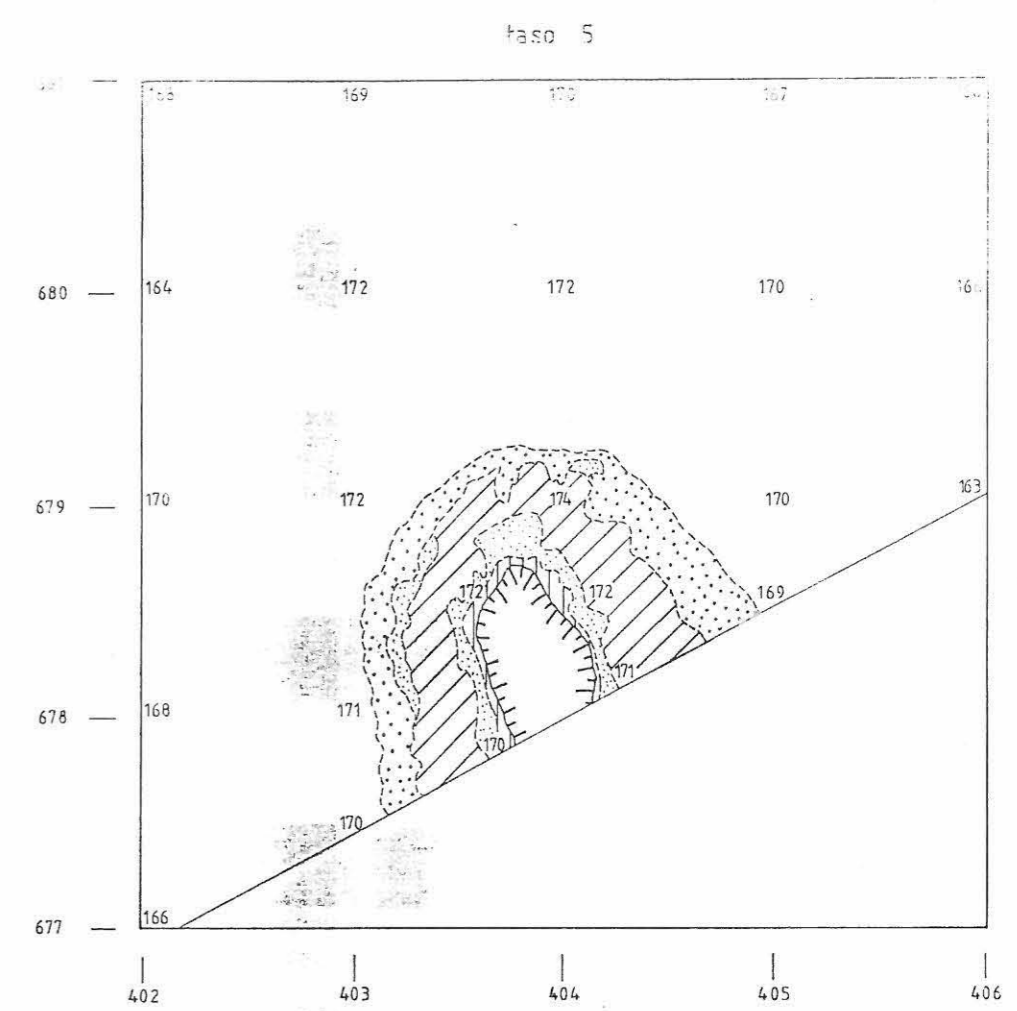
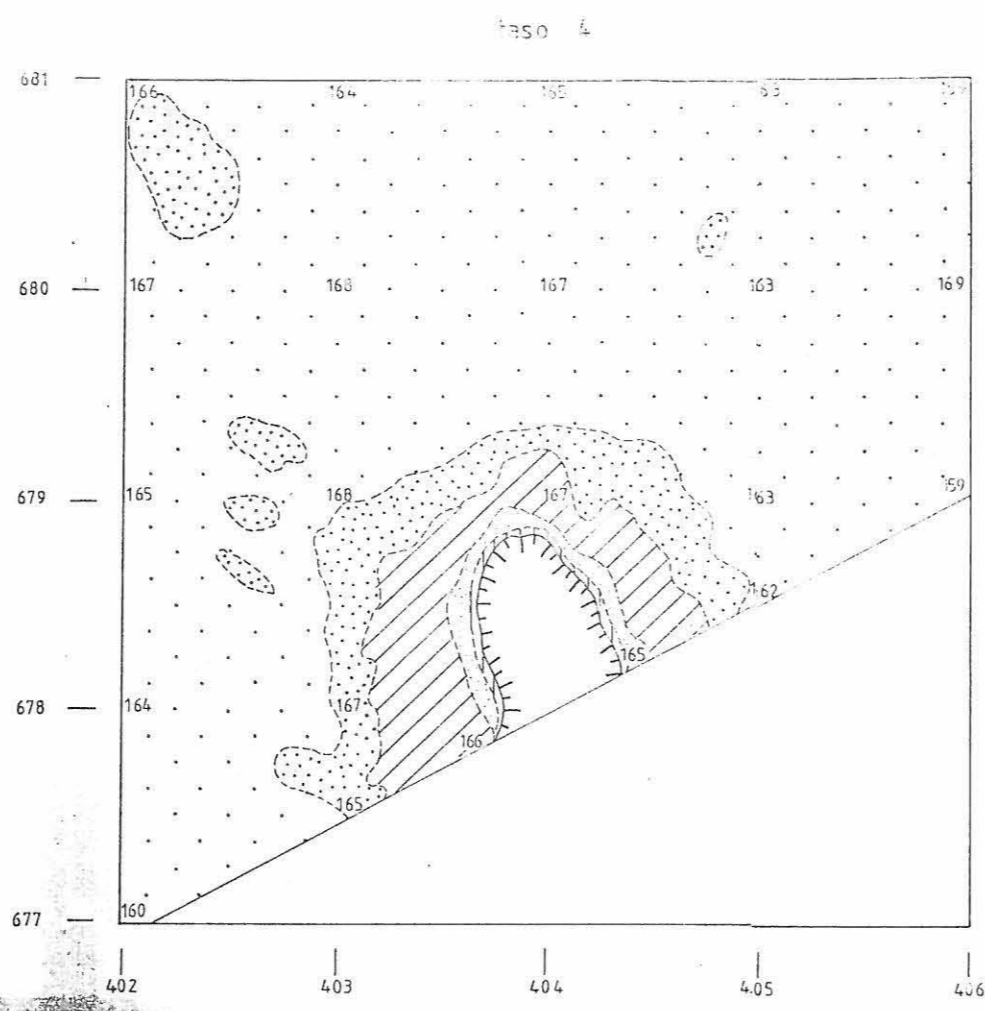
alue 2, kuoppa A

kp1=197.93 m mpy, koje 1=065

mk 1:25 1m

piirt. Sirkka Seppälä

- Y1000 turve
- Y1010 huuhtoutumiskerros
- Y1011 rikastumiskerros
- Y1012 orgaanisekoiteinen aines
- Y1022 puhdas pohjahiekka
- Y1027 täyttökerros
- Y1011
Y1022 hiiltä

INARI 370 SIUTTAVAARA

Tuija Rankama ja Hilikka Oksala 1988

tasokartta
alue 2, kuoppa A

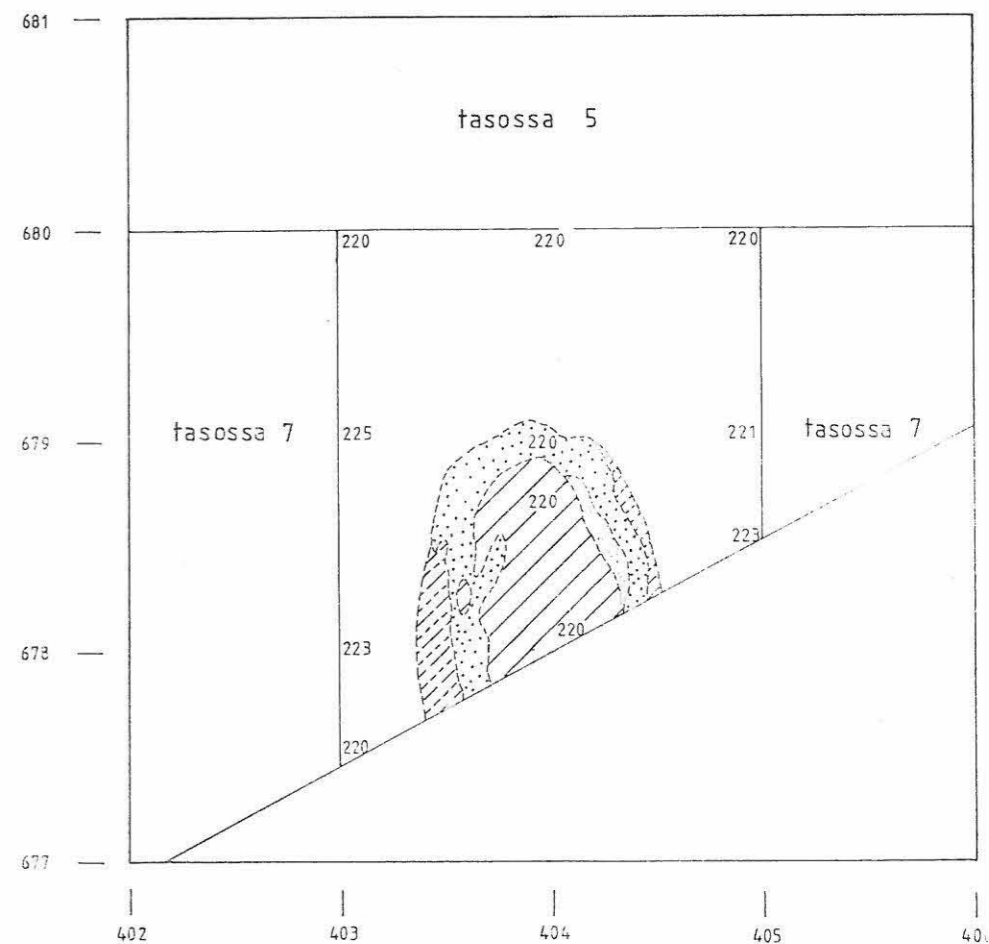
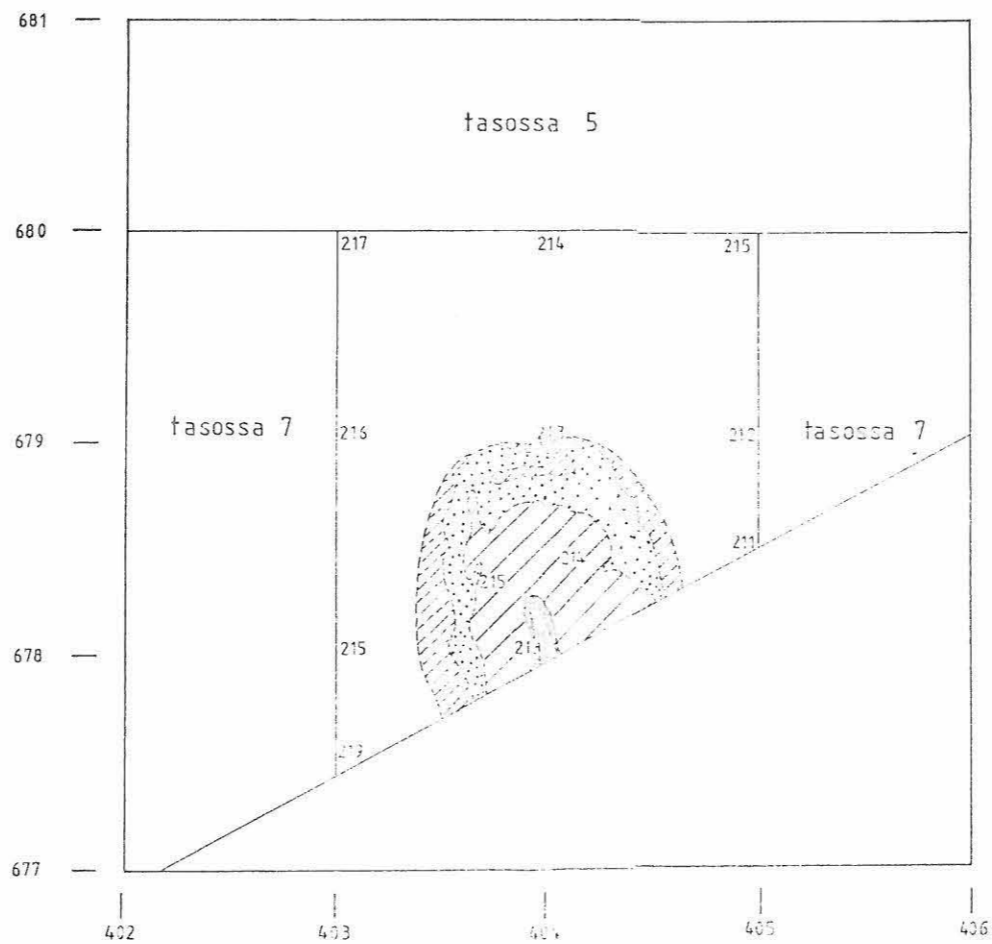
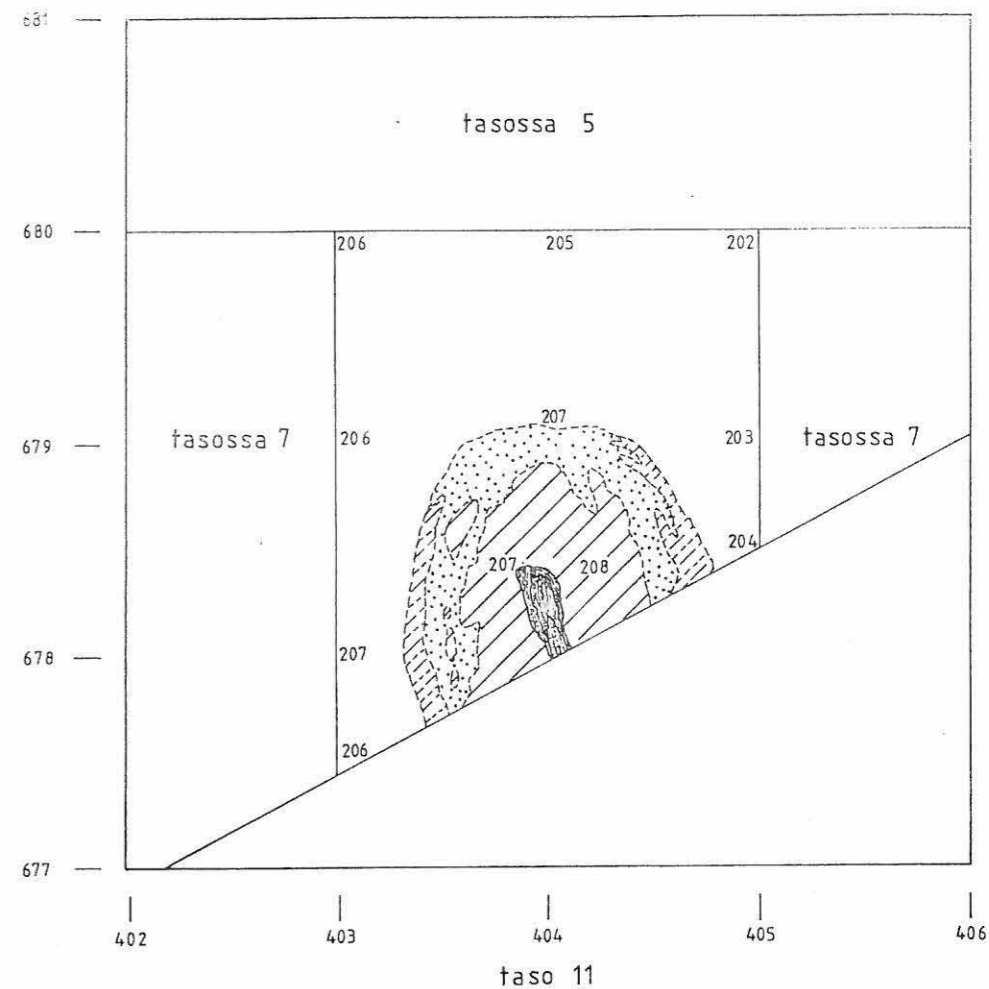
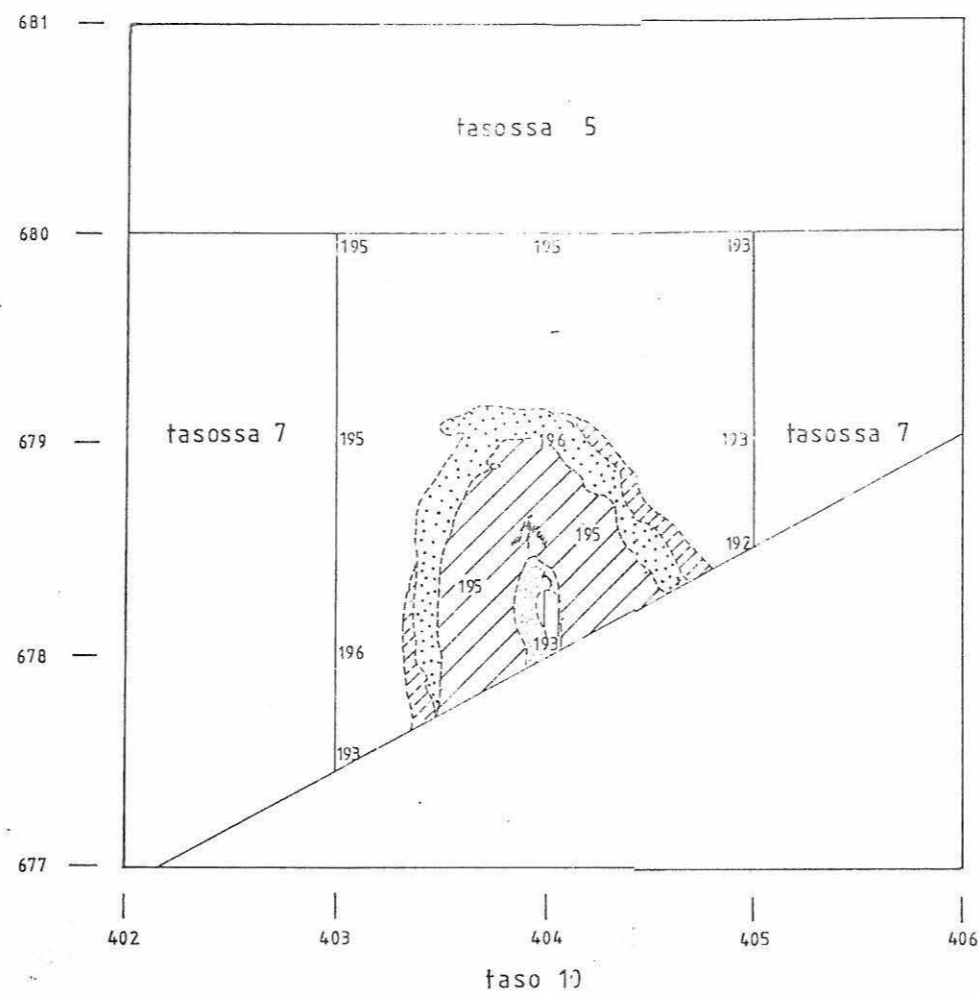
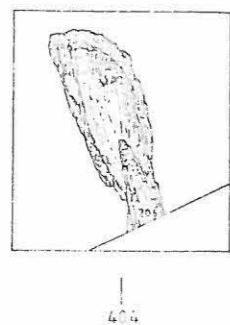
mk 1:25

kp 1=197.93 m mpy, koje 1=065

piirt. Sirkka Seppälä

- Y1000 furve
- Y1010 huuhtoutumiskerros
- Y1011 rikastumiskerros
- Y1022 puhdas pohjahiekka
- Y1027 täyttökerros
- Y1034 romahtamiskerros
- hiiltä
- puufa

yksityiskohtapiirros
kuopassa olleesta
puusta tasossa 9
mk 1:10

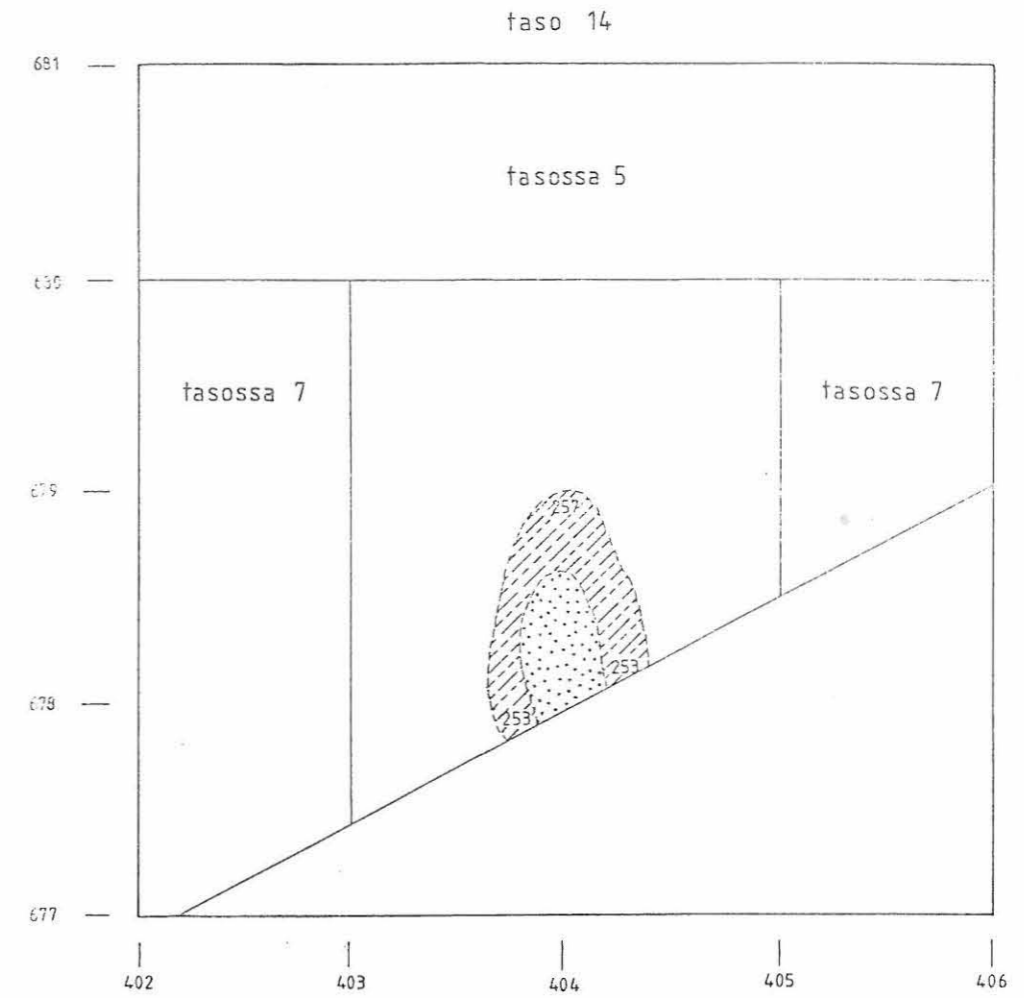
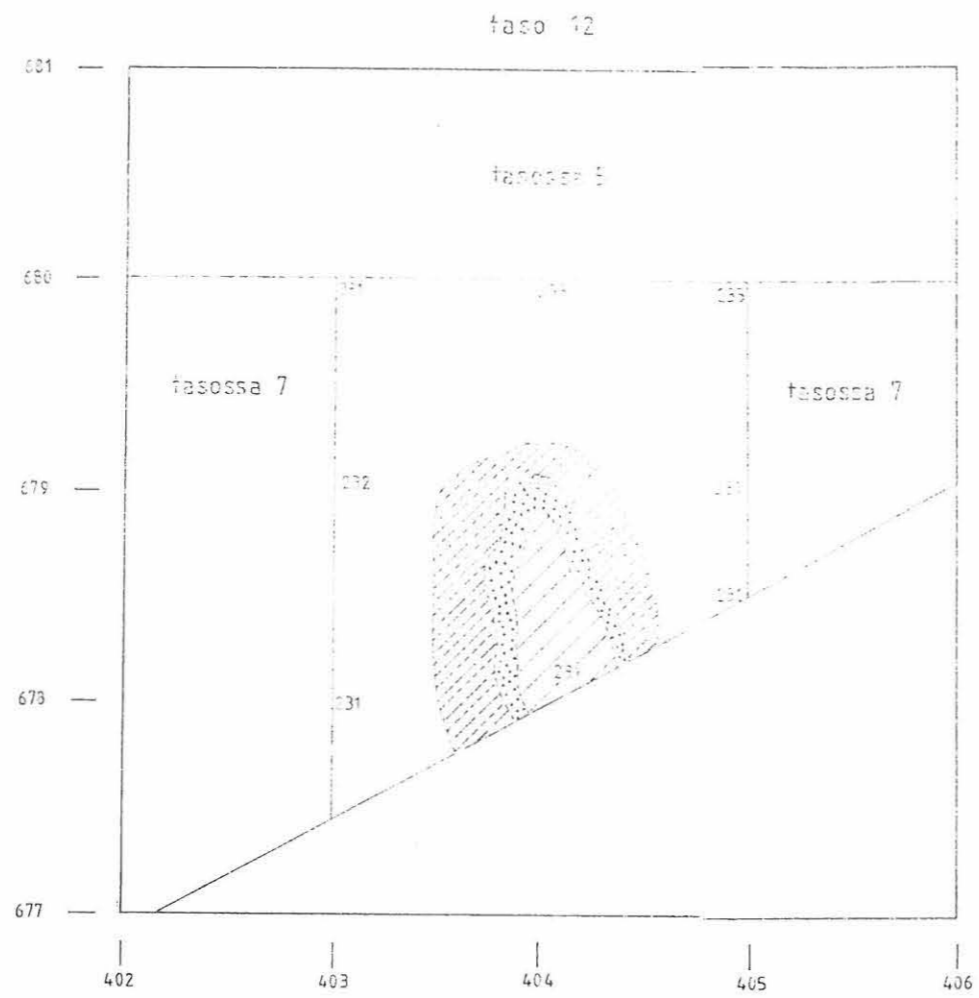
INARI 370 SIUTTAYAARA

Tuija Rankama ja Hilikka Oksola 1988

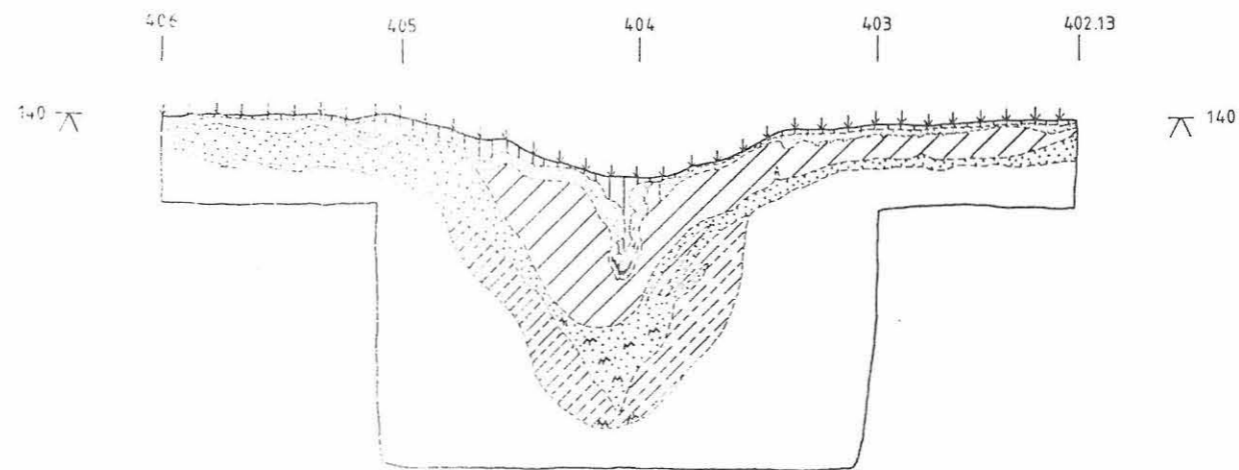
faso- ja profiilikartta
alue 2, kuoppa A
sk 1:25
kp 1=197.93 m mpy, korkeus 065
piirt. Sirkka Seppälä

- turve
- luontokenttäkerros
- rikastumiskerros
- puhdas pohjaniekka
- täytekerros
- romahtamiskerros
- niitä
- rautaaksiditiivistymiä

profiili luoteesta

INARI 370 SIUTTAVAARA

Tuija Rankama ja Hilikka Oksala 1988

tasokartta

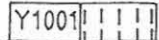
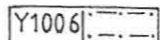
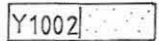
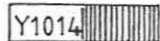
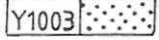
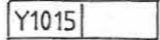
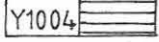
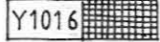
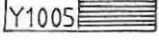
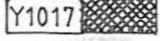
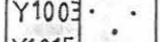
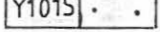
alue 3

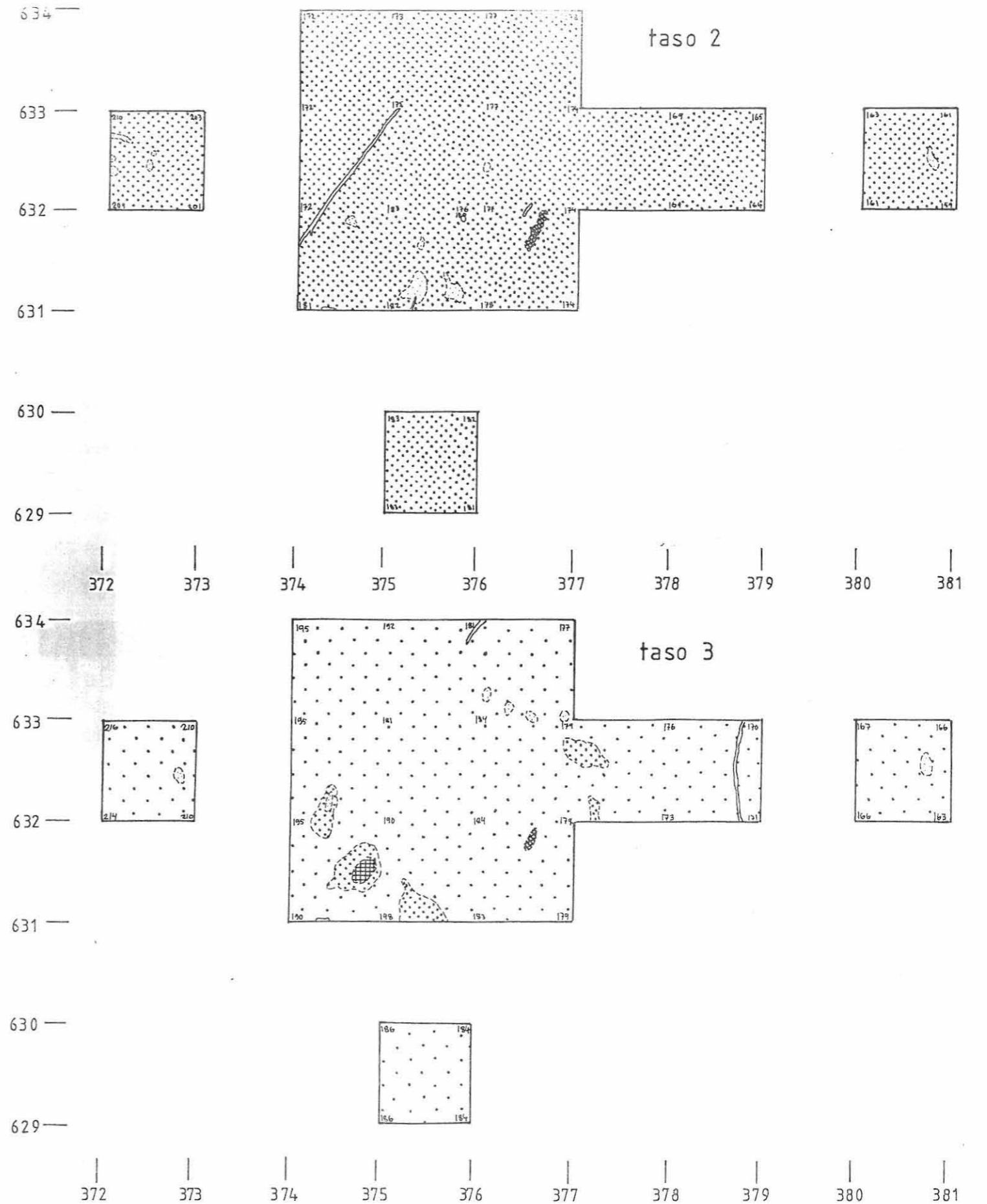
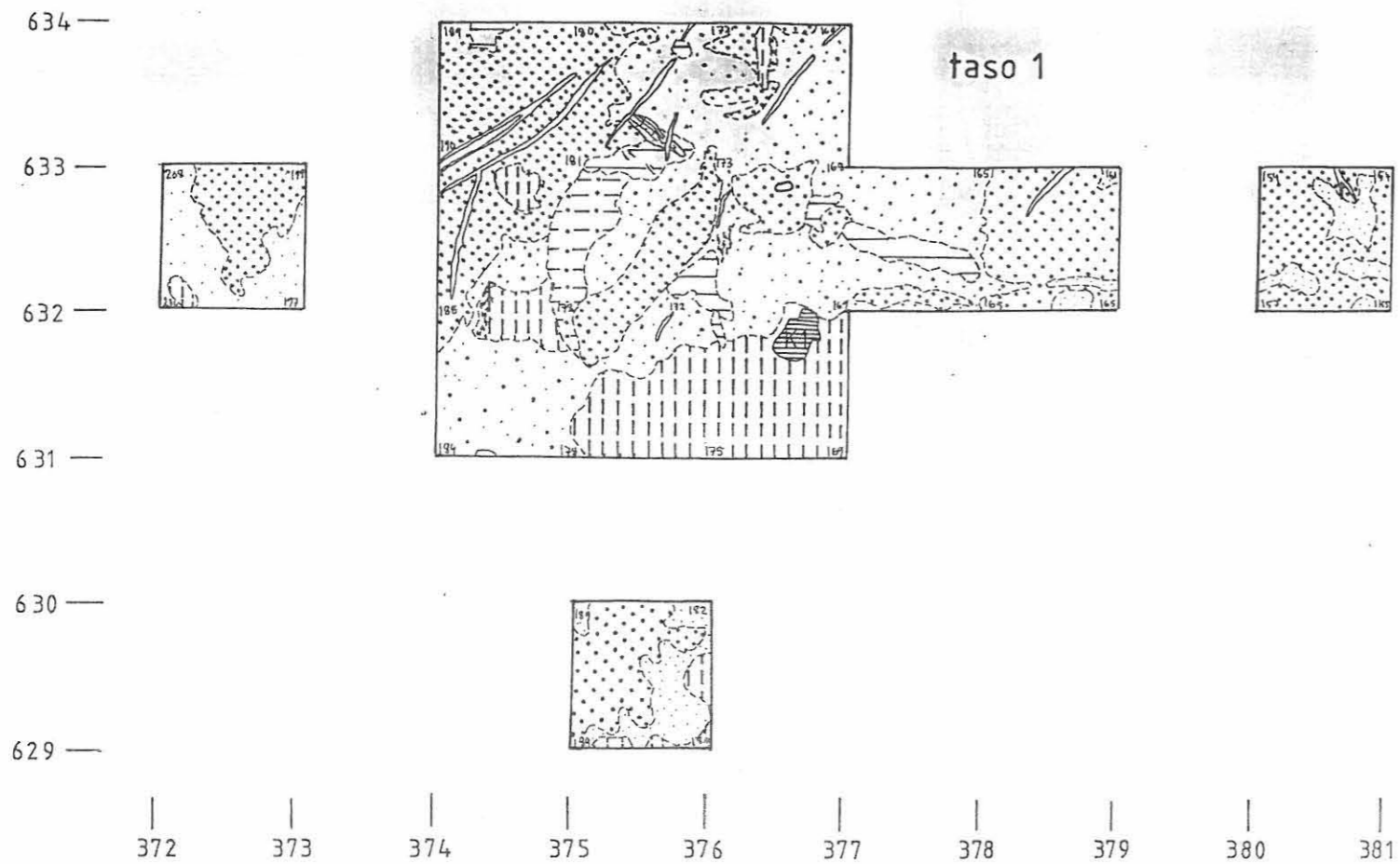
mk 1:50 2 m

kp1=197.93 m mpy, koje 2=031

piirt. Sirkka Seppälä

 Y1001	sekoittunut pintakerros	 Y1006	ruskea hiekka
 Y1002	huuhtoutumiskerros	 Y1014	noki/hiilimaa
 Y1003	rikastumiskerros	 Y1015	pohjahiekka
 Y1004	puunjäännoksiä	 Y1016	värjäytynyt hiilipitoinen läikkä
 Y1005	sekoittunut läjä	 Y1017	likainen läikkä, jossa multapitoisia täpliä
		 Y1003	
		 Y1015	

ARI 370 SIUTTAVAARA

Rankama ja Hilikka Oksala 1988

faattikartta

ko alue

1:500 20 m

rt. Hilikka Oksala

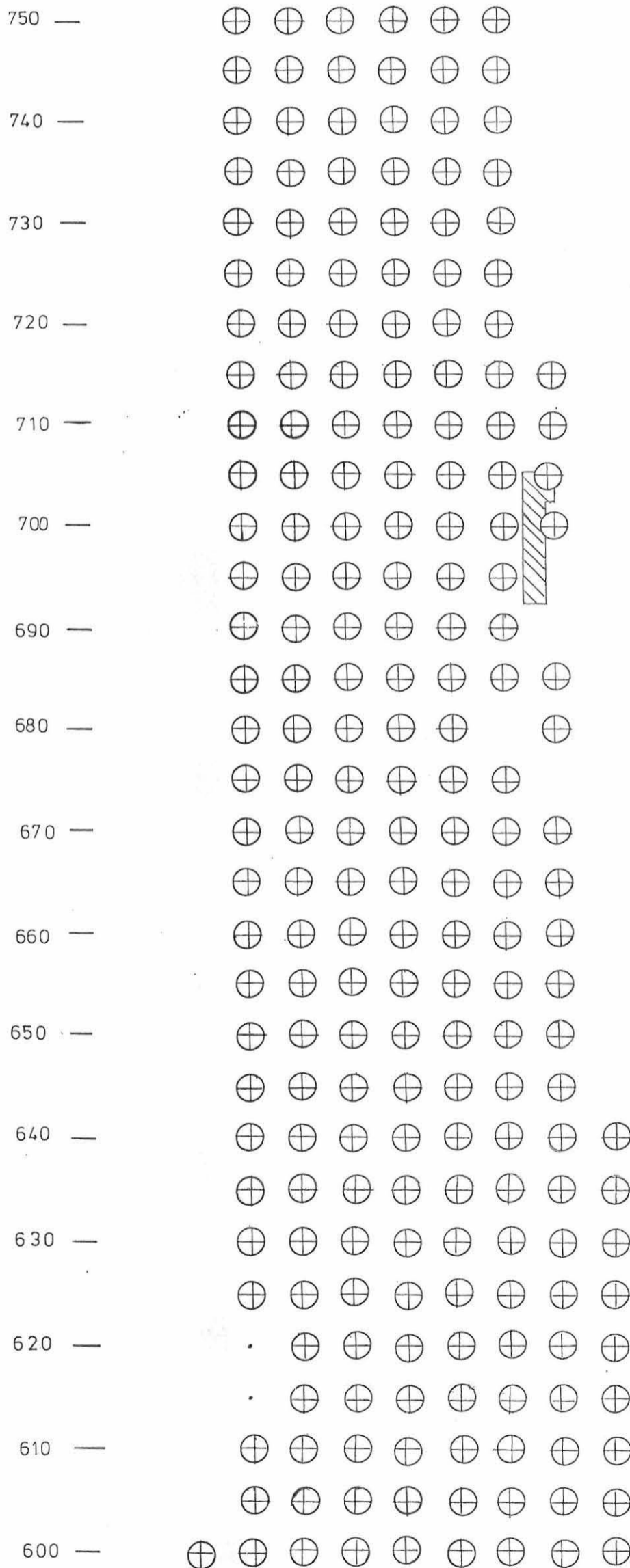

 näytelaitte

 kaivettu

 koordinaattipiste

 alue, yksi näyte joka ruudun keskeltä

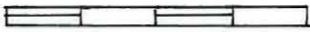

380 390 400 410 420

INARI 370 SIUTTAVAARA

Tuija Rankama ja Hilikka Oksala 1988

pintakartta

mk 1:25 1m

piirt. Minna Kähtävä

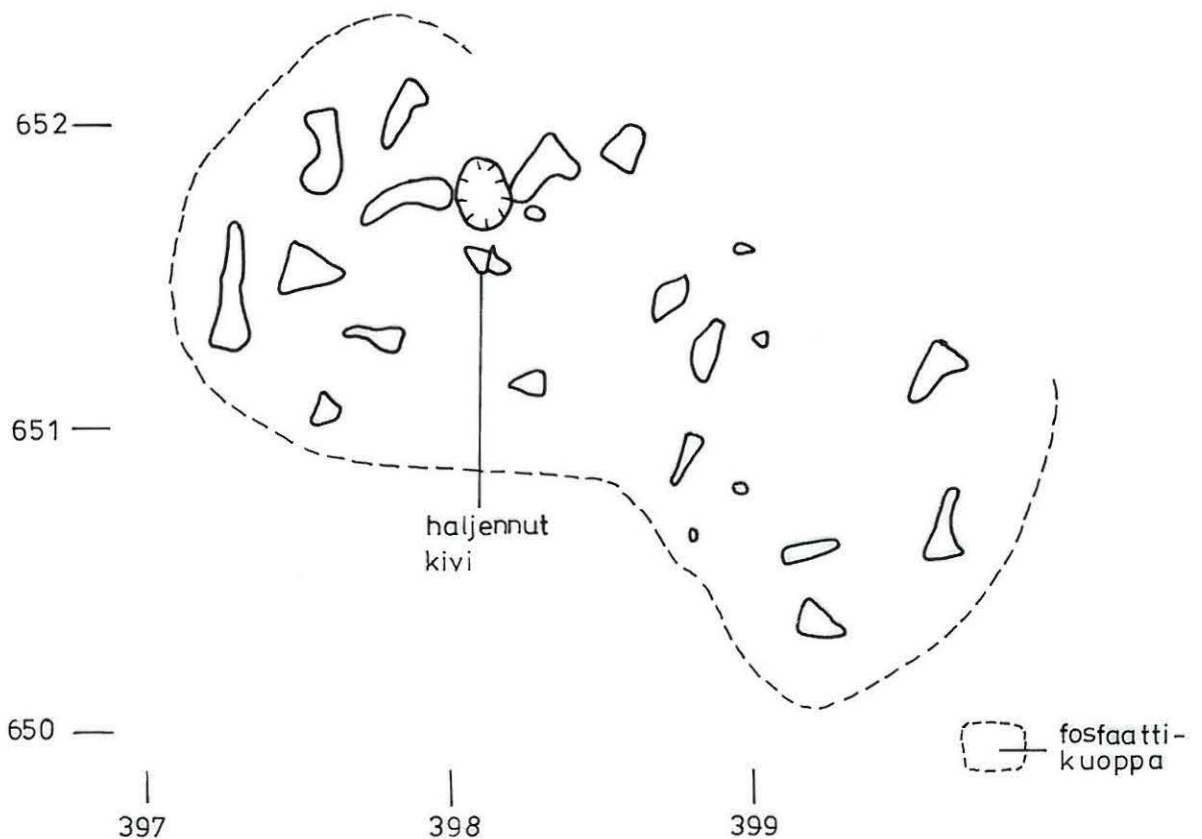

70

- latomuksen kivet
- kuopanne
- kumpareen raja

latomus 4

traktoritie

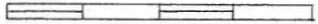

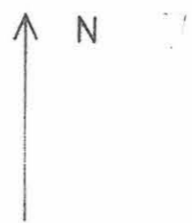
INARI 370 SIUTTAVAARA

Tuija Rankama ja Hilikka Oksala 1988

pintakartta

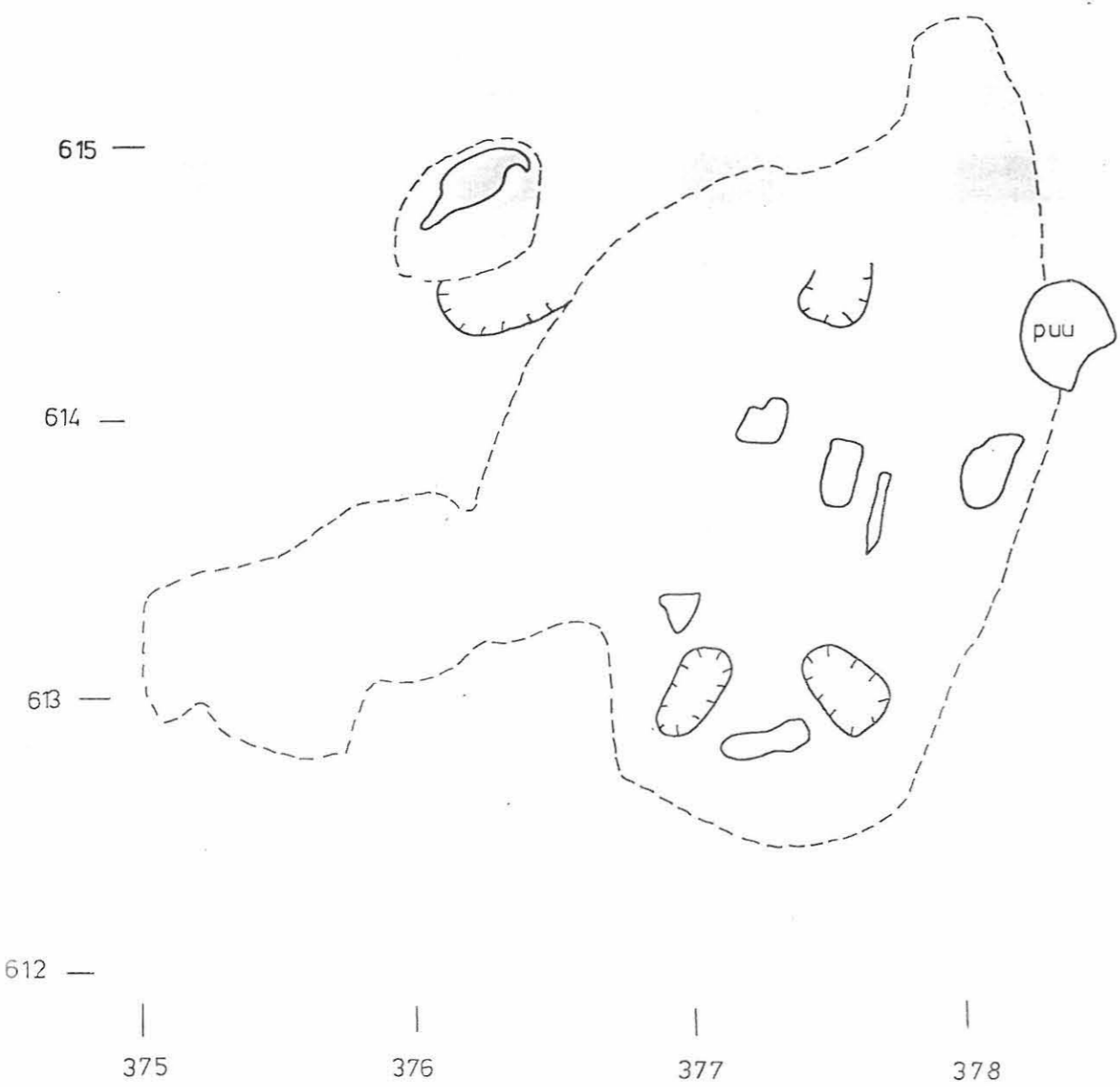
mk 1:25 1m

piirt. Minna Kähtävä

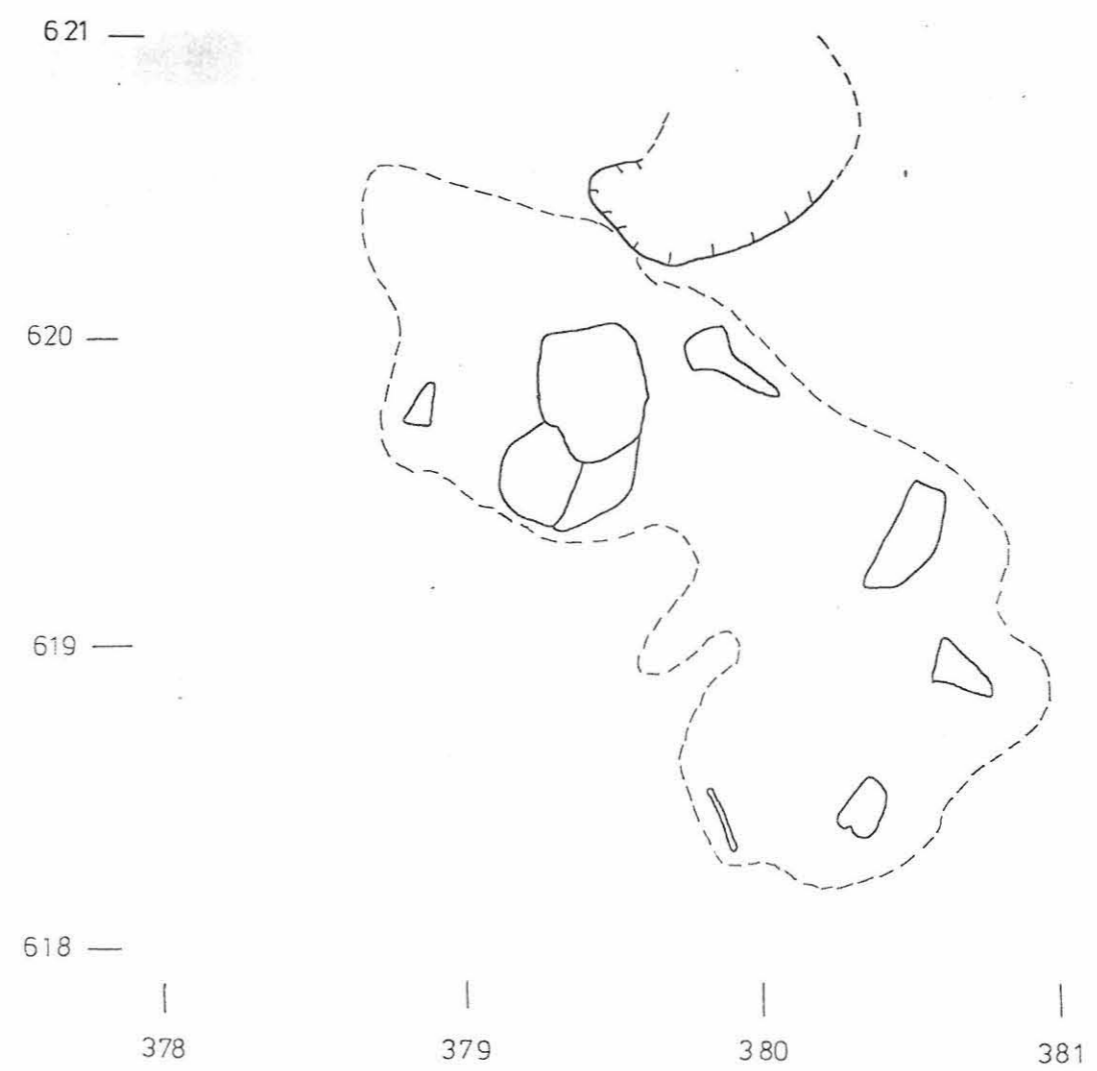

- latomuksen kivet
- kumpare
- kumpareen raja

latomus 14

latomus 15

INARI 370 SIUTTAVAARA

Tuija Rankama ja Hilikka Oksala 1988

pintakartta

mk 1:25 1m

piirt. Minna Kähtävä

72

- latomuksen kivet
- kumpareen raja
- kuopanne

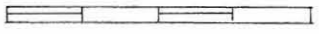
latomus 16

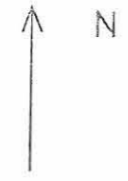
INARI 370 SIUTTAVAARA

Tuija Rankama ja Hilikka Oksala 1988

pintakartta

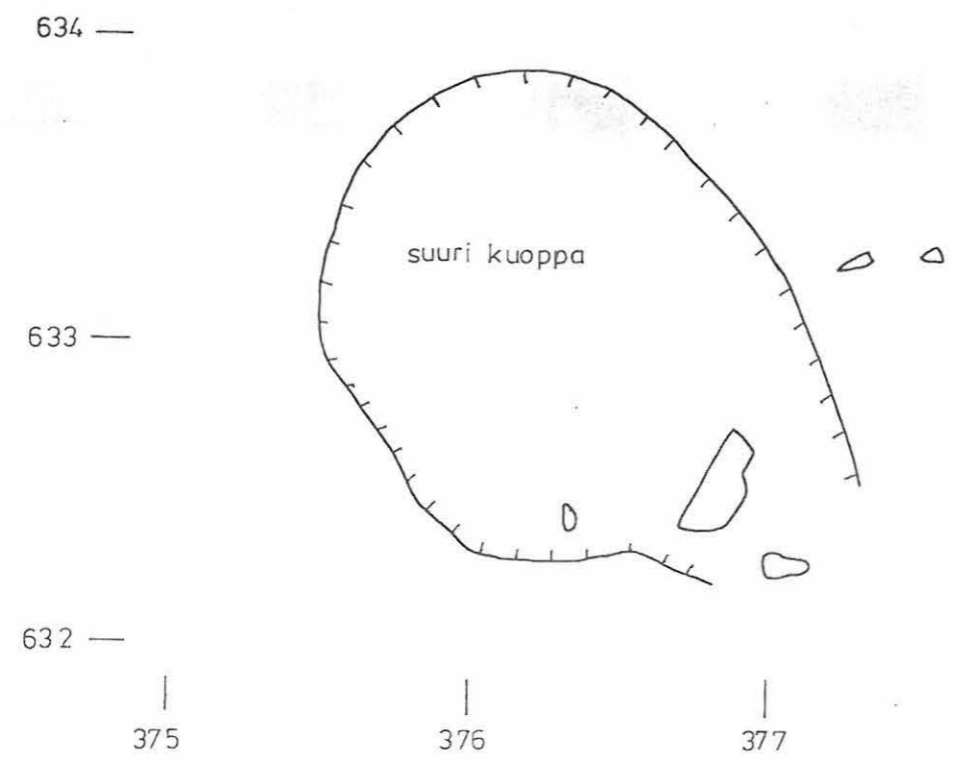
mk 1:25 1m

piirt. Minna Kähtävä

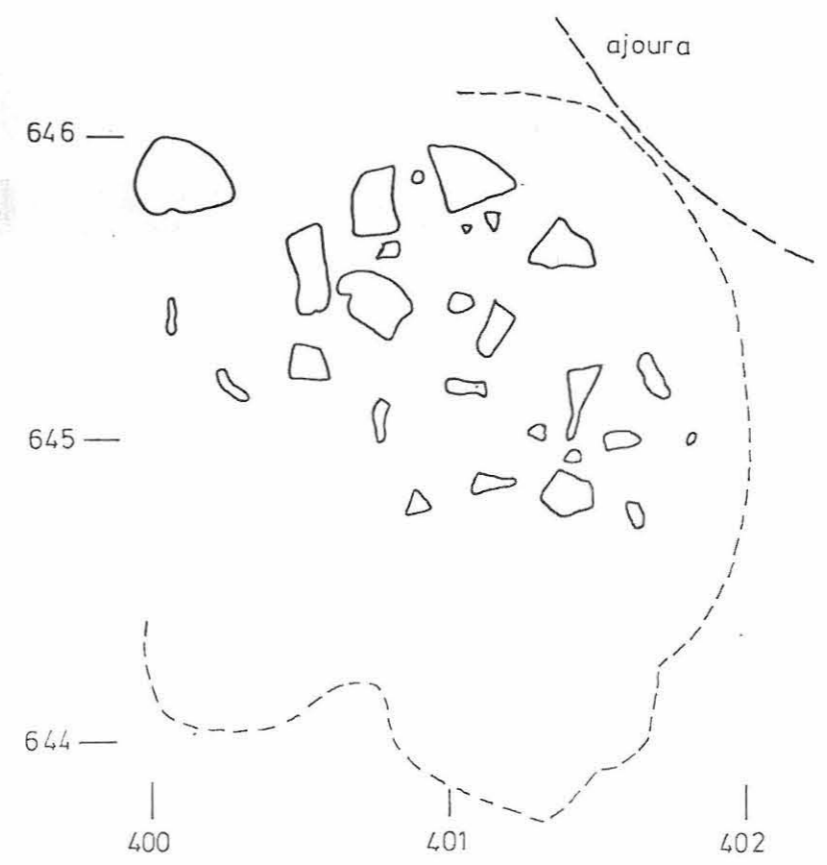

- latomuksen kivet
- kumpareen raja

latomus 18

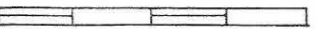
latomus 3

INARI 370 SIUTTAVAARA

Tuija Rankanen ja Hilikka Oksala 1988

pintakartta

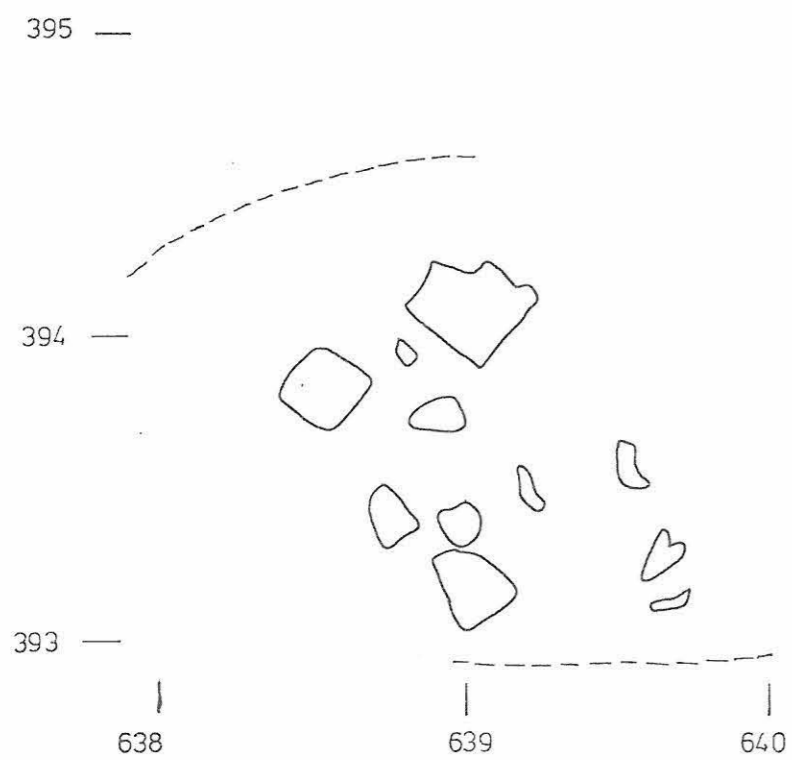
mk 1:25

piirt. Minna Kähtävä

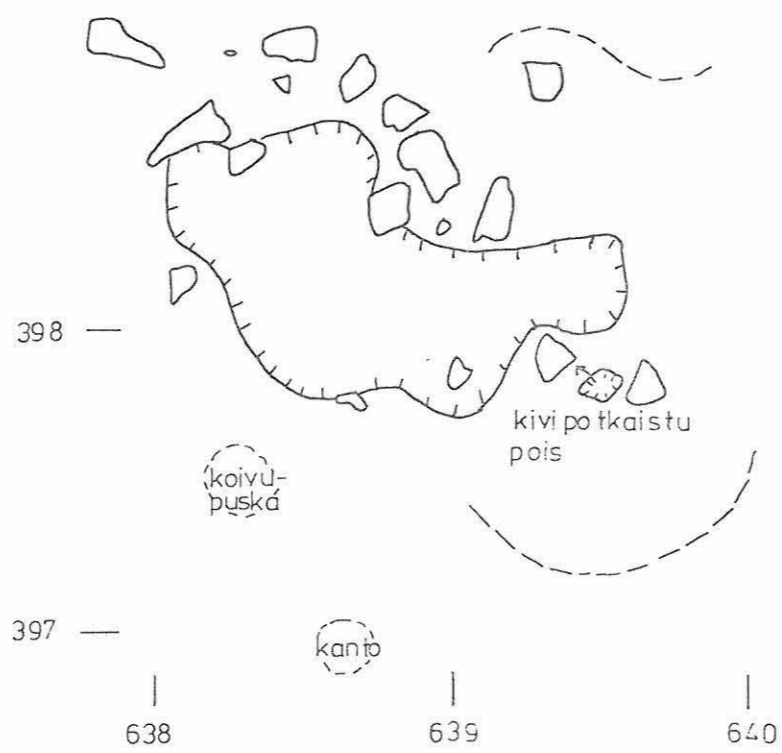

- latomuksen kivet
- kuopanne
- kumpareen raja

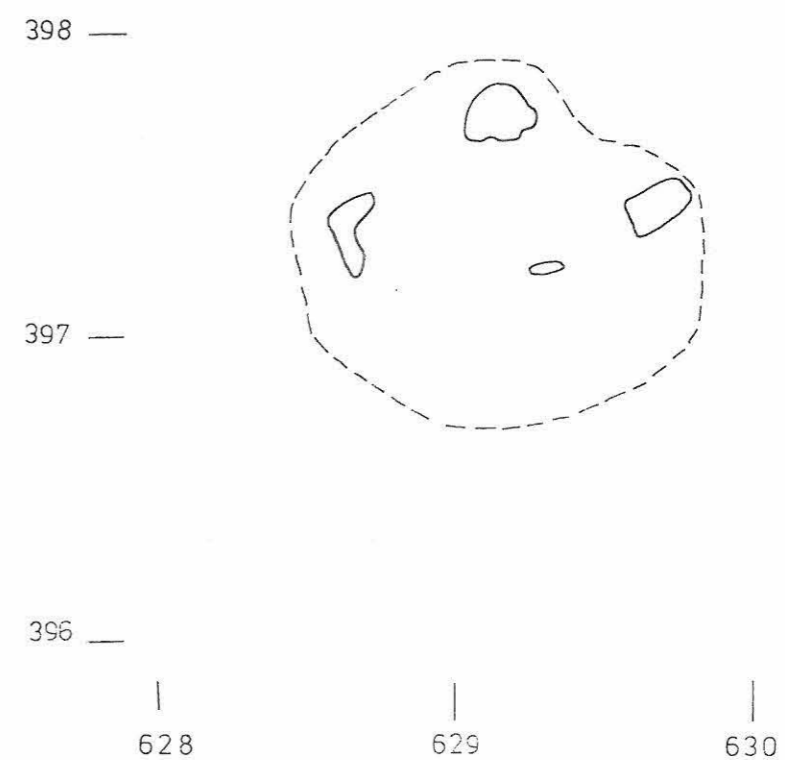
latomus 1

latomus 2

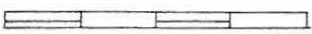
latomus 17

INARI 370 SIUTTAVAARA

Tuija Rankama ja Anni Oksala 1988

pintakartta

mk 1:25 1 m

piirt. Minna Kähtävä

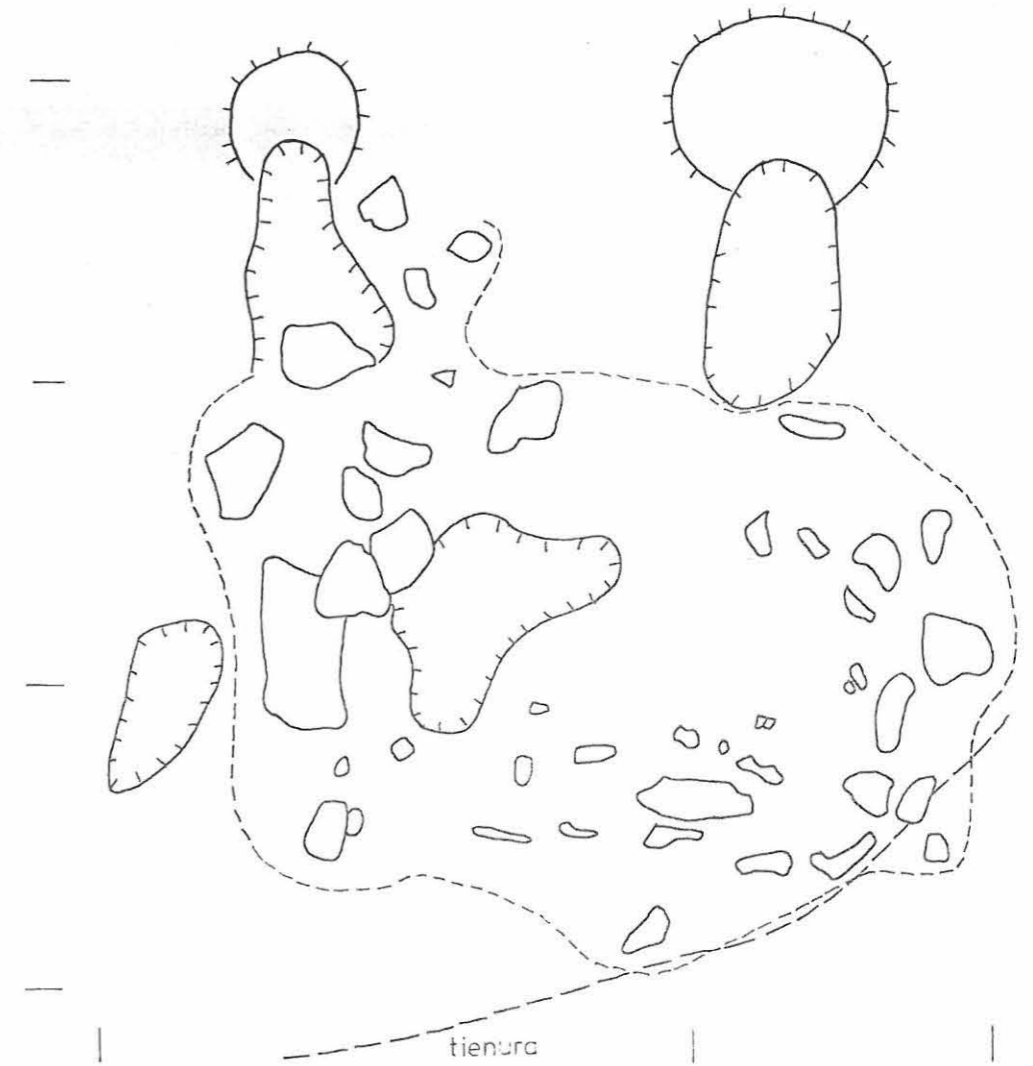

- latomuksen kivet
- kumpareen raja
- kivistä lohjennut pala
- kuopanne
- kuopasta poistettu maa

latomus 6

latomus 7

INARI 370 SIUTTAVAARA

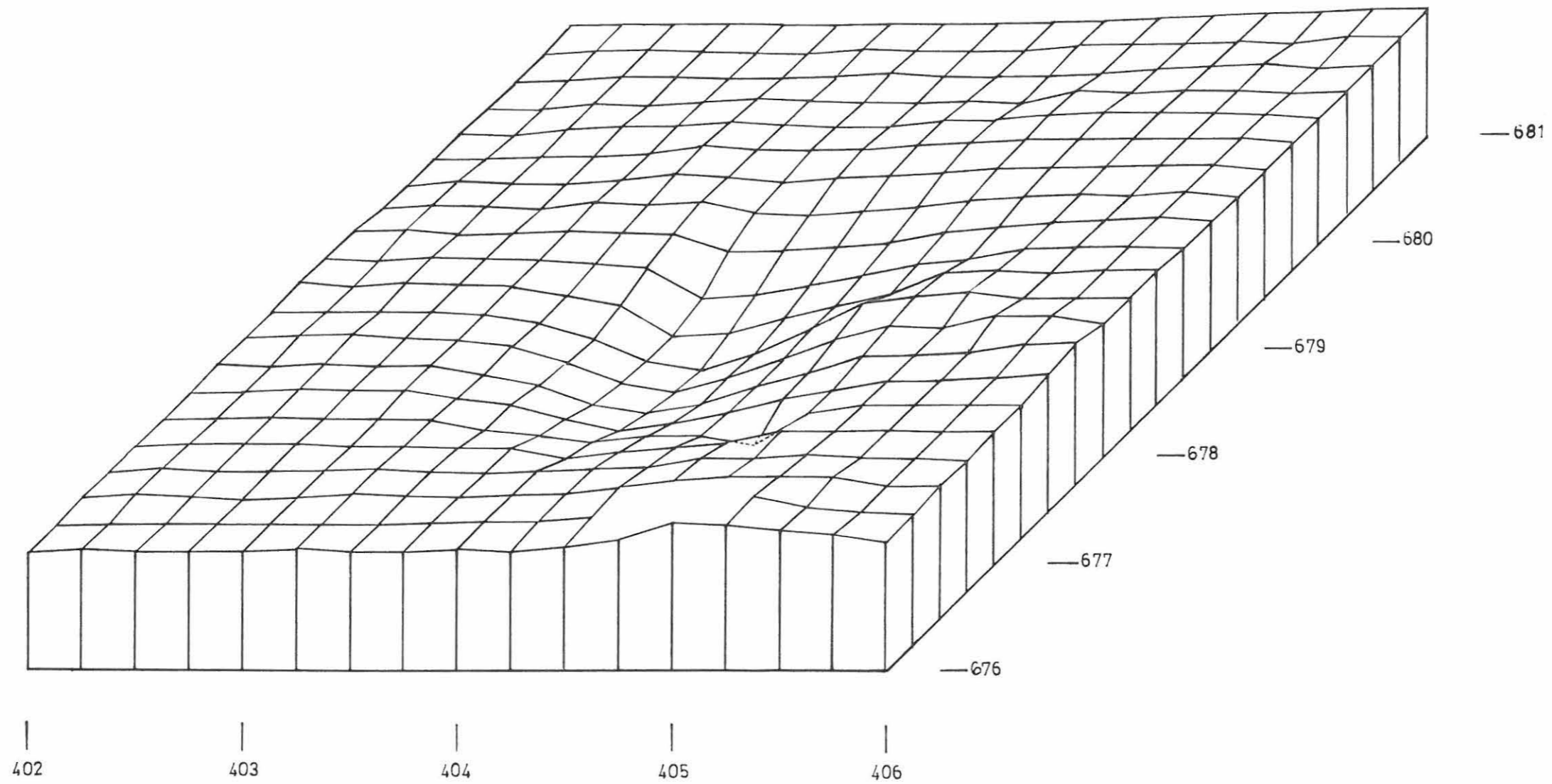
Tuija Rankama ja Hilikka Oksala 1988

verkkoprojektiokartta

alue 2

mk 1:25 1m

piirt. Tapio Suhonen

INARI 370 SIUTTAVAARA 1988

73789

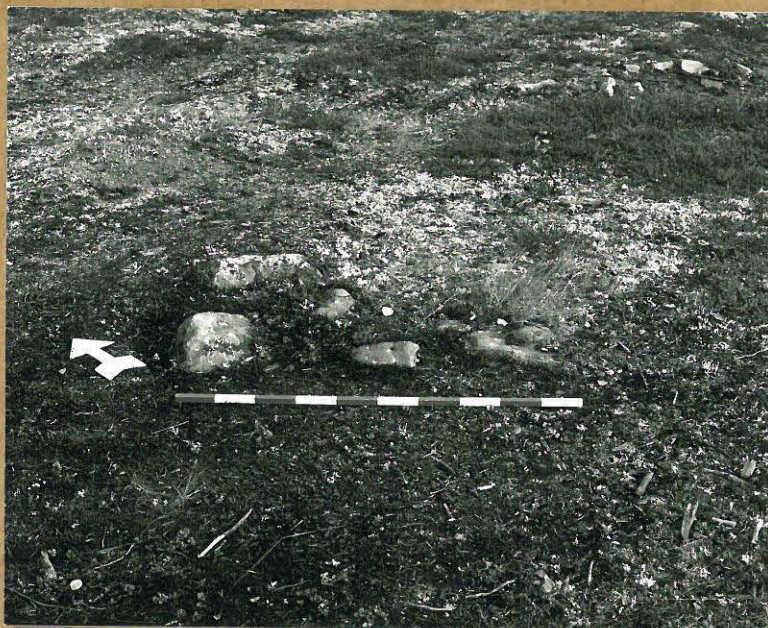
1. LATOMUS 1 LOUNAASTA.

73790

2. LATOMUS 1. LÄHIKUVA LOUNAASTA.

INARI 370 SIUTTAVAARA 1988

3. LATOMUS 1 LOUNAASTA.

73714

4. LATOMUS 6 ETELÄSTÄ.

73687

INARI 370 SIUTTAVAARA 1988

73705

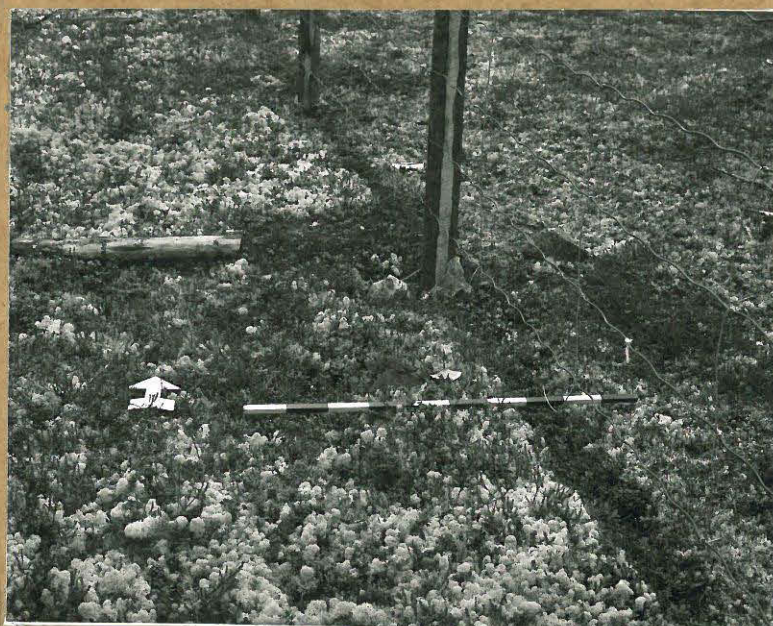
5. LATOMUS 7 PÄÄLUTETTUNA
ITÄKAAKOSTA.

73688

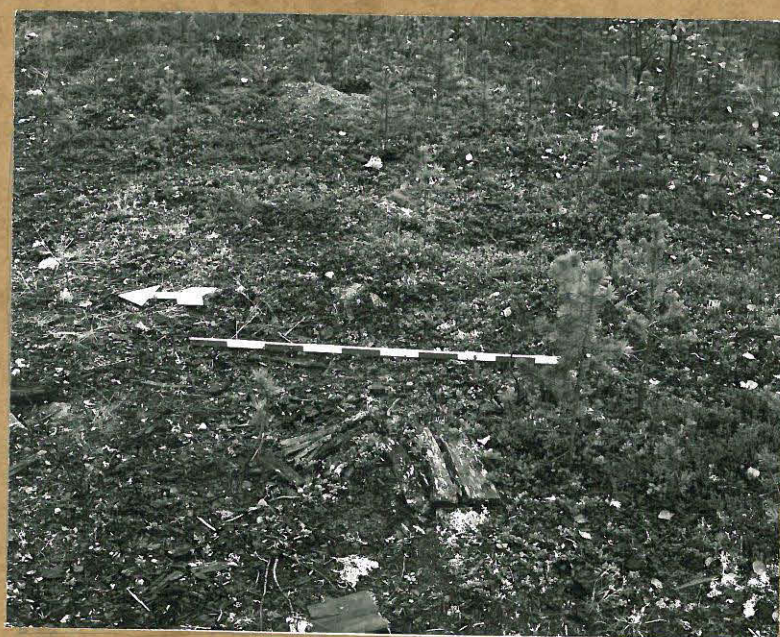
6. LATOMUS 12 ETELÄSTÄ.

INARI 370 SIUTTAVAARA 1988

73689

7. LATOMUS 13 ETELÄSTÄ.

73711

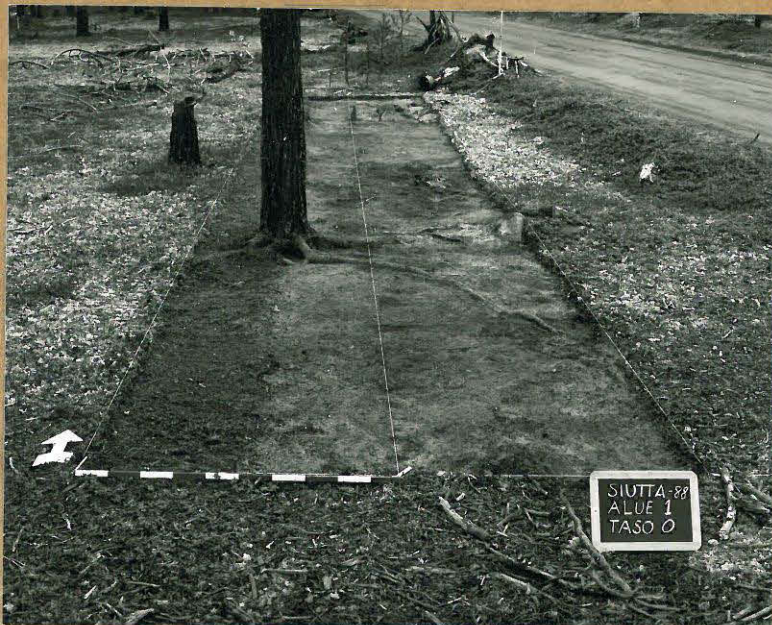
8. LATOMUS 16 LÄNSIKOUNAASTA.

INARI 370 SIUTTAVAARA 1988

73742

9. LATOMUS 24 KAAKOSTA.

73693

10. ALUE 1, TASO 0, ETELÄSTÄ.

INARI 370 SIUTTAVAARA 1988

73694

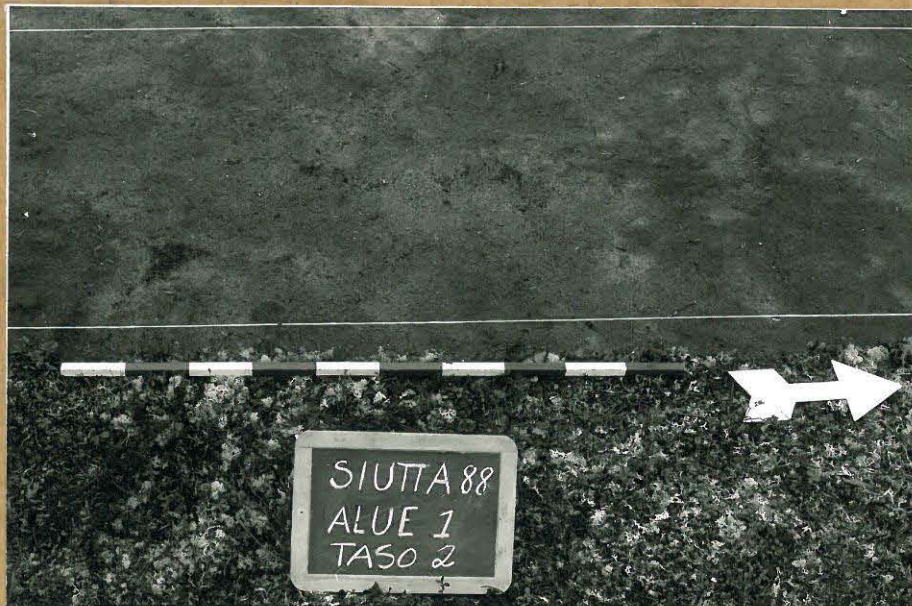
11. ALUE 1, TASO 0, PÖHJOISESTÄ.

73762

12. ALUE 1, TASO 2, PÖHJOISESTÄ.

INARI 370 SIUTTAVAARA 1988

73763

13. ALUE 1, TASO 2, PALANUT LÄIKKÄ
IDÄSTÄ.

73735

14. ALUE 1, TASO 3 ETELÄSTÄ.

INARI 370 SIUTTAVAARA 1988

73736

15. ALUE 1, TASO 3 POHJOISESTA.

73773

16. ALUE 1 LUMESSA KAAKOSTA.

INARI 370 SIUTTAVAARA 1988

73794

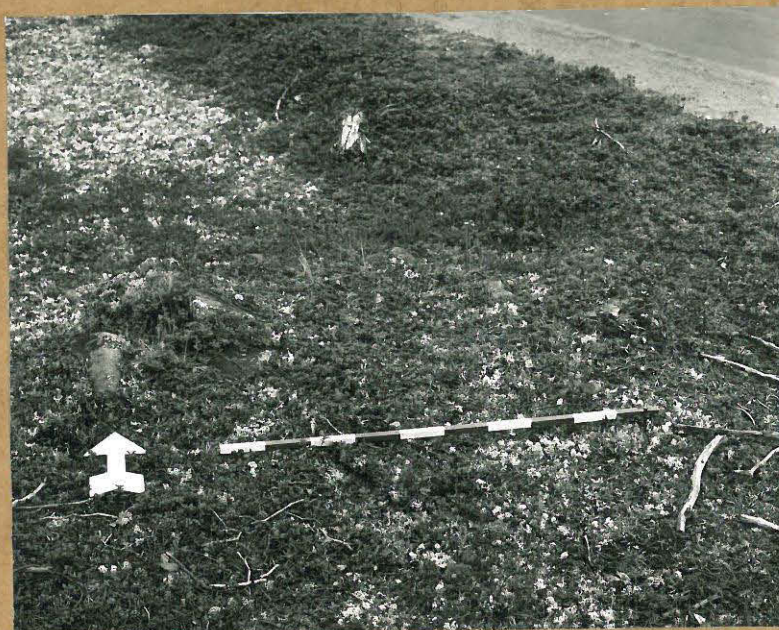
17. LATOMUS 10 KOILLISESTA.

73793

18. LATOMUS 10 KOILLISESTA.

INARI 370 SIUTTAVAARA 1988

73679

19. LATOMUS 10 ETELÄSTÄ.

73730

20. LATOMUS 10 PINTA, IDÄSTÄ.

INARI 370 SIUTTAVAARA 1988

73765

21. ALUE 1, LATOMUS 11 KOILLISESTA.

73769

22. ALUE 1, LATOMUS 11. TYÖKUVA.

INARI 370 SIUTTAVAARA 1988

73718

23. ALUE 1, LATOMUS 11 PUUNJÄÄNNÖKSET
IDÄSTÄ.

73721

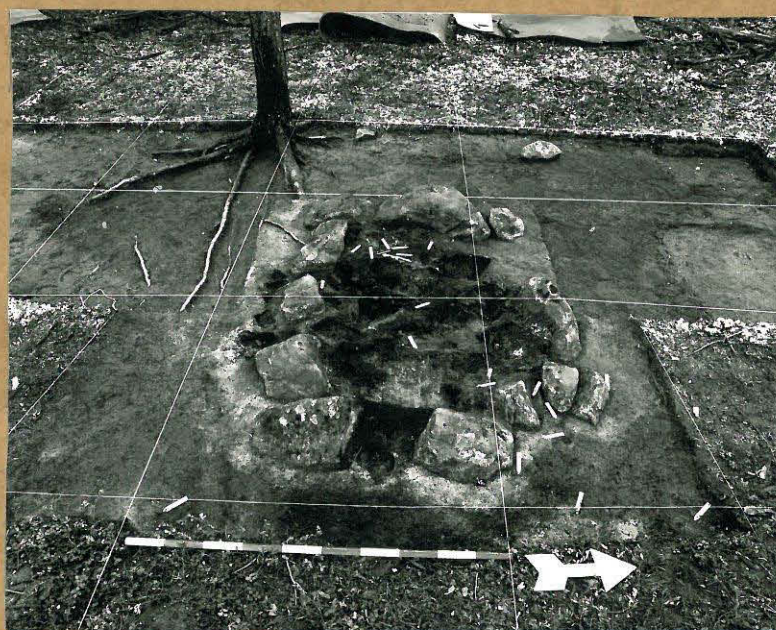
24. ALUE 1, LATOMUS 11. YKSITYISKOHTA
IDÄSTÄ.

INARI 370 SIUTTAVAARA 1988

73724

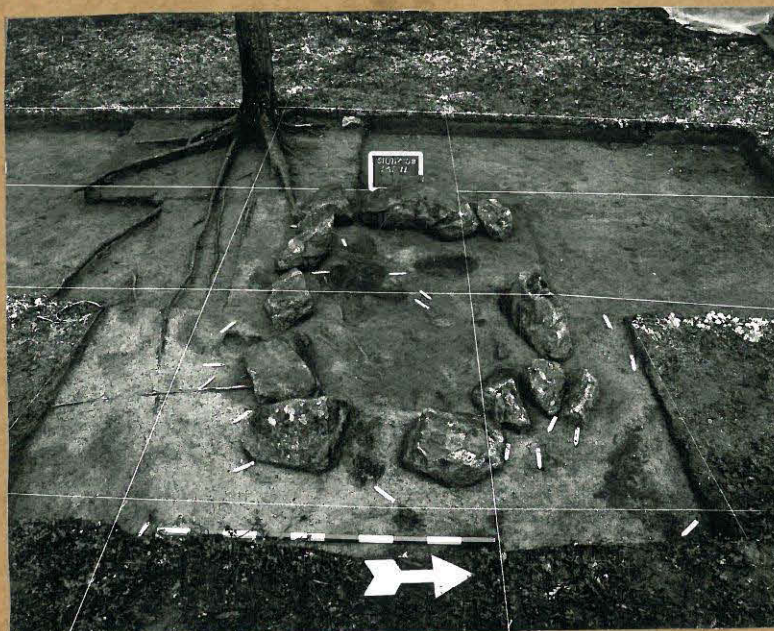
25. ALUE 1, TASO 2. LATOMUS II
PALJASTETTUNA, IDÄSTÄ.

73729

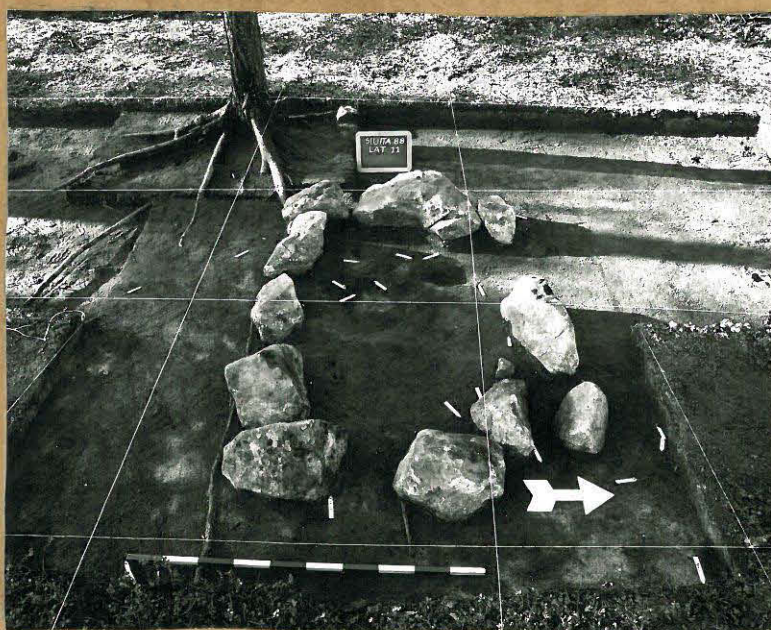
26. ALUE 1, LATOMUS II KIVET
POISTETTUNA, IDÄSTÄ.

INARI 370 SIUTTAVAARA 1988

73738

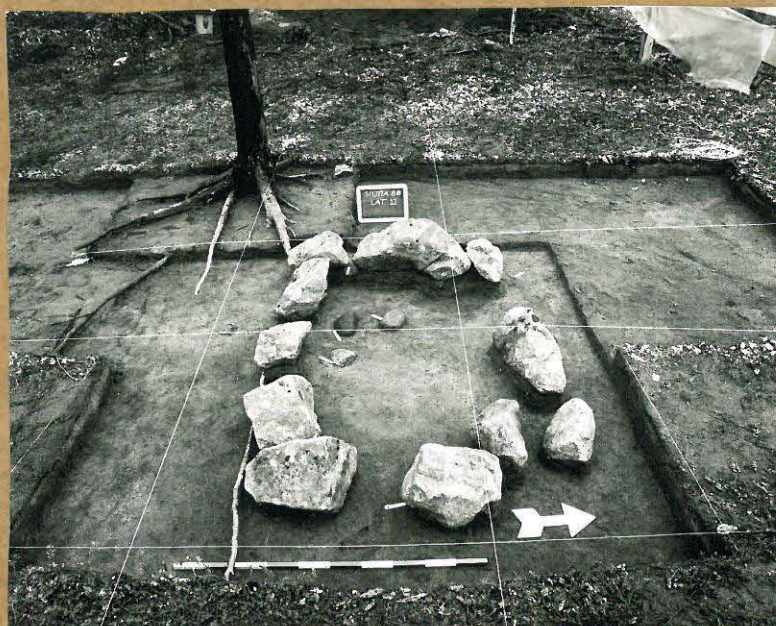
27. ALUE 1, LATOMUS 11, TASO 3
(1. TASO KIVIEN ALLA) IDÄSTÄ.

73747

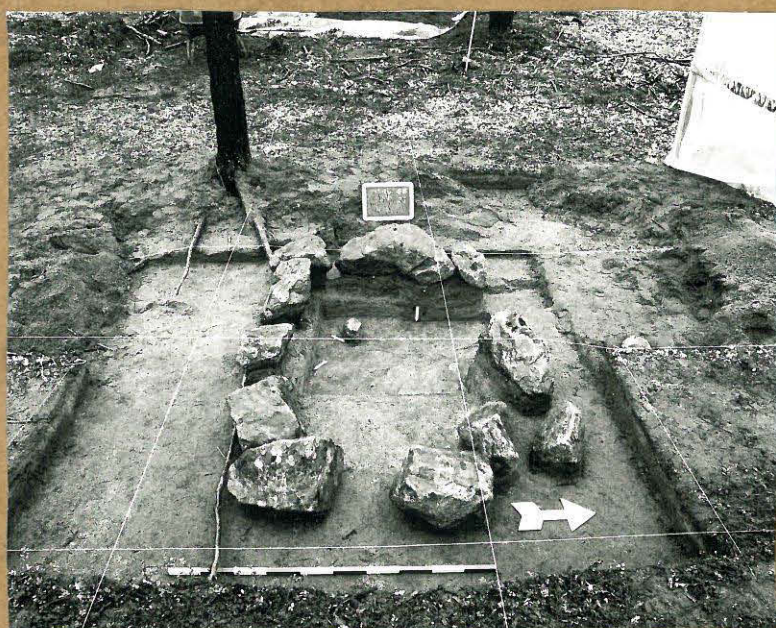
28. ALUE 1, LATOMUS 11, TASO 4
(1. TASO KIVIEN ALLA) IDÄSTÄ.

INARI 370 SIUTTAVAARA 1988

73754

29. ALUE 1, LATOMUS 11, TASO 5
(3. TASO KIVIEM ALLA) IDÄSTÄ.

73756

30. ALUE 1, LATOMUS 11, POHJA
IDÄSTÄ.

INARI 370 SIUTTAVAARA 1988

73776

31. ALUE 1, TYÖKUVA, SIRKKA-LIISA SEPPÄLÄ
PIIRTÄÄ LATOMUSTA 11. KAARKOSTA.

73734

32. ALUE 1, TYÖKUVA.

INARI 370 SIUTTAVAARA 1988

73728

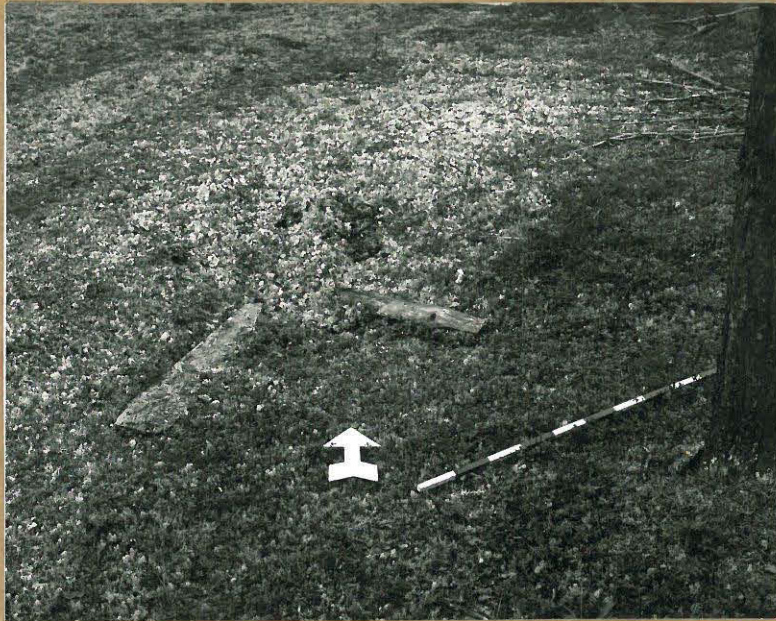
33. ALUE 1, KATOKSET LATOMUSTEN
10 JA 11 PÄÄLLÄ. KAARKOSTA.

73787

34. ALUE 1 PEITETTYNÄ. ETELÄSTÄ.

INARI 370 SIUTTAVAARA 1988

73684

35. ALUE 2, KUOPANNE A. ETELÄSTÄ.

73692

36. ALUE 2, TYÖKUVA. LOUNAASTA.

INARI 370 SIUTTAVAARA 1988

73695

37. ALUE 2, TASO 1, LUOTEESTA.

73708

38. ALUE 2, TASO 4, LUOTEESTA.

INARI 370 SIUTTAVAARA 1988

73723

39. ALUE 2, TASO 5. LUOTEESTA.

73774

40. ALUE 2, LUMESSA. ITÄKAAKOSTA.

INARI 370 SIUTTAVAARA 1988

73777

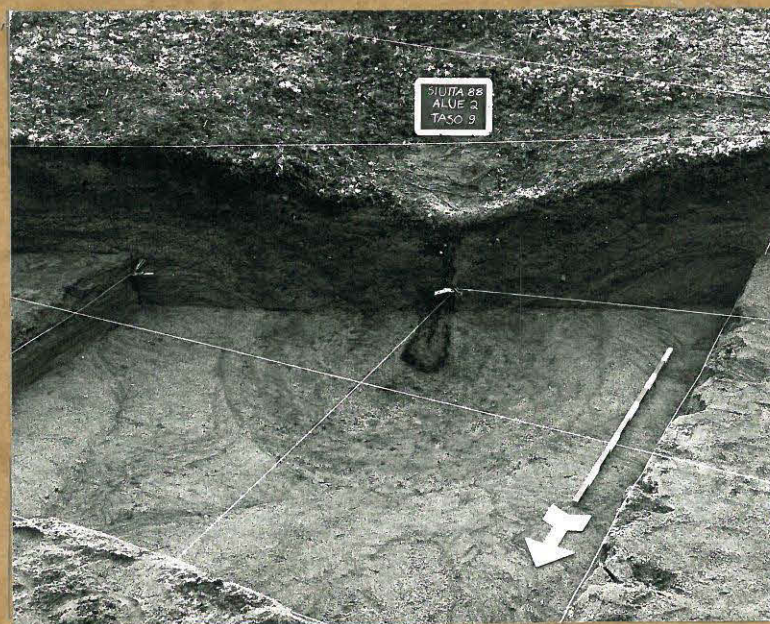
41. ALUE 2, TYÖKUVA. ITÄKAAKOSTA.

73731

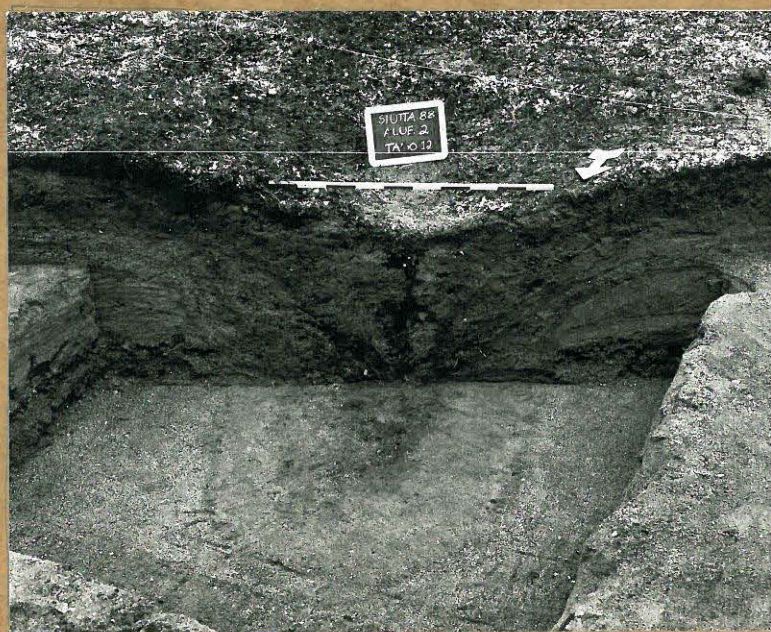
42. ALUE 2, TASO 6. LUOTEESTA.

INARI 370 SIUTTAVAARA 1988

73746

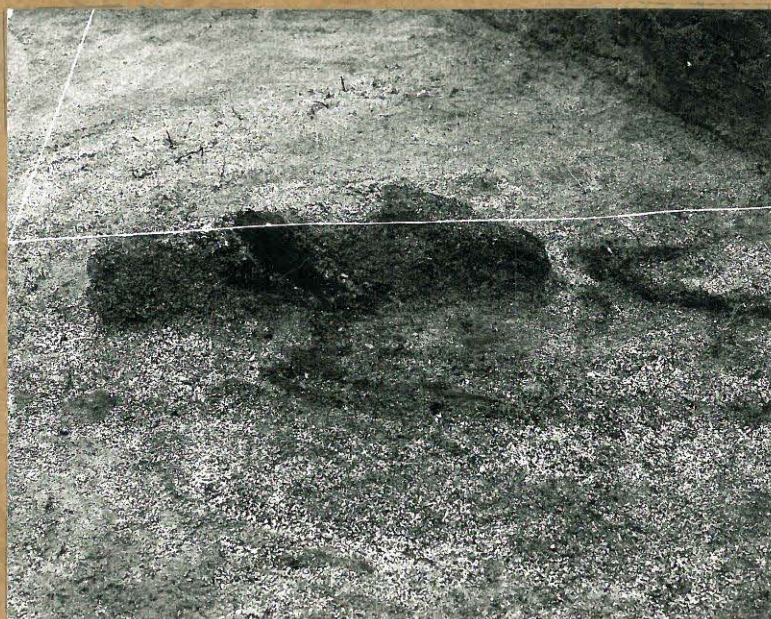
43. ALUE 2, TASO 9. Luoteesta.

73755

44. ALUE 2, TASO 12. Luoteesta.

INARI 370 SIUTTAVAARA 1988

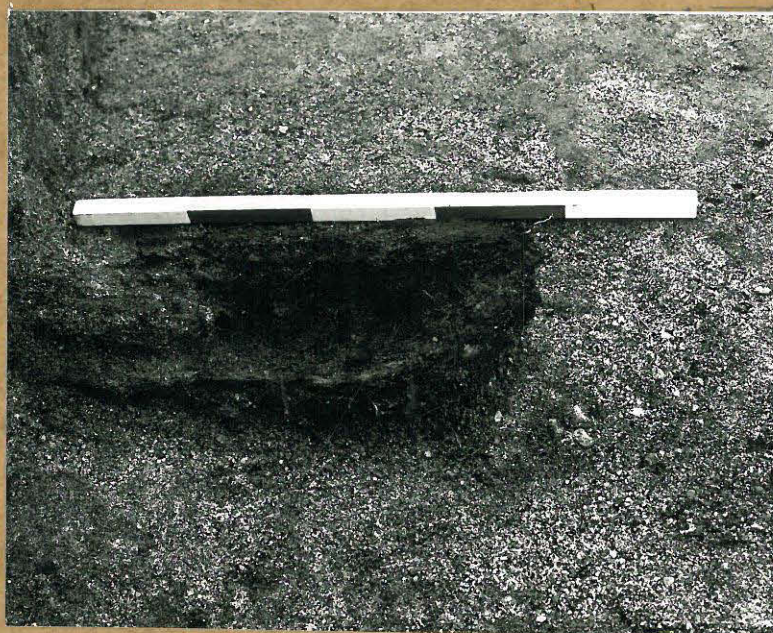
73744

45. ALUE 2, TASO 7-8. PUUNJÄÄNNÖKSET
LÄNNESTÄ.

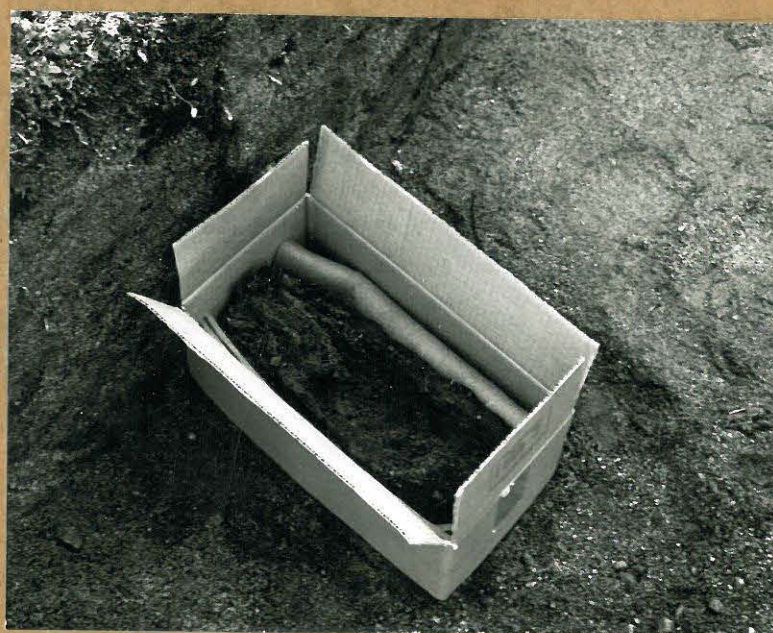

73748

46. ALUE 2, PUUNJÄÄNNÖS PEURA-
HAUDASSA. LUOTEESTA.

INARI 370 SIUTTAVAARA 1988

73750
47. ALUE 2, PUUNJÄÄNNÖS PEURA-
HAUDASSA. KOILLISESTA.

73753
48. ALUE 2, PUUNJÄÄNNÖSTÄ
PAKATAAN. KOILLISESTA.

INARI 370 SIUTTAVAARA 1988

73782

49. ALUE 2, ROMAHTANUT PROFILI. Luoteesta

73757

50. ALUE 2, ROMAHTANUT PROFILI.
LUOTEESTA.

INARI 370 SIUTTAVAARA 1988

73785

51. TYÖKUVA ALUEEN 2 PEITTÄMISESTÄ
IDÄSTÄ.

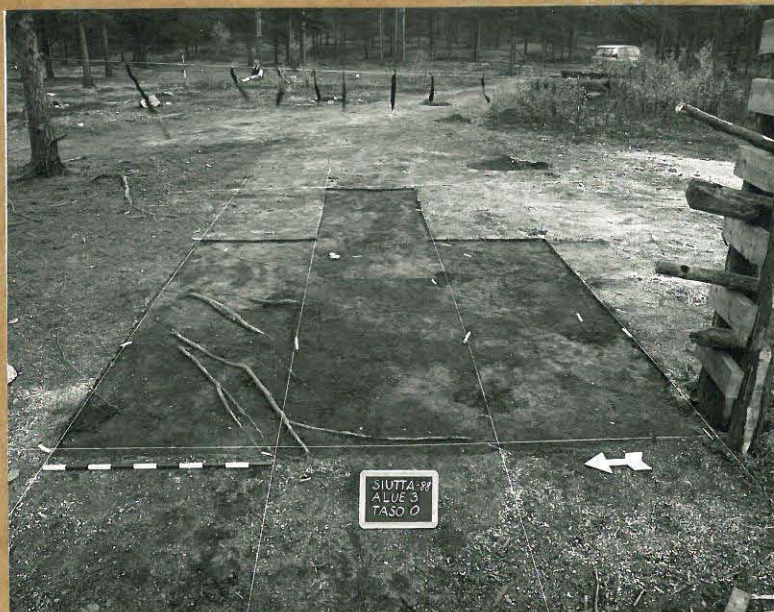

73786

52. ALUE 2 PEITETTYNÄ. IDÄSTÄ.

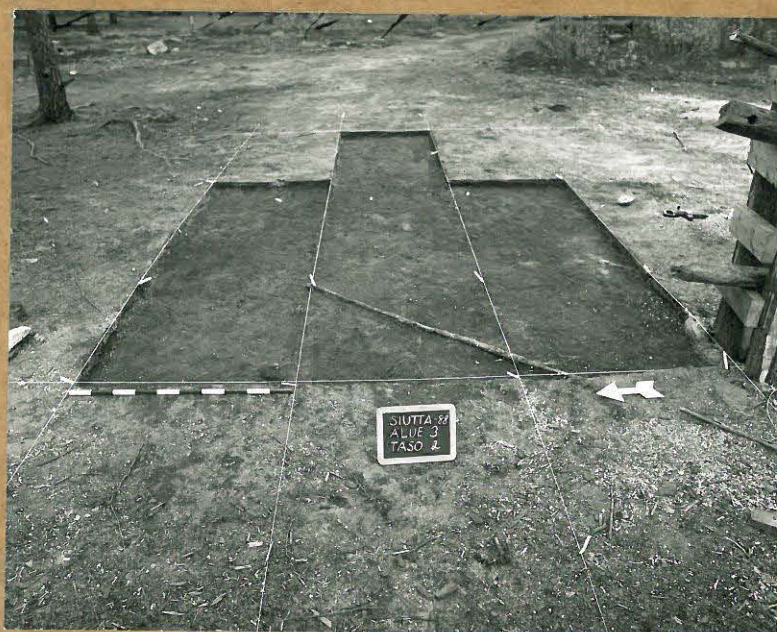

INARI 370 SIUTTAVAARA 1988

73691

53. ALUE 3, TASO 1, LÄNNESTÄ.
(KUVASSA TAULUUN VIRHEELLISESTI MERKITTY:
TASO 0)

73696

54. ALUE 3, TASO 2, LÄNNESTÄ.

INARI 370 SIUTTAVAARA 1988

73702

55. ALUE 3, RUUTU 629/375, TASO 1
IDÄSTÄ.

73788

56. ALUE 3 PEITETTYNÄ, IDÄSTÄ.

INARI 370 SIUTTAVAARA 1988

73775

57. KAIVAJAT LUMINUOTIOLLA.